

TMMOB
Şehir Plancıları Odası

Haber Bülteni

Mayıs 2005

GÜNDEM

YENİ İMAR YASASINDAN MESLEKİ ve TOPLUMSAL BEKLENTİLERİMİZ

Erhan DEMİRDİZEN - Şehir Plancıları Odası Genel Başkanı

Şehir plancıları, teknik elemanlar, yöneticiler olarak 20 yıldır “3194 Sayılı İmar Kanunu...” diye başlayan cümleler kuruyoruz. Çünkü, “müellif” ya da “kontrolör/raportör” olarak, önümüze gelen konulara ilkin 3194 Sayılı İmar Yasası açısından bakıyoruz. Bütün mesleki yaşamımız, İmar Yasasının uygun gördüğü ya da yasakladığı durumlar üzerinde yoğunlaşıyor. Yasa çerçevesinde böyle bir analitik değerlendirmeyi yaptıktan sonra mesleki ve toplumsal sorumluluklarımız açısından da konuları inceliyoruz. Bu çerçevede, çok sayıda plan, proje, uygulama, dava, mahkeme kararı gibi örneklerin biçimlenmesine katkıda bulunuyoruz.

Dolayısıyla, 20 yıldır 3194 Sayılı İmar Kanunu ile ilgili önemli bir birikim oluşmuş durumda. Başta Bayındırlık ve İskan Bakanlığı olmak üzere, merkezi yönetim kurumları, yerel yönetimler, üniversiteler, meslek topluluğumuz ve diğer ilgili çevreler ve kurumlar açısından imar mevzuatı hem uygulamalar için güçlü bir dayanak olmaya devam ediyor, hem de yetersizliği ve durağanlığı nedeniyle en fazla eleştirilen yasalar arasında başta geliyor. 3194 Sayılı İmar Kanununun belki de en önemli özelliklerinden biri, imar kararlarının farklı tarafları olan kamu kurumu, yatırımcı, şehir plancısı, teknik eleman, sivil toplum örgütleri ve diğer ilgili çevrelerin hemen hepsinin de bu Kanunu eksik ve yetersiz bularak eleştirmesidir.

Bu nedenle de, İmar Kanunu belki yasama tarihimizin en fazla “by-pass” edilen yasalarından biri durumunda. Yasanın içindeki “istisna” maddesinde, “...diğer özel kanunlar ile belirlenen veya belirlenecek olan yerlerde, bu Kanunun özel kanunlara aykırı olmayan hükümleri uygulanır” düzenlemesi yer alıyor. Dolayısıyla, İmar Yasası “özel kanunlarla belirlenecek yerlerde” geçerliliğini koruyamayacağını daha baştan kabul etmiş bir yasal düzenleme konumunda. 20 yıl önce doğarken, sonraki yıllarda farklı kesimlerin muhtemel eleştirileri öngörülerek hazırlanmış izlenimi veriyor bu haliyle.

20 yıldır neler oluyor peki? Gerçekten de imar kararlarında taraf olan farklı kurumlar, çevreler ve çıkar grupları Yasanın bu “istisna” maddesini bonkörce kullanıyorlar. Son 20 yılda çıkan onlarca yasada “imar mevzuatı hükümlerinin geçerli olmadığı” düzenlemelere yer veriliyor. Özel yasalarla “özel alanlar” yaratılıyor. Bunlar bir tür “imar mevzuatından kurtarılmış bölgeler” olarak işlev görüyor. 3194 Sayılı Yasanın çıktığı dönemde bu yasalar, Turizmi Teşvik Kanunu, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, Boğaziçi Kanunu ve Büyükşehir Belediye Kanunu ile sınırlıydı. Sonraki yıllarda bu kanunların sayısı kontrolsüz bir biçimde arttı. Bunun son ilginç örnekleri, Ankara’da havaalanı protokol yolu ve İstanbul’da Haydarpaşa-Harem liman bölgesi için çıkarılan yasalardı.

Dolayısıyla, yeni yerler ve sorunlar için yeni yasalar çıkarılması gibi, aslında ‘yasamanın genelliği’ ile ilgili bazı hukuk kavramlarını da tahrip eden bir süreç yaşanıyor. Örneğin, birkaç ilde olan bir dizi afet olayından sonra çıkarılan bir iki sayfalık bir “kanun”daki en önemli maddelerden biri, “buralarda yapılacak afetzede yerleşim alanlarında imar mevzuatına uyulmayacağı” olabiliyor.

Bütün bunlar neden oluyor sorusunu kendimize sorduğumuzda, hem bazı kötü niyetleri görebiliyoruz hem de İmar Kanununun gerçekten bazı sorunları çözmekte yetersiz kaldığını belirleyebiliyoruz.

3194 Sayılı İmar Kanunu Türkiye’de planlama kurumunun oluşmasına ve tanınmasına, artı ve eksileriyle birlikte, önemli katkılarda bulunmuş bir yasa. Her şeyden önce, öngördüğü yöntemler bazan eleştirilse de, belirli bir “imar disiplini” amacını taşıyor. Dolayısıyla, imar mevzuatının devre dışı bırakıldığı “mevzii” düzenlemeleri, şehir plancıları olarak, “imar disiplininden kopma” arayışları olarak görüyoruz. Dolayısıyla, bu tür “mevzii” girişimleri çoğunlukla en sert bir biçimde eleştirenler biz oluyoruz.

Ancak, uygulamanın da içinde olan bir meslek grubu olarak, imar mevzuatının çözüm geliştirmekte yeterli olmadığı yeni kentsel sorunlarla karşı karşıya olduğumuz da açık. Birbirinden çok farklı olan şehirlerimizde bu gerçeğe o kadar çok karşılaşıyoruz ki, imar mevzuatını da en çok eleştirenlerden biri yine biz oluyoruz.

Neden eleştiriyoruz? Özellikle büyük şehirlerimizin plan disiplininin dışında gelişmesi, buna bağlı olarak çevre ve yaşam standartlarının kabul edilemez biçimde düşük olması, bilimsel ve teknik kurallara aykırı sağlıksız yerleşme ve yapılaşmanın deprem ve diğer afetler karşısında kırılganlık yaratmış olması, metruk haldeki tarihsel konut çevresi ve merkezlerimizin yeniden canlandırılmasında yaşanan olanaksızlıklar... İmar mevzuatının mevcut haliyle tüm bu sorunların üstesinden gelmesine imkan yok.

Çünkü, kabul etmek gerekir ki, 3194 Sayılı İmar Yasasının yürürlüğe girdiği 1980'li yıllar ile içinde bulunduğumuz 2000'li yılların kentsel gündemleri arasında önemli farklılıklar var. İmar Yasamız ve yönetmeliklerimiz uyarınca hazırladığımız imar planlarının, kent yoksulluğunun ve şiddetin mekansal karşılıkları olan çöküntü alanlarındaki katmanlaşmış sorunlarla baş etmesini beklemek hayalcilik olur. Planlamanın bu yönde işlev görebilmesi için, bugünkü mevzuatımızda bulunan ve yalnızca kamu yatırımlarının etaplanmasını öngören "imar programı"ndan çok daha fazlasına ihtiyaç var. Planlama muhakkak sosyal-ekonomik kalkınma boyutuyla birlikte hayata geçirilmeli. Artık yalnızca fiziki yapılaşma kararları veren ve onun dışındaki dönüşüm dinamiklerine bakmayan planların, kentlerimizin yapısal nitelik kazanan sorunlarının çözümünde hiçbir katkısı olmayacak.

Yine kabul etmek gerekir ki, kentlerimiz 1980'li yıllardan farklı olarak, imar kararlarının daha çoklu ortamlarda alındığı bir aşamaya erişmiş bulunuyor. Böyle bir aşamada, planların kamu yönetimi tarafından ihale edildiği, bir müellifin büroya kapanarak bu planları hazırladığı ve yönetime teslim ettiği, orada onaylanarak askıya çıkarıldığı, itirazların yeniden görüşüldüğü ve planın uygulamalara bu süreçte yön verebildiği bir mekanizmanın sürdürülebilirliği kalmadı. Dolayısıyla, planların açık ve katılımcı süreçlerle elde edilmesi kaçınılmaz görünüyor.

20 yıllık imar deneyimimize baktığımızda, yerel yönetimlerimizin teknik ve politik olarak taşıyamadıkları kararlar verdikleri ve uygulamalar yaptıkları açık bir biçimde ortada duruyor. Belediyelerimizin planlama yetkilerini kullanmayı sağlıklı bir biçimde sürdürmeleri için muhakkak teknik kadrolarla takviye edilmesi gerekiyor. Bunun yeterli olmadığı, ayrıca bu birimlerimizin "kurumsallaşma" konusunda da önemli zaafı taşıdığı gözleniyor. "Başkan" modelinin avantajlarının olduğu, ama "kurum" modelinin de büsbütün yabana atılmaması gerektiği, 20 yıllık planlama ve kentleşme deneyimlerimizde açık bir biçimde saptandı. Dolayısıyla İmar Yasasının belli başlı hedefi olan "imar disiplini"nin bugün gelinen noktada sağlanamamış olmasında bu "başkan" modelinin çok önemli payı var.

Yerel yönetimlerimizin son 20 yıllık dönemdeki karnesi kırk... Ama merkezi yönetimin de durumu daha parlak değil. Bu dönemde, Yasanın 9. maddesine göre Bayındırlık ve İskan Bakanlığının onayladığı planlar ile Turizm Bakanlığı ile birlikte onayladığı pekçok plan, hem yerel kentli grupları hem de sivil toplum örgütlerini ayağa kaldıracak türdendi. Metropollerimiz ve kıyı bölgelerimiz, bu bakanlıklarımızın İmar Yasası ya da “özel yasalar” uyarınca onayladığı “mevzii” planların “telafisi güç” sonuçlarıyla doldu. 1980, 1990 ve 2000’li yılların ilk yarısı, “olmazsa Ankara’da hallederiz” anlayışının planlama disiplini felce uğrattığı bir dönem oldu.

İmar mevzuatını devre dışı bırakan “özel yasalar” sorununun nihai olarak çözülmesi gerekiyor. Bunun için, olabildiğince kapsamlı, yeni planlama ve uygulama araçlarıyla donatılmış bir İmar Yasası revizyonunun hızla tamamlanması gerekiyor. Yerel yönetimlerin teknik kapasitesini arttıran, farklı katılım ve denetim mekanizmalarını olanaklı kılan, planlamada mesleki yetki sorununu yeni planlama yöntemlerini de dikkate alarak medeni bir biçimde çözen, uygulama araçlarını zenginleştiren, planı yalnızca nihai bir ürün (imar planı) olarak görmek yerine nihai ürünü de kapsayan planlamayı bir süreç olarak kavrayan, farklı program ve projelerin geliştirilmesine zemin yaratan, afet zararlarının önlenmesi ve azaltılması hedefine özel bir öncelik veren, dolayısıyla stratejik planlama yaklaşımını geliştiren... bir İmar Yasası revizyonu, kentlerimizin başlıca sorunlarının çözümü için bir an önce tamamlanmalı ve TBMM’ne gelmeli.

Yeni İmar Yasasının elde edilmesi sürecinde farklı fikirlerin farklı aşamalarda gündeme gelmesi ve taslak metinleri sık sık değişikliklere uğratması da anlaşılır bir durum. Böyle bir sürecin yaşanması dinamizm işareti olarak görülebilir. Ne var ki, ilgili kuruluşların, meslek örgütlerinin ve diğer ilgili çevrelerin geniş katılımı ortamlarda yaptığı çalışmaları büsbütün yok saymakla sonuçlanabilecek türden değişikliklerin de sık başvurulmuş bir yöntem olmaması beklenir. Meslek örgütlerimiz ile kamu kuruluşlarımız arasında idari yargı süreçlerinin yoğun bir biçimde kullanılmaya devam edilmesini önlemek için, Yeni İmar Yasasında geniş bir uzlaşma sağlanmasının sonsuz yararlarının olacağı tüm ilgililere hatırlatılır.

TMMOB Şehir Plancıları Odası'nın

“Planlama ve İmar Kanunu Tasarısı Taslağı”

Hakkında Görüş ve Önerileri

Genel Değerlendirme

İmar Kanunu revizyonunun ülkemiz açısından önemi büyüktür. Yürürlükteki Kanun çağdaş kentleşme, sağlıklı çevreler üretilmesi, yaşanabilir yerleşmeler elde edilmesi, planlı gelişmenin sağlanması, koruma kullanma dengesinin oluşturulması, yerel kalkınmanın gerçekleştirilmesi, sağlıksız ve güvenli alanların dönüştürülmesi açısından yetersiz kalmaktadır. Bütün bu olumsuzluklara çözüm oluşturması beklenen bir düzenleme, “imarçılık” anlayışından kurtulmak, “şehircilik” temeline dayanmak zorundadır. Dolayısıyla hazırlanan kanun tasarısı, kapsamında gerekli düzenlemeler, değişiklikler ve ilaveler yapılmak üzere “Şehircilik ve Planlama Kanunu Tasarısı” olarak yeniden ele alınmalıdır. Kanun tasarısı Odamızca irdelenirken, bu ilkeler ve daha önce yazılı ve sözlü olarak pek çok kez iletilen görüşler dikkate alınmıştır. Bu çerçevede, “İmar ve Şehirleşme Kanunu Tasarı Taslağı” ile “Planlama ve İmar Kanununun Taslağı” bir bütün halinde değerlendirilerek karşılaştırıldığında aşağıdaki unsurları görmek mümkün olacaktır.

Ülkemizde planlama, imar ve uygulamaya ilişkin çok sayıda ve farklı kanunlarla düzenlenmiş yetkilerin yarattığı karmaşanın çözümüne yönelik model ve stratejilerin belirlenmesi gerekliliği kabul edilmektedir. Bu çerçevede, tasarımın planlamada yetki karmaşasının giderilmesi ile ilgili temel yaklaşımı olumlu bulunmuştur.

Tasarımın özellikle yerleşim planlaması alanında yerel yönetimlerle ilgili yetkilendirmeleri ve plan yapımı ile ilgili uzmanlık alanlarını belirlemedeki yaklaşımı olumlu bulunmuştur. Bu anlamda, planların yapımına ilişkin yetkilerin bu konuda üniversitelerde verilen kapsamlı eğitimi olarak şehir plancısı, şehir ve bölge plancısı unvanı kazanmış uzmanlarca yapılmasının önerilmesi, toplumsal ve meslekler arası işbölümü, üniversitelerde verilen eğitim ve uzmanlıkların hayata geçmesi, müktesep hakların korunması ilkesini getirmesi, TMMOB Kanunu ve YÖK Kararları ile birlikte değerlendirildiğinde yerinde ve olumlu bir yaklaşım olarak değerlendirilmektedir.

Ne var ki; planlama alanında yaşanan sorunların giderilmesi, afetlere yönelik yeterli ve gerekli düzenlemeye yer verilmesi ve yetki karmaşasının giderilmesi temel hedefleriyle yola çıkılarak hazırlanan tasarıya, özellikle planlama ve plan uygulama araçları konularında, daha önceki tasarıdan farklı bir anlayışın hakim olduğu görülmektedir. Uzun süre Bakanlık Web Sitesinde yer alan ve katılımcı bir süreçle oluşturulan kanun tasarısındaki bazı temel konulardan tümüyle farklı bir yol çizilmekte, istisnalar ve eşgüdüm başlıklı maddelerde yer alan düzenlemeler, çok farklı bir kapsamda olmamakla birlikte, detayda yapılan düzenlemelerle özünü zedelemekte, Kanun Tasarısının planlamaya dair tanım ve yapım esasları konulu maddelerinin içeriği değişmektedir. Bu değişiklikler, Kanun Tasarısının bütününde yeni olumsuzluklar yaratmaktadır.

Odamızca yapılan değerlendirmede; katılımcı süreçlerle hazırlanan, Kızılcahamam'da büyük ölçekli bir toplantı ile kamuoyu ile paylaşılan ve sonrasında da katkı ve önerilerle zenginleştirilerek, üniversitelerin, meslek odalarının ve kamuoyunun büyük ölçüde desteğini alan tasarıdan vazgeçilerek, başka bir taslağın tartışmaya açılmasını anlamlandırabilmek olanaklı olamamıştır.

Tasarının bütününde şehircilik, planlama ve uygulamada katılım, yönetim kapsamında doğal ve tarihi çevrelerin korunması, mevcut yerleşme alanlarında iyileştirme ve yenileme, yeni yerleşmeler ve yeni kentlerin oluşturulması, kentsel işletmecilik, ulaşım dolaşım sisteminde trafik sakinleştirme, yaylaştırma, toplu taşıma politika, plan ve programları, kamusal açık alan sistemlerinin oluşturulması, kent merkezlerinin planlanması ve yönetimi, yerleşme ölçeğinde istihdam ve katma değer yaratmaya yönelik hizmet, sanayi ve küçük sanayi merkezlerinin oluşturulmasını kapsayan kentsel ekonomik kalkınma planlaması, cehaletin ve fakirliğin azaltılması ve çevre bilincinin artırılması, kültürel gelişmenin sağlanmasına yönelik kentsel sosyal gelişme planlaması, planlama ve yapılaşma denetimi ile kentsel tehlike ve risklerin azaltılmasına dair esaslar, tutumlar, ilkeler ve düzenlemelere büyük ölçüde yer verilmemiş, yapılan düzenlemeler ise eksik ya da yetersiz kalmıştır.

Diğer taraftan yeni yapılan düzenlemelerin bir bölümü diğer maddelerle örtüşmediği gibi, yeni taslağın alelacele hazırlandığı ve kendi içinde titiz bir okumaya dahi tabi tutulmadığı, çelişki ve tekrarların giderilmediği, literatürde ve yasal metinlerde yer almayan kavram ve terimlerin pek çok yerde yasa tekniğine uygun olmayan bir dilde kullanıldığı izlenimi edinilmiştir.

Planlama ile ilgili Düzenlemeler

Daha önceki Kanun Tasarısında üst ölçek plan kademeleri, Mekansal Strateji Planı başlığı altında; Genel ve uzun dönemli ilke ve hedefler ile mekansal ana yönlendirme kararlarını belirleyen; Ülke Mekansal Strateji Planı, Bölge Strateji Planı ve Yerleşme Ana Strateji Planı olarak belirlenirken, yeni düzenlemede; Ülke Mekansal Politika Planı, Bölge Planı ve Çevre Düzeni Planı tanımlarına yer verilmektedir. Planlama ve İmar Kanunu Tasarısı Taslağında yer alan planlamaya dair hükümler, daha önceki taslakta yer alan hükümlere kıyasla önemli farklılıklar içermektedir. Planlama alanında sayısal anlamda bir azalma olmamakla birlikte, plan tür, tanım ve içerikleri değiştirilmekte ve bu tanımlar yapılırken, üst ölçek planlamalarda daha önce kabul gören ve alt ölçek planlara da yansıtılması desteklenen “stratejik planlama” yaklaşımı ortadan kaldırılmaktadır. Bakanlıkça daha önce tartışmaya açılan tasarımın en önemli açılımı olarak ifade edilen ve Kızılcahamam’da yapılan değerlendirme toplantısında da önemi vurgulanan stratejik planlama tanım ve yaklaşımının bir kenara bırakılmasını anlamlandırmak olanaklı değildir. Ayrıca, stratejik planlama yaklaşımıyla bütünleşen sektörel ana planların önem ve gerekliliğinin algılanarak, üst ölçek stratejik planların bu tip bir sektörel ana planlar mantık ve bütünlüğünde kurgulanabilirliğinin de düşünülmesi gerekmektedir.

Her ne kadar gerek üst ölçekte gerekse yerleşim temelinde yerel yönetimlere ilişkin görev ve yetki atamaları doğru ve olumlu bir yaklaşım olarak görülmekte ise de taslakta bazı önemli sorunların da bulunduğu gözlenmektedir. Özetle plan tanımları ve plan kademelenmesi ile ilgili düzenlemeler bu konuda farklı ve eksikliklerle dolu bir yol çizildiğini göstermektedir. Ülke gündeminde önemli yer tutan ve son dönem yasal düzenlemelerde, örneğin Belediye Kanunu, İl Özel İdaresi Kanununda yer alan stratejik planlama kavramının hangi gerekçelerle Planlama ve İmar Kanunu kapsamı dışında tutulduğunu anlamak mümkün olmamaktadır. Doğru yaklaşım, stratejik planlamayı geçerli kılan, planın hazırlık, yapım, onay, uygulama aşamalarını bir bütün olarak ele alan, her aşamada etkin katılım sağlayan, iç ve dış denetim mekanizmaları kurulmuş bir süreci Şehircilik ve Planlama başlık ve içeriğinde kurgulamaktır. Dolayısıyla asıl yapılması gereken, Şehircilik ve Planlama Kanunu kapsamında doğru ülke, bölge ve çevre düzeni/yerleşme ana strateji planlarını tanımlayıp, diğer yasal düzenlemelerin bu Kanun uyarınca yeniden düzenlenmesini sağlamak olmalıdır.

Diğer yasalarla getirilen hükümler, ülkenin planlama ve yapılaşma konusunda temel yasası olarak kabul edilmesi gereken bu yasanın yalnızca girdisi olacak ise; ayrıca bir Planlama ve İmar Yasası yapmanın gereği de tartışılmalıdır. Bu anlayış hakim kılındığında, Afetlerle ilgili hükümleri “Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlere Dair Kanun”a aktarmak, Yapı Denetim Yasası hükümlerini tüm ülkeye genişletmek, kentsel dönüşümü ayrı düzenleme konusu yapmak gibi parçacı düzenlemeler ile bir anlamda, mevcut çok parçalı ve aciz yapının kendisini devam ettirmesi öngörülmektedir. Bu durumda tasarının en önemli ve kararlı açılımı olan eşgüdümüne dair düzenlemelere rağmen, diğer yasaların –uygun olmayan– hükümleri bu taslağa taşınmakta, eşgüdümle ilgili düzenlemelere olan inanç sarsılmakta ve tasarının en önemli getirilerinden birisi, ölü doğma tehlikesiyle karşı karşıya kalmaktadır.

Taslakta üst ölçek planların tanım ve kapsamlarında da önemli değişiklikler yapılmaktadır. İsminde yer alan “mekansal”, tanımında yer alan “stratejik” sözcüklerine karşın Ülke Mekansal Politika Planının, mekansal bir içeriği ve stratejik bir yaklaşımı bulunmamaktadır. Yetki karmaşasının giderilmesine ilişkin taslakta yer alan tanımda yapılan değişikliklere karşın bu planın hala kalkınma planlarının yerleşme ve şehirleşme başlıklı bölümlerinin detaylandırılmış kapsamından ibaret kaldığı düşünülmektedir. Elde edilmiş yöntemi de, katılım yapısı dikkate alındığında, Kalkınma Planlarının İhtisas Komisyonları eliyle elde edilmesine benzerdir. Tek önemli fark, planın Bakanlıkça hazırlanacağına dair ifadedir. Dolayısıyla, aynı zamanda kurumlararası eşgüdümü de sağlaması beklenen bu planın, bu kapsamı ile “Planlama ve İmar Kanunu”nda yer alma gereği dahi tartışılır durumdadır. Bu ölçekte yapılacak planın daha önce Web Sitesinde yer alan İmar Kanunu Tasarısı Taslağındaki tanım ve içeriği ile düzenlenmesi uygun bulunmaktadır. Bu tanım ve içerikte yapılacak, mekansal boyutu da olan planın Bayındırlık ve İskan Bakanlığı’na yapılmasına dair bir düzenleme kabul edilebilir olmakla birlikte, “Planlama ve İmar Kanunu Tasarısı”nda yer alan tanım ve içeriği ile kalması durumunda planın Bayındırlık ve İskan Bakanlığı’na yapılmasının bir gerekçesinin de kalmayacağı gözden kaçırılmamalıdır.

İmar ve Şehirleşme Kanunu Tasarısı Taslağında Bölge Planı fiziksel planı da haiz bir belge iken, Planlama ve İmar Kanunu Tasarısında fiziksel boyut gelişim şemasına dönüşmektedir. Hangi alanlarda yapılacağına dair kıstaslar da değişerek ülke mekansal politika planında belirlenecek kararlardan alacağı fazlaca bir veri kalmadığından, gerektiğinde bu planla en az bağlantılı olacak veya hiç bağlantısı olmayacak şekilde alan belirlenmesi yoluna gidilmekte, hatta öncelikli hedef metropoliten alanlarımı algılamasına yol açan ifadeler yer almaktadır. Diğer taraftan planın onayında yetkili kılınan YPK'nın yapısı dikkate alındığında (kurulda yatırımcı bakanlıkların ağırlığı ve siyasi karar alma mekanizmaların önem kazanması vb), plan içeriği konusunda, özellikle koruma ve sürdürülebilirlik alanında önemli sorunların yaşanması tehlikesi ile karşılaşılması beklenmektedir. Ayrıca, Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile de tam olarak örtüşmeyen, ajansların temelde ve öncelikle yatırımcıların önünü açmakla görevlendirilmiş ve sürdürülebilirlikten çok, doğal ve kentsel değerlerin salt ekonomik anlama indirgenmiş bir yatırım ve kalkınma mantığıyla yitirilebilmesi tehlikesini beraberinde getirebilecek yapısını da çok fazla dikkate almayan bu düzenlemenin yeniden ele alınması zorunlu görülmektedir.

Çevre Düzeni Planı ile ilgili düzenlemelerde ise, yerleşme ana strateji planı mantığının tümüyle dışında, farklı bir tanım ve içerikle karşılaşmaktadır. Çevre Düzeni Planı, Özel İdaresi Kanununda yer alan şekilde tanımlanmakta, yapım ve onay usullerinde de aynı kanuna atıfta bulunmaktadır. Ülke Mekansal Politika Planı ile ilgili düzenlemelerin de özellikle Çevre Düzeni Planı ve Bölge Planı konusunda Bakanlığın kaybettiği alanların yerine konacak bir plan arayışının sonucu olduğu izlenimi edinilmektedir. Sırf bu nedenle ülkesel ölçekte yapılacak bir planın Bayındırlık ve İskan Bakanlığı görevleri arasında sayılması uygun ve yerinde bir seçenek olarak görülmemektedir. İl Gelişme Planı, İl Çevre Düzeni Planı, Çevre Düzeni Planı gibi enflasyonist planlama türleri çok sahipli, yani sahibi belli olmayan, uygulanmadığı zaman sorgulanmayan, performansı denetlenmeyen, uygulamada etkinliği kaybolmuş planlar üretmekten başka bir işe yaramamaktadır. Bu plan bolluğu planların değerini azaltmakta ve toplumda planlara ve plancılara karşı saygıyı da yok etmektedir.

Taslakta metropoliten alanlarla ilgili bir planlama model ve süreci de ayrıca oluşturulmalıdır. Zira bu planlama alanı bir önceki taslakta Yerleşim Ana Strateji Planı kapsamında ele alınabileceken, Planlama ve İmar Kanunu Tasarısı'nda bölge planı içinde zikredilen bir alana sıkışmaktadır. Dolayısıyla bu alanlarla ilgili olarak fiziksel planlama konusunda yetersiz bir düzenleme yapılmaktadır. Çevre Düzeni Planları ile Nazım Planlar arasında hiç bir plan kademesinin yer almaması (bir ölçek belirtilmiş olmamasına rağmen il genelinde hazırlanacağına göre 1/100.000, 1/250.000 ölçeğinde olmak durumundadır) önemli bir sorun olarak gözlenmektedir. Benzer biçimde nazım planlarda da bir ölçek verilmemiştir. Ancak nazım planların çoğu kez 1/5.000 ölçekte hazırlandığı bir alışkanlık ülkemizde vardır. Öyleyse Büyükşehir statüsünde olmayan ancak belli bir yüksek nüfusa varmış kentlerde il ölçeğinde yapılmış çevre düzeni planlarından sonra ilgili merkez belediyesi 1/5.000 ölçekli parçacı nazım planlarla kenti yönlendirebilecektir. Çünkü kent makroformunun tümünün kapsayan bir nazım planının hazırlanması bu belediyelerden kesinlikle istenmemiş, isteğe bağlı olarak bırakılmıştır. Ancak bu "isteğe bağlı" olma hususu şimdiki uygulamada birçok aksaklıklara yol açan durumun devamını getirecektir. Metropoliten kentlerde planlamanın metropoliten alan bütünü içerisinde bütüncül olarak ele alınması zorunludur. Bunun için öncelikle metropoliten alan sınırlarının bilimsel yöntemlere göre saptanması ve bu alanların planlamasından sorumlu yönetimin yetki sınırları ve planlama sınırlarının da çakıştırılması gereklidir. Metropoliten alan bütününde parçacı nazım plan yaklaşımı ile metropoliten alanlarda planlamada bütünlük sağlanması mümkün değildir.

Taslağın alt ölçek planlama ile ilgili maddelerine ilişkin en önemli değişiklik yine stratejik planlama yaklaşımından uzaklaşılmasıdır. Bunun en önemli ve en çarpıcı göstergeleri arasında, imar planları ile ilgili tanımlar gelmektedir. Nazım İmar Planı tanımı daha önce tartışmaya açılan İmar ve Şehirleşme Kanunu Tasarısıyla kıyaslandığında, tümüyle değiştirilmektedir. Bu tanımın özellikle önem verilen, afet zararlarının azaltılmasına dair bölümleri önemsizleşmekte, uygulama ile ilgili bölümleri büyük ölçüde ortadan kaldırılmaktadır. Uygulama İmar Planı tanım ve yapım esaslarında da aynı sorunlar bulunmaktadır. Tanımda sadece "afet harita verilerinin işlenmiş olması" koşulu getirilerek, içeriği boşaltılmış olan bir veri ile afet konusundaki önlemler yeterli görülmektedir.

En genel anlatımıyla, Taslakta yer alan biçimi ile nazım ve uygulama imar planının, yürürlükteki 3194 sayılı Kanundan farklı bir içeriği kalmamıştır.

Taslakta yer alan, “İmar Planları, yöre halkının sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamaya; doğal, kültürel ve tarihi değerleri korumaya ve geliştirmeye; sağlıklı, güvenli ve afetleri azaltıcı bir yerleşme ve yapılaşmaya; yaşam kalitesini artırmaya ve yerel kalkınmaya dair ilke, karar ve uygulama araçlarını öngören; nazım imar planı ve uygulama imar planı olmak üzere hazırlanan planlardır.” hükmü imar planlarının ödevlerini sıralamaktadır. İmar Planı tanımı sistematik olmayan bir biçimde birbiri ardına karışık bir biçimde sıralanan işlerin bir toplamı olarak yapılmakta ve tanım; geçitler, meydanlar, silüetler gibi fiziki planlama ayrıntıları ile doldurularak sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınma boyutları önemsizleştirilmektedir.

İmar planı mevcut mevzuata göre yapılmış bütün belediyelere, yeni yasa yürürlüğe girdiğinde, afet zararlarının azaltılması strateji ve programlarını içeren sakinlik planları ile sosyal, kültürel ve ekonomik boyutlu yerel kalkınma planlarını mevcut imar planlarını revize ederek hazırlama olanağı ve zorunluluğu getirilmelidir.

Taslaktaki imar planı tanımı bu haliyle 2863/5226 sayılı yasada yer alan “koruma amaçlı imar planı” tanımından bile geri bir düzeyde kalmaktadır.

Bu arada “afetleri azaltıcı” gibi günlük konuşmalarda kullanılan bir terimin yasa metnine alınmasında bir sakıca görülmemiştir. Doğru terminoloji, ‘afet zararlarının azaltılması’ olacaktır. Ancak burada asıl sorun, bunun çok genel bir tanım olarak bırakılmasıdır. Yerleşme ve yapılaşmanın ‘sağlıklı, güvenli, ve afetlerden korunmalı’ gibi çok genel anlama sahip ve muğlak kavramlar kullanılarak bunların yerine getirilmesi koşullarının kapsamı belirsiz bir genel yönetmeliğe bırakılması, ya bu konulara yeterli önem verilmediğinin, ya da bu hedeflere erişmede hangi yöntemlere başvurmak gerektiğinin bilinmediğinin göstergesidir. Herhalde ‘afet zararlarının azaltılması’nın yöntemi, aynı maddede iki kez tekrarlandığı gibi “afet harita verileri işlenmiş olarak” çalışmaktan ibaret değildir. Bu yöntemin ancak ve ancak ‘Sakinlik Planları’nın hazırlanmasından geçtiğinin bilinmesi gerekmektedir.

Planlar arası kurulması zorunlu ilişkiler bütünü yasada önemle vurgulanmakta, ancak sadece nazım plan onaylanmadan uygulama imar planı uygulanamaz hükmüne yer verilmektedir. Eğer planlar arası bir hiyerarşi ve ilişkiler bütünü zorunlu ise tüm plan kademeleri için bu şartın geçerli olması beklenmektedir.

Aynı yaklaşım ve sorun, kırsal yerleşme planı tanımında da bulunmaktadır. Kırsal yerleşme alanlarının planlanmasında en önemli konu, planın yapım ve uygulamasındaki örgütlenmedir. Daha önceki taslakta bu konuda açıklamalara yer verilmekte iken yeni taslak bu alanlarda yapılacak planları standart imar planı çerçevesine oturtmaktadır. Bu alanlarda yapılacak planların yönetim ve katılım ayağının da bulunma zorunluluğu, muhtarlıkları etkinleştirmeyi de gerektirmektedir. Dolayısıyla, bu haliyle kırsal yerleşme planının ayrıca tanımlanması gereği kalmamıştır.

Mevzii imar planları konusunda getirilen, ön izin konusundaki düzenlemeler taslakta yine yer almaktadır. Bu düzenleme tek başına dahi, daha önceki taslakta planlama konusunda gelişme adına getirilen düzenlemelerin gerisine gidildiğinin önemli bir göstergesidir. Ülkemizde mevzii imar planları ile imar planı değişikliklerinin, belediyelerin planlama faaliyetleri içerisinde büyük bir gündem işgal ettiği ve mevzuat ihlallerinin en yoğun biçimde yaşandığı süreç ve yaklaşımlarla yapıldığı bilinmektedir. Planlamanın bütünlüğünü ve işlevini zedeleyen, kentlerin kamu yararına aykırı olarak parçacı, spekülatif ve rant amaçlı uygulamalarla biçimlenmesine yol açan ‘mevzii imar planı’ ve ‘imar planı değişiklikleri’ konusunda yerel yönetimleri sınırlayıcı bazı hükümlerin Yönetmeliğe bırakılmadan Yasada tanımlanması büyük bir önem taşımaktadır. Bu anlamda Yasa tasarisının 11. maddesinde ‘mevzii imar planı’ ve ‘imar planı değişiklikleri’nde ilgili Yerel İdarenin Meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun aranması koşulu olumludur. Bu hükme ilave olarak, “imar planı değişikliklerinde belediyelerin -varsa- teknik biriminin ve/veya plan müellifinin veya yeterliği olan teknik danışmanın ‘uygun görüşü’nün alınması ve Meclis oylamalarına ilişkin tutanağın isim ve kullanılan oyu belirtir nitelikte olması” konularında bir düzenlemenin Yasada yer alması; imar planı değişiklikleri konusunun denetim altına alınması ve kamu yararına aykırı plan değişikliklerinde sorumluların belirlenebilmesi açısından yararlı olacaktır.

Taslakta; “Mevzii İmar Planı ve İmar Tadilat Planı ilgililerin müracaatı ve İdarenin vereceği ön izine uygun olmak kaydıyla, İdare dışında, ilgililerce de yapılabilir, yaptırılabilir ve İdareye onay için sunulabilir.” hükmü her şeyden önce, plan kararı öncesinde bir yer seçimi kararı yerine geçmesi mümkün olmayan “ön izin” kavramının mevzuata, üstelik kanun hükmü olarak getirilmesi anlamına gelmektedir. Ön izin kavramı 6785 sayılı İmar Kanununun Ek 7. ve Ek 8. maddeleri uyarınca 1975 yılında çıkarılmış olan Yönetmeliğin bir plan aracı olup, idareleri taahhüt altına sokan içeriğiyle uygulamada çok fazla sorun yaratmış işlemler arasında yer almaktadır. Diğer taraftan İmar Kanununa göre bugün için sadece idareler (belediye ve valilik) tarafından yapımı mümkün olan, ancak yönetmelik hükmü ile mücavir alan sınırları dışında ilgililerce de yaptırılması mümkün kılınan mevzii imar planının şahıslar tarafından yaptırılmasına dair hükümlere Kanunda yer verilmesi de son derece sakıncalı bir adımdır. Zorunluluk halinde gündeme gelmesi gereken bir plan türü olan mevzii imar planını tümüyle mülkiyete dayalı bir zemine oturtmak, parçacı bir planlama yaklaşımını yaygınlaştırmanın ve meşrulaştırmanın yasal dayanağını oluşturmasının yanı sıra, planlama konusunda getirilen diğer hükümlerle daha da sorunlu ve istenmeyen sonuçlara yol açması kaçınılmaz olacaktır. Başka bir deyişle, mevzii imar planının zorunlu ve gerekli haller dışında yapılamayacağı, mülkiyet temeline oturan bir yaklaşım yerine yapılmasındaki kıstaslarının neler olacağı çok net olarak belirlenmesi gerektiği düşünülmektedir. Aksi bir düzenleme, son derece sakıncalı sonuçlar yaratacaktır.

Ayrıca bazı maddelerde yer alan ve resmi planlama dilinde kullanılmayan “imar tadilatı”, “imar tadilat planı” benzeri tanım ve ifadeler düzeltilmelidir.

Planlama esaslarına ilişkin düzenlemelerin de farklı bir temele dayandırıldığı görülmektedir. Her ne kadar bu yeni düzenlemede bazı ilke ve usuller olumlu bulunmakta ise de; daha önceki taslakta yer alan pek çok olumlu ve sürdürülebilir planlamanın gereği olarak düşünülen bazı esas, kavram ve ilkenin taslaktan çıkartıldığı görülmektedir. Örneğin sürdürülebilirlik, enerji verimliliği, kamu yararına plan yapımı esaslarının taslaktan çıkarılmasının geçerli bir gerekçesi bulunmamaktadır. Planlama ve İmar Kanunu tasarısının planlama esasları bir usul belirlemeye dönüşmekte ve amacı dışında bazı düzenlemelere konu edilmektedir. Bu maddenin bir önceki taslaktaki temele göre, yeniden düzenlenmesi ve planlama ile ilgili maddelerin de bu kapsamda yeniden ele alınması gerekli görülmektedir.

Örneğin, “Planlar, sürdürülebilir kalkınma ilkesini, çevre sorunlarının önlenmesini, enerji verimliliğinin sağlanmasını, kaynakların verimli ve etkin kullanımının sağlanmasını, mekansal stratejik planlama aşamasında, karayolu, demiryolu, denizyolu ve havayoluna ilişkin ulaşım kararlarının bir bütün halinde değerlendirilmesini, kamu taşımacılığı ve yaya önceliğinin korunmasını, ulaşım kalitesinin artırılmasını, engellilere uygun fiziksel çevre koşullarının gözetilmesini ve engellilerin ihtiyaçlarına yönelik rehabilitasyon ve sosyal tesis alanı ayrılmasını, bilim, teknik, sanat, sağlık, güvenlik ve estetik kurallarına uyulmasını, yöresel koşullara uygunluğun sağlanmasını, doğal, tarihi ve kültürel çevrenin ve ekolojik sistemlerin korunmasını, yaşatılmasını ve geliştirilmesini, sosyal adaletin sağlanmasını, toplum ve kamu yararının gözetilmesini, bölgelerarası gelişmişlik farklarının azaltılmasını, sosyal ve ekonomik kalkınmanın sürdürülebilir biçimde sağlanmasını, yaşayanların temel haklarına saygılı olunmasını, karar süreçlerine katılımın gerçekleştirilmesini, sektörler arası uyumun sağlanmasını, afet zararlarını azaltan önlemlerin alınmasını, güvenli ve yaşam kalitesini artıran ilkelerin uygulamasını, ekolojik değerlere uygun kullanım kararlarının alınmasını gözeterek hazırlanır” benzeri bir hükümlendirme taslakta yer almalıdır.

Ayrıca, daha önceki tasarıda önerilen, plan, harita ve parselyon denetim kurullarının yine Kızılcahamam toplantılarında vurgulandığı üzere çok önemli işlevler görebileceği gözden kaçırılmamalı, parselyon planlarının, imar planları ile uyumlu ve bütünleşen bir biçimde yapılabilmesi için, bu tür planların hazırlanmasında da plancıların görev alabilmesi konusunda Kızılcahamam toplantılarında yapılan değerlendirme ve katkılar tasarıya yansıtılmalıdır.

Bunlara ilaveten, 3194 sayılı imar yasasında kentsel tasarım tanım ve içeriğine yer verilmemiş, kentsel tasarım, nazım imar planları üzerinde verilen imar haklarına indirgenmiştir. Planlamayı ve kentsel tasarımı ‘şablon kalıplar’ içerisine sokan anlam ve yaptırım belirsizlikleri içeren tanımlamalar öneri yasa tasarısında da devam etmektedir.

Kentsel tasarım kavramının ilk kez öneri tasarıda yer almasına karşın, ‘.....gerektiğinde alanın özelliğini gösteren kentsel tasarım projeleri.....’ şeklinde tanımlanması beraberinde bir çok sorun getirecek, mevcut sorunları çözemeyecektir. Görsel ve estetik değerlerin yanı sıra, kamu yararı, sürdürülebilirlik kavramlarını içeren, mekana kimlik kazandırmada önemli bir araç olan kentsel tasarımın bir zorunluluk olarak tasarıda yer almaması büyük bir eksikliktir. Kentsel tasarımı sadece kentsel ve kırsal dönüşüm bölgelerinde araç olarak değerlendirmek yeterli değildir.

Tasarı ile planlamaya ilişkin toplanan verilerin bir veri bankası bağlamında toplanıp-dağıtılması yaklaşımının da benimsenmesi yerinde görülmektedir. Bu tür bir veri bankası, planlama çalışmalarında ilgili kurum görüşlerinin alınması ile ilgili bürokratik süreci kısaltacak, Kanunun öngördüğü kısa süreler açısından eşgüdüm işleyişini sağlıklı ve güçlü hale getirecektir. Ayrıca, taslakta tanımlanmış plan kademeleri ve bunların gerçekleştirilmesi için öngörülen idari/yönetimsel sınırların nasıl saptandığı ve ne olduğu belirgin değildir. Böylesi bir ortamda planlama/yönetim birlikteliğinin sağlanması oldukça güç görünmektedir.

Eşgüdüm

Daha önceki taslaktakine benzer bir düzenlemeye yer verilen eşgüdüme dair yeni düzenlemenin birinci fıkrasında ve 53. maddede yer alan hükümler, yetki karmaşasını giderme anlamında attığı adım açısından olumlu bulunmaktadır. Ancak, 14 ve 53. maddeler kapsamına halen TBMM Genel Kurul gündeminde olan, “Yıpranan Kent Dokularının Korunarak Yenilenmesi, Yaşatılarak Kullanılması Kanun Tasarısı”nın da eklenmesi uygun olacaktır.

Diğer taraftan, “Özel Tanımlanmış Alanlar” başlıklı 14. maddede yer alan “Birinci fıkrada anılan kamu kurum ve kuruluşları ve Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulları gibi, yetki alanlarında hazırlanan planlara görüş veren Kurullar, istendiği tarihten itibaren bir ay içinde herhangi bir görüş vermediği takdirde, sorumluluk ilgili kamu kurum ve kuruluşunda kalmak kaydıyla, Bakanlık ve İdare işlem yapmakla yetkilidir” hükmü, maddenin genel içeriğiyle bağdaşmamaktadır. Amaç, özel alanda özel plan yapımını sağlamaksa, bu amaca uygun yöntem mutlaka oluşturulmalıdır. Özel alanın özel koşullarına ve kurallarına uygun olmayan plan yapımını teşvik eden bu düzenleme açıklanan nedenlerle uygun bulunmadığı gibi, bazı alanlarda maddede belirlenen süre içerisinde yazılı ve çizili belgelere dayalı görüş oluşturulması, veri tabanı açısından sorun ve yetersizlikler yaşayan ülkemiz kurumları için mümkün olmayacaktır. Yukarıda da ayrıca değinildiği gibi, amaca ve alana özgü planlamanın şartını sağlayacak düzenlemeler yapılması gerektiği halde, özel alanda özel olmayan plan yapımını desteklemek, madde içeriğinin tümüyle de çelişmektedir. Diğer taraftan özel alanlarda kural belirleme konusunda bir yetki aktarımı da gündeme getirilmektedir.

Bu konudaki bir diğer sorunlu düzenleme, 52. maddede yer alan özelleştirme kanunu kapsamındaki alanlarla ilgili düzenlemedir. Bu konudaki hükümler özelleştirmeye konu alanlarda yaşanan yetki karmaşası ve parçacı planlama uygulamalarını desteklemektedir.

Bu çerçevede, planlara dair esaslarda değinilen ancak tam olarak ifade edilmeyen bir konuya dikkat çekilmesinde yarar bulunmaktadır. Planlamada dil ve veri birliğini sağlamak amacıyla ortak kullanıma açık bir veri bankasının oluşturulma zorunluluğu açık hüküm olarak düzenlenmelidir.

Plan Uygulama Araç ve Yetkileri

Planlama ve İmar Kanunu Tasarısı Taslağı ile, plan uygulama süreç ve araçları konusunda yenilikçi ve olumlu adımlar atıldığı kuşkusuzdur. Bu anlamda atılan adımları desteklememek olanaksızdır. Ancak Planlama ve İmar Kanunu Tasarısı Taslağı bu konuda daha önce Bakanlığın Web Sitesinde yer alan taslaktan geri adımlar atıldığına dair düzenlemeleri de barındırmaktadır. Planlama ve İmar Kanunu Tasarısı Taslağı, “Plan Uygulama Araç ve Yetkileri” başlıklı Üçüncü Bölümün başlığını “Planların Uygulanması” olarak değiştirmektedir. Bu değişlikle daha önceki taslağın sistematığı bozularak planların uygulanmasına yönelik süreç ile planların uygulanmasında kullanılacak araçlar birbirine karıştırlmaktadır.

Önceki taslağın üçüncü bölümünde kendi içinde önce yerel yönetimlere verilen “yetkiler” sıralanarak açıklanmış, daha sonra da “bu yetkilerin kullanılacağı alanlar” belirtilmişken yeni taslakta bu sistematik tümüyle bozulmakta, maddelerin yerleri anlaşılması mümkün olmayan bir biçimde alt üst edilmektedir. Planların uygulanması ile ilgili son derece önemli olan araçların büyük bir kısmının yok edilmesine neden gerek görüldüğü anlaşılamamaktadır.

Yeni taslak bütününde çok sayıda terim (afet haritası, afet riskli alanlar, afet tehlike haritaları, dönüşüm amaçlı imar planı, özel proje geliştirme bölgeleri, fiziki köhneme alanları, gayrimenkul mülkiyet aktarım hakkı vb) farklı yerlerde, farklı amaç ve işlevler için kullanılmakta ancak bu terimlere gerek ilgili maddelerde, gerekse tanımlar bölümünde hiç bir açıklama getirilmemektedir. Bu durumda yasa hazırlama tekniği açısından son derece sorunlu bir metin ortaya çıkmaktadır. Bu bölüme özel olarak ve bütünde, Taslakla arzulanan düzenlemelerin yasal bir metne dönüştürülmesi için dahi yeni baştan bir çalışma yapılması kaçınılmazdır.

Aşağıda, önceki taslak ile yeni taslağın “Planların Uygulanması” başlığını taşıyan, ancak ağırlıklı olarak plan uygulama araçlarını kapsayan ve her iki öneride de “Üçüncü Bölüm”ü oluşturan kesimleri karşılaştırılarak, yeni taslağın bu bölümüne ilişkin bir değerlendirme yapılacaktır.

İmar Programı ve Kısıtlılık Hali

Yeni taslağın Üçüncü Bölümü “İmar Programı ve Kısıtlılık Hali” başlığını taşıyan 16. madde ile başlamaktadır. Bu madde ile imar planlarının sürelerine ilişkin olarak önemli değişiklik önerilmektedir. Buna göre, planlar 5 yıl için yapılmakta, yürürlüğe girmelerini izleyen 4 ay içinde planın tamamını uygulamak üzere 5 yıllık imar programı hazırlanmaktadır. Diğer bir deyişle, plan-program ayrımı ortadan kaldırılmakta, yürürlüğe giren planın tümünün 5 yıl içinde gerçekleşmesi öngörülmektedir. Planda umumi hizmetler ve kamusal kullanımlar için ayrılan yerlerin 3 yıl içinde –yine maddeye göre düzenleme işlemi dahi tamamlanmadan-kamu eline geçmesi, aksi durumda bu alanların tazminat da ödenerek taşınmaz sahiplerine iadesi öngörülmektedir. Bu alanların kamu eline geçmesini güvence altına alacak açıklama, ilgili kamu kuruluşlarının bütçesine gerekli ödeneğin konulması ifadesi ile sınırlıdır. Eğer böyle bir ödenek bulunamazsa bu alanlar taşınmaz sahiplerine iade edilecektir. Bu maddenin yürürlüğe girmesi Türkiye’de planlama kurumunun tümüyle işlevsizleştirilmesi ve ortadan kaldırılması anlamına gelmektedir ki, Bakanlığın böyle bir öneride bulunmasının anlaşılması ve bu tür bir düzenlemeye katılınması olanaksızdır.

Kentsel Bölgeleme Yetkisi

Önceki taslağın 14. maddesinde yer alan ve ilgili idarelere bir üst planın öngördüğü kararları uygulamaya geçirmek, farklı sektörlerin mekansal ayrışmasını sağlamak, afet tehlike ve risklerine karşı önlemler almak, yapılaşmada ve kentsel çevrede koruma ya da özel kentsel tasarım kararları uygulamak, farklı arazi kullanımlarına özendirici ve caydırıcı koşullar uygulamak; emlak vergisi ve kira düzenlemeleriyle taşınmaz değerlerini denetlemek; kamu, özel ya da ortaklıklara dayalı olarak birden fazla koruma, geliştirme, iyileştirme veya yenileme proje alanları belirlemek yetkisi yeni düzenleme ile ortadan kaldırılmaktadır. Ortadan kaldırılan bu düzenleme önemli araçlardan birisinin yok edilmesi anlamına gelmektedir ki bu öneriye katılmak da olanaksızdır.

Taşınmaz Tasarruflarını Kısıtlama Yetkileri

Önceki taslağın 15. maddesinde yer alan ve ilgili idarelere kentsel bölgeleme kararları uyarınca taşınmazlar üzerinde, o taşınmazın bulunduğu yerin özelliklerine göre yapılaşma, mülkiyet, örgütlenme, kullanım, işletme, emlak vergisi ve kira konularında, bu Kanunun Genel Esaslar maddesine uygun olarak kamu sağlığı, çevre, doğa ve kültürel değerleri koruma, afet tehlikelerinden kaçınma veya risklerini azaltma ve yapı ve çevre güvenliği, ulaşım amaçlarıyla geçici veya sürekli kısıtlamalar uygulayabilme yetkisi yeni düzenleme ile ortadan kaldırılmaktadır.

Bu kapsamda önceki taslakla imar planı içinde, imar programına alınmış ve altyapısı götürülmüş yerlerde, plan kararlarına göre bağımsız yapı yapılabilecek arsaların boş olanları ile içinde kısmen yıkılmış veya çevre sağlığı için tehlike oluşturan yerleşime elverişsiz hale gelmiş yapı bulunan yerler veya inşasında kamu yararı görülen yerlerin ilgili idare meclislerince belirlenenlerin sahiplerine, bu yerlerde iki yıl içinde plan ve yönetmeliklere uygun yapı yapılma zorunluluğu getiren ve ilgili idareye belli koşullarda söz konusu taşınmazı kamulaştırarak yürürlükteki imar planı kararları uyarınca artırma yoluyla üçüncü şahıslara satma, bunun gerçekleşmemesi durumunda doğrudan uygulama yapmasına imkan veren yetki, yeni taslakla bu durumdaki taşınmaz sahiplerine tanınan süreyi 3 yıla çıkartmakta ve öngörülen yaptırım sadece emlak vb vergilerin beş katına kadar artırılabilmesi ile sınırlı tutularak kamu yararı yerine yine taşınmaz sahiplerinden yana bir tutum sergilenmektedir.

Kamulaştırma Yetkisi

Önceki taslağın 16. maddesinde yer alan ve ilgili idarelere imar planlarında, gerek üst ölçek mekansal strateji planlarından gelen ihtiyaçlar nedeniyle, gerekse doğrudan kamu yararı sağlamak amacıyla, gerçek veya tüzel kişilere ait taşınmazların tamamı ya da bir bölümünü, karşılığı peşin ödenmek koşuluyla bir kamu idaresi adına kamulaştırma yetkisi veren düzenleme yeni taslakta da büyük ölçüde korunmuştur. Ancak, tarafların uygun görmesi durumunda mülkiyetin kamuya devrinin taşınmaz iyeliği aktarım hakkı yoluyla da yapılabileceğine ilişkin hüküm, anılan uygulama aracına yeni düzenlemede hiç yer verilmediği için taslaktan çıkartılmıştır.

Taşınmaz İyeliği Aktarım Hakkı Tesis Yetkisi

Önceki taslağın 17. maddesinde yer alan ve ilgili idarelere imar planı uyarınca veya genelde kamu yararı sağlamak üzere, mikrobölgeleme haritalarına göre afet riskli alanlarda, kentsel dönüşüm alanlarında veya kamu proje alanlarında korunması, mevcut yapılaşmaya sınır getirilmesi veya kaldırılması gereken alan ve taşınmazlarda, mevcut mülkiyet veya imar haklarının planda gösterilen başka yerlerde kullanılmak üzere taşınmasını sağlayacak ve bu hakkı bir menkul kıymete dönüştürecek belgeler düzenleme yetkisi veren düzenleme yeni taslaktan çıkartılmıştır. Her ne kadar taslağın dönüşüm alanları ile ilgili 31. maddesinin 10. paragrafında “gayrimenkul mülkiyet aktarım hakkı” terimine yer veriliyorsa da, bu kavramın içeriği ile ilgili olarak gerek tanımlar, gerekse diğer bölümlerde bir daha hiç söz edilmemiş olması nedeniyle uygulamada kullanılabilmesi mümkün görülmemektedir.

Planlama tarihimizde, koruma alanlarının kamu eline geçmesini sağlayarak kentsel rantların kamuya kazandırılmasında ilgili idarelerin kullanabileceği en etkili uygulama aracı olabilecek potansiyele sahip olan bu yeni düzenlemenin yeni taslakta tümüyle dışlanması gerekçesini anlamak mümkün değildir. Bu aracının taslaktan çıkartılması ile, Kültür Varlıklarının Korunmasına ilişkin kanunda yapılan düzenleme ile yürürlüğe giren bu kavramın koruma alanında da etkin bir biçimde uygulanması engellenerek tarihi, doğal ve kültürel mirasımızın korunmasına da büyük bir darbe indirilecektir.

Arsa ve Arazi Düzenlemesi

Yeni düzenlemenin 17. maddesi ile, önceki taslaktaki 18. madde düzenlemesinin tüm sistematigi bozulmaktadır. Yeni taslakla, yürürlükteki 3194 sayılı yasadaki yetersiz ve sorunlu düzenleme yaklaşımı temel alınmakta, çok sınırlı bir-iki yenilik ile kısıtlı, kamu yararına getirilen bir çok düzenlemeyi taşınmaz sahipleri lehine hiç bir anlaşılır neden belirtilmeden kaldıran bir sistem önerilmektedir. Yeni taslak kendi içinde titiz bir okumaya dahi tabi tutulmadığı izlenimi yarattığı gibi, madde içinde de tutarsızlıklar vardır. Örneğin, düzenlemenin imar planının onaylanmasından sonra kaç yıl içinde tamamlanacağı konusu maddenin başında ve sonunda farklılık göstermekte; düzenlemeye ilişkin olarak bir yandan etaplamadan söz edilirken, diğer yandan plan bütünü temel alınmaktadır.

Yeni taslakta düzenleme ile elde edilecek alanlar kapsamından kapalı ve açık otopark ve pazaryeri kullanımları çıkartılmaktadır. Önceki taslaktaki Kamu Ortaklık Payı (KOP) uygulamasına ilişkin düzenleme tümüyle dışlanmaktadır.

Yeni taslak ile düzenleme yapılmış alanlardan yeni imar hakları verilmesi durumunda bu ek hak üzerinden ikinci kez Düzenleme Ortaklık Payı (DOP) alınması engellenmekte, DOP'un bedele dönüştürüldüğü parsellere plan kararı ile ek imar hakkı getirilemez hükmü çıkartılmaktadır.

Önceki taslakta yer alan ve yoğun yapılaşmanın olduğu alanlar, afet riskli alanlar, koruma alanları, taşınmaz iyeliği aktarım hakkı kullanma alanı gibi özel uygulama niteliklerine sahip alanlarda bu oranın %50'ye kadar yükseltilebileceğine ilişkin hüküm yeni taslakta yer almamaktadır.

Yine yeni düzenleme ile önceki taslakta ilgili idarelere tanınan Yapılaşma ve Kullanımı Düzenleme Yetkileri de kaldırılmaktadır. Böylece, ilgili idareler çağdaş kent planlamasının kaçınılmaz bir parçası olan alan yönetim planı, yönetim ve katılım planı, güvenlik planı, kullanım-bakım ve işletme planları ve benzeri kavram ve araçlardan tamamen mahrum bırakılmaktadırlar.

Kentsel Tehlike ve Riskleri Giderme Yetkileri

Önceki taslağın 19. maddesinde yer alan ve “Sakınım Değerlendirme Çalışmaları, Tehlikeli Tesis ve Sakıncalı Kullanım ve Yapılar, Kamu Esenliği için Alınacak Önlemler, Acil Durum Görevlisi Tesisler” başlıkları altında ayrıntılı biçimde ele alınan ve ilgili idarelere, yerleşim yerlerinde doğal ve teknolojik her türlü tehlike yaratan unsurun zararlarını giderecek ya da en aza indirecek önlemleri almalarına, gereken incelemeleri ve denetlemeleri yapmalarına ilişkin olarak geniş yetki ve sorumluluk veren kapsamlı madde içeriği yeni taslakla salt içeriği belirsiz bir “risk yönetimi raporu” hazırlanması ile tehlikeli yapılara ilişkin olarak alınacak önlemlere indirgenmiştir. Doğal afetlerden her yıl maddi, manevi ve insan yaşamı olarak büyük kayıplar veren ve kentleri bu açıdan çok büyük ölçüde risklere maruz olan ülkemizde, böylesine önemli bir konunun yeni taslakta, mikrobölgeleme haritaları ve sakınım planlamasından dahi söz etmek gereğini duymadan, önemsiz ve sıradan bir olgu gibi geçiştirilmiş olması açıklaması olanaksız bir durumdur.

Sismik tehlikeler açısından özel bir coğrafyada yer alan Türkiye, son 60 yıllık hızlı kentleşme deneyimi ile büyük risk havuzlarının gelişmesine tanık olmuştur. Söz konusu dönem boyunca betonarme yapım teknolojisinin yaygınlaşmasının da bunda büyük payı vardır. Türkiye yerleşim alanlarının sismik tehlike karşısında ne ölçüde riskler taşıdığı, potansiyel zararların düzeyleri ise, yeni yeni sınanmaktadır. Türkiye’de sismik tehlikelerin yaygınlığı, 60 yıllık hızlı kentleşme ile eriştiği durumun özelliklerinin 1999 depremleri ile daha açık görülmeye başlaması, İstanbul’da şiddetli bir depremle karşılaşmanın yüksek olasılığı, günümüzde yapılmak istenen “Planlama ve İmar Kanunu” değişikliğinde ‘zarar azaltma’ konularının ele alınmasını kaçınılmaz kılmaktadır. Türkiye asırlardır karşılaşmış olduğu tehditler açısından bugün çok daha zayıf ve korumasızdır. Kapsamlı ve uzmanlık bilgisi gerektiren nitelikteki bu konuda, özel çalışma gruplarının oluşturulması ve uzmanlık görüşlerinin alınması zorunludur.

Taslakta bu konuda herhangi bir yardım alınmadığı anlaşılmaktadır. Taslakta, sismik ve diğer tehlikelere ilişkin farklı ortam ve koşullarda (kentsel alanlar, boş ve yapılaşmış alanlar, imar ve çevre planları, yapı, altyapı, tesisat ve kentsel çevre elemanları, vb) hangi önlemlerin getirildiği, bunların teknik ve toplumsal açılarından geçerlilik taşıyıp taşımadığı ve bir sistematik oluşturup oluşturmadığı, bunların yanında nelerin eksik kaldığı irdelenmek zorundadır. Bu özel durumun ancak orta vadede denetim altına alınabileceği öngörüsü ile yapılması gereken çalışmaların başında, yerleşmelerdeki sismik tehlikenin boyutlarının tanımlanması gelmektedir. Bu işlevin yerine getirilmesinde başvuru tespit çalışmaları 'mikrobölgeleme çalışmaları', bu çalışmalar sonunda elde edilen belge ve haritalar ise 'mikrobölgeleme harita ve raporları' olarak anılmaktadır.

Mikrobölgeleme çalışmalarının hangi yerleşim birimlerinde öncelikle yapılması gerektiği, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca takdir edilen kıstas ve ölçütlere (tehlikeli bölgelerdeki riskli yerleşmelere öncelikler tanıyan sıralamalara ya da nüfus büyüklüklerine) göre belirlenebileceği gibi, doğrudan yerel yönetimler tarafından kendi değerlendirmelerine göre yapacakları başvuruları da gündeme alınabilir. Ancak burada esas olan, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından hazırlanacak yönetmelik uyarınca belirlenen çalışma sürecine ve standartlarına uyulmasıdır. Yöntemi yönetmelikle belirlenecek yerbilimsel araştırmalara dayalı olarak tanımlanan, kentsel alanlarda sismik tehlike ile oluşabilecek ivmelenme, sıvılaşma, heyelan gibi yersel bilgiler mikrobölgeleme çalışmalarının özünü oluşturur. Sismik tehlike ya da atmosferik koşullara bağlı olarak su baskınına maruz kalacak alanların ve diğer tehlike bölgelerinin ayrıca belirlenmesi bu kapsamda ele alınmamışsa, ayrıca belgelenmelidir. Kentsel alanlar için üretilecek haritaların, planlama amaçlı kullanımları göz önünde bulundurularak en küçük 1/5000 ölçeğinde hazırlanması, özellik gösteren yerlerde gerekli görülüyorsa 1/2000 ve 1/1000 ölçeklerde halihazır haritalarla birlikte değerlendirilmesi sağlanmalıdır.

Taslakta, “Afet Haritaları” terimi imar sisteminde başvuru bir belge olarak kurumlaştırılmaya çalışılmaktadır. ‘Afet haritası’ terimi yanıltıcı bir içeriğe sahiptir. Burada kastedilen, bundan önce hazırlanmış 3 ayrı ulusal raporda da belirtildiği gibi, ‘tehlike haritaları’ olmalıdır. Bu haritaların belirli alanlarda sismik tehlike, heyelan tehlikesi, sıvılaşma tehlikesi, su baskını tehlikesi gibi tehlikeleri tespit etmiş olması beklenir. Ancak ‘afet tehlikesi’nden söz edilmesi, kavramsal açıdan yanıltıcı bir durum yaratmaktadır. Söz konusu tehlikeleri tespit eden çalışmalara evrensel olarak verilen isim ise ‘mikro-bölgeleme’ harita ve belgeleridir. Burada yapılan daha ciddi bir yanıltma ise, bu belgelerin içeriğinin yalnızca durum tespiti olmayıp “afet zarar ve risklerinin azaltılmasına yönelik önlemleri ve önerileri” içerdiği yargısıdır. Öneri ve önlemlere ilişkin kararlar içeren bir harita ve ekli belgeleri bir ‘plan’dır. Burada ‘afet haritaları’ teriminin türetilmesi, özellikle “Sakınım Planı” kavramını kullanmaktan kaçınma çabasından kaynaklandığı izlenimini vermektedir.

Öte yandan, “afet haritaları müellifleri” olarak tanımlanan meslek grubunun, diğer harita yapımcıları arasında sıralanmış olması da şaşırtıcıdır. Sismik tehlike bilgilerini içeren belgelerin yalnızca yerbilim meslek dalları tarafından üretilmesi zorunludur. Burada öngörüldüğü biçimiyle ‘afet haritaları’nın plan kararları içermesi nedeniyle ise, bunların plancılar tarafından üretilmesi koşulu da oluşturulmaktadır. Bu kavram ve sorumluluk karmaşasının ortadan kaldırılması, yalnızca tehlikelerin tespitini yapan mikrobölgeleme haritalarının yerbilim meslek grupları tarafından üretilmeleri, kentsel risklerin belirlenerek bunları bertaraf edecek plan kararlarının ise (madde 23’te ima edildiği gibi risk yönetimi ile meşgul olan mühendis ya da ekonomistlerce değil), uzman şehir plancıları tarafından üretilmesini sağlamak gerekmektedir.

Bugün yalnızca imar planı çizim teknikleri gösterim yöntemleri açısından konu edilen alanlara ilişkin farklı kısıt ve yaptırımlar ile başvurulabilecek planlama standartları ve usullerinin yönetmeliklerde yer alması sağlanmalıdır.

“Afet haritaları Bakanlık, kamu kurum ve kuruluşları veya idarece yapılır, yaptırılır; Bakanlık veya İl Özel İdaresince onaylanır. Afet haritalarının hazırlama usul ve esasları Bakanlıkça yayımlanan Yönetmelikle belirlenir.” hükmünde yer alan sakınca ve varsayımlar ise şunlardır:

Bu hüküm ile Türkiye yerleşim alanları bütünü için hazırlanacak yerbilimsel tespit (mikrobölgeleme) çalışmalarının yapılması, yaptırılması, onaylanması işleri, özgün uzmanlık gerektiren işler olarak görülmek yerine, sanki sıradan bürokratik işlermiş gibi değerlendirilmektedir. Bu hüküm, Türkiye yerleşmelerinin bugün içinde olduğu dehşet verici risk yükünün ve durumun vahametinin hiç algılanmadığının göstergesi olup bu çalışmaları idarelerin bağımsız olarak yapmalarına göz yummak, bugüne kadar gelen yetersiz, aciz, üstünkörü ya da amaçlı uygulamaların devam etmesi anlamına gelecektir. Oysa bu pratiğin tek merkez denetiminde sürdürülmesi ile Türkiye yerleşim alanlarının bir yerbilimsel kadastro sunun geliştirilmesi ve ulusal bir arşivde saklanması zorunlu görülmelidir. Her durumda gerekli olan Yönetmeliğin uygulanmasının tümüyle ve sadece yerel yönetimlere bırakılması, ortak birikim ve disiplinden uzaklaşılmasına yol açacaktır.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğü bugünlerde tüm ilgili kuruluş ve üniversitelerden, mikrobölgeleme çalışmaları ve söz konusu araştırma sonuçları hakkında görüşler istemiştir. Aynı Bakanlığın farklı Genel Müdürlüklerinin aynı konuda farklı tutumlara girmesi ve birbirinden habersiz davranmaları da çok önemli bir çelişkidir.

Mikrobölgeleme çalışmalarının yapılması zorunluluğu öncelikle 7269 sayılı yasada, 1. ve 2. derecede deprem tehlike bölgelerinde yer alan başlıca yerleşim yerlerinde, 'Sakınım Planı' hazırlanması gerekli görülen yerleşmelerde, büyük yatırımlar ve sanayi tesislerinin kurulması kararı verilen yerleşmelerde ve BİB AİGM tarafından belirlenecek diğer yerleşim birimlerinde olmak üzere tanımlanmalıdır. Bu yasaya bağlı olarak; "Mikrobölgeleme Çalışmalarının Hazırlanma Esasları Yönetmeliği" ile "Mikrobölgeleme Çalışmalarının İhale, Onay ve Tebliği İşlemlerine İlişkin Yönetmelik" olmak üzere iki konuda (ya da birleşik olarak) yönetmelik çıkarılmalıdır. Ancak bu düzenlemenin diğer konularda gerekli düzenlemeler yapılmadan tasarıya eklenmesi de uygun olmayacaktır.

Yasada bu konuyla ilgili olarak yer alması gereken hükümler arasında; 1. ve 2. derecede deprem tehlike bölgelerinde yer alan başlıca yerleşim yerlerinde ve BİB tarafından öngörülecek diğer yerlerde mikrobölgeleme çalışmalarının imar planlarının yapılmasında bir zorunluluk olduğu, Mikrobölgeleme çalışmaları hazırlanan yerleşmelerde, mevcut imar planlarının bu çalışma bulguları uyarınca revizyonu zorunlu olduğu yer almalıdır. Bu yasaya bağlı olarak ayrıca bir özel yönetmeliğin (Mikrobölgeleme Çalışmaları Bulgularının Sakınım Planları ve İmar Planlarında Kullanım Yöntemleri Yönetmeliği) hazırlanması sağlanmalıdır.

Taslakta “Planlarda, muhtemel afet sonrasında kullanılmak amacıyla, kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlardan başlanmak üzere ihtiyaç duyulan konumda ve miktarda arazi rezerv olarak belirlenir ve bu alanların gerekli altyapı hizmetleri ilgili idarece bir yıl içinde tamamlanır. Bu alanlar 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun doğrultusunda kullanılincaya kadar kamuya açık alanlar olarak değerlendirilir. Bu alanların açık tutulması ve bakımı idarenin sorumluluğu altındadır.” hükmünde gizil olarak yatan önemli yanlışlar söz konusudur:

Kentsel acil durum ortamında gerekli olacak açık alan gereksinmelerinin yerleri ve yüzölçümü ancak diğer kentsel risk konuları ile birlikte saptanabilecektir. Acil durum analizleri, acil duruma ilişkin planlar, diğer kentsel risk sektörlerindeki özellikler ve kentsel eğilimlerin birlikte ve entegre olarak belirlenmesi gereği vardır. Bunun, imar düzenlemelerindeki alışkanlıklarla m²/kişi benzeri bir standartla çözülmesi olanaklı değildir. Yerine göre, yoğunlukların genel dağılımına, erişilebilirliğe, diğer kentsel risk yönetimi kararlarına göre şekillendirilmesi gereği vardır. Bu nedenle imar planlarında tanımlanacak açık alanların, ‘Sakınım Planı’ kapsamında yapılacak bütünleştirici kentsel risk analizleri ve azaltma amaçlı plan kararlarına göre belirlenmesi zorunluluğu vardır. Diğer taraftan acil durum ve afet ilanı ile tüm özel ve kamu kaynaklarının geçici olarak tasarruf edildiği gibi, açık alanların da 7269 sayılı yasa hükümlerine göre kullanılması olağandır. Bu nedenle bu konunun burada tekrarlanması gereği yoktur.

Taslakta, “Risk Yönetimi” teriminin kullanmasında çok sayıda yanlışlık ve isabetsizlikler bulunmaktadır. Başlıkta kullanılması gereken, “Kentsel Risk Yönetimi” ya da “Yerleşim Yerlerinde Risk Yönetimi” terimi olmalıydı. Taslak içinde özellikle ‘kentsel risk’ terimine bağımlı kalınmasında sayısız yarar görülmelidir. Bu, risk yönetiminin daha çok bilinen ekonomi yönetimi ve işletmecilik alanlarından ayrı olarak çok farklı bir çalışma alanında, mekansal ve fiziki bağlamı ile toplumsal sistemlerin örtüştüğü bir alanda, yani kentsel planlama kapsamında, yani bu taslağın düzenleme çabasında olduğu bir alanda uygulandığını vurgulamak içindir. Bu vurgulama ile söz konusu çalışma alanının başlı başına bir uzmanlık konusu olduğu, kent planlamasında geliştirilen özgün yöntemleri haiz bir içeriği bulunduğu gösterilmelidir.

Bu madde hükümleri ‘risk yönetimi’ konusundan sözedebildiğine göre risk belirleme ve ölçme işlerinin daha önce yapıldığı varsayımını içermekte, ancak hangi risklerin ve hangi ölçümlerin kimin tarafından yapılmış olduğu konusu taslağın hiçbir maddesinde açılmamaktadır. ‘Kentsel risk yönetimi’, ‘kentsel risk sektörleri’ işlerinin neleri kapsadığı ve bunların kimler tarafından yapılabileceği konularında yetersiz kaldığı, Kentsel Sakınım Planı vizyonunun yansıtılmadığı anlaşılmaktadır.

'Risk Yönetim Raporu', içeriği ve yapanları açısından tanımsız bırakılmıştır. Risk yönetimi çalışma alanının ne olduğu, kimlerin hazırlayacağı konuları yasada yer bulmalıdır. Yönetmeliğe bırakılacak çok geniş bir alan bulunması nedeniyle hangi kentsel risklerin hangi tür yerleşmelerde ele alınması gerektiğine ilişkin bir tanımlamanın yasada getirilmiş olması yerinde görülmelidir.

Kentsel Risklerin belirlenmesi ve zarar azaltma karar ve önlemlerinin alınması, bir özel planlama etkinliğidir. Bu, tehlike kaynaklarının tespitinin yanı sıra, kentsel yapı stoku ve çevrelerini, altyapıları, yatırım kararlarını, kentsel yönetim ve işletmeciliği, toplumsal yapıyı, yerel topluluklar ve sivil toplum kuruluşları (STK) ile ilişkileri, mekansal karar konularını, vb ilgilendiren zengin bir kapsam tanımlar. Bu planlama çalışmalarını tanımlamak için kullanılan terim 'Sakınım Planlaması'dır.

Kentsel risklere karşı alınabilecek önlemlerin kimileri ancak uzun dönemli sonlandırılabilirlik etkinlikler olduğu gibi, kimileri de imar planına girdisi bulunmayan konulardır. Bu nedenle tanımlanan iki yıllık uygunluk sağlama süresinin ciddi bir yaptırım olacağı yargısı geçersiz kalacaktır.

Önerilen yönetmeliğin yalnızca İçişleri Bakanlığı ile birlikte hazırlanması önerisi, kentsel riskler kapsamını görmediği gibi, Türkiye'deki güncel gerçekliği de tanınamaktadır. Kentsel riskleri ilgilendiren yapılanma Türkiye'de başka sorumluların da bu süreçte rol almalarını gerektirir. Türkiye Başbakanlık Acil Durum Genel Müdürlüğü, Sağlık Bakanlığı, Milli Eğitim, Turizm ve Kültür, Çevre, Sanayi Bakanlıkları gibi birimlerin kentsel risk yönetiminde etkin sorumluluklar üstlenmeleri gereği vardır.

Öncelikli Alım ve Geri Alım Yetkileri, Şüyulandırma ve Şüyunun İzalesi Yetkisi, İrtifak Kurma Yetkileri

Önceki taslağın 20. maddesinde yer alan ve ilgili idarelere onaylı imar planı kapsamındaki kararı uygulamak ve kamu yararını kollamak üzere, mikrobölgeleme afet riskli alanlar, kentsel dönüşüm alanları, özel ve kamu proje uygulama alanlarında öncelikli alım hakkı; öncelikli alım hakkı kullanılarak alınmış olan taşınmazların sahiplerine ise, belirli koşulların sağlanmaması durumunda geri alım hakkı tanıyan düzenlemenin kapsamı yeni taslakta büyük ölçüde daraltılmıştır.

Önceki taslağın 21. ve 22. maddelerinde yer alan ve ilgili idarelere belirli durumlarda şüyulandırma ve şüyunun giderilmesi yetkisi veren hükümlere kapsamı daraltılarak yeni taslakta da yer verilmektedir.

Önceki taslağın 24. maddesinde yer alan ve ilgili idarelere, imar planları ve programlarının uygulanması sırasında bir taşınmazın tamamını kamulaştırmadan, o yerin belirli alanı, yükseklik ve derinliğindeki kısmı üzerinde kamu yararı amacıyla irtifak kurabilmelerine imkan veren hüküm yeni taslakta tümüyle dışlanmıştır.

Kamu Yatırım Maliyetlerine Katkı Alma ve Menkul Değer Çıkarma Yetkisi

Önceki taslağın 25. maddesinde yer alan ve ilgili idarelere, mikrobölgeleme haritaları ve imar planları ile belirlenen afet riskli alanlarla, dönüşüm alanları, özel proje ve kamu proje alanlarında yapılacak yatırım projelerindeki altyapı ve düzenleme işlerinde kullanılmak üzere, kendilerine ait kaynak ve düzenli gelirler karşılığında değerli kağıt çıkartıp bunları piyasada devredebilme yetkisi veren hüküm, yeni taslakta alan sınırlaması olmaksızın ve herhangi bir gelir karşılığı gösterilmeden kentsel alan bütününe kapsayacak biçimde genişletilmiştir. Bu düzenleme her ne kadar belediyeler lehine bir düzenleme olarak görülüyorsa da, herhangi bir sınırlama olmadan ve karşılık göstermeden değerli kağıt çıkartma yetkisi gerek hukuki açıdan gerekse de mali disiplin açısından ciddi sorunlara yol açabilir.

Yine önceki taslağın 25. maddesinde yer alan ve ilgili idarelere, mikrobölgeleme haritaları ve imar planları ile belirlenen afet riskli alanlarla, dönüşüm alanları, özel proje ve kamu proje alanlarında yapacakları ve en fazla dört yılda gerçekleştirilecek olan yatırım projeleri ile altyapı ve düzenleme işlerinin maliyetleri toplamının en fazla %60'ına kadar olan kısmını yatırım maliyet payı olarak, bu yatırımlardan yararlanacak olan taşınmazlardan, takdir edilecek yararlanma ve değer artış düzeylerine göre, on yıllık bir ödeme programı içinde almaya yetkili kılan hüküm yeni taslakta alan sınırlaması olmaksızın kentsel alan bütününe kapsayacak biçimde genişletilmiştir.

Kira Düzenleme ve Denetim Yetkisi Kira Yardımı

Önceki taslağın 26. maddesinde yer alan ve ilgili idarelere, imar planı hedeflerini gerçekleştirmeye yardımcı olmak üzere, veya taşınmaz piyasalarını düzenleme ve genelde kamu yararı ve sosyal adaletle hizmet amacıyla, plan kapsamındaki bir kentsel bölgede veya bir proje uygulama alanında, kira düzeylerini düzenleme ve denetleme yetkisi veren hüküm yeni taslağın sadece 31. maddesinde dönüşüm alanları ile sınırlandırılmıştır ve nasıl uygulanacağına ilişkin bir açıklamaya da yer verilmemektedir.

Emlak Vergilerinde İstisna Uygulama Yetkileri

Önceki taslağın 27. maddesinde yer alan ve ilgili idarelere imar planı hedeflerini gerçekleştirmeye yardımcı olmak üzere veya taşınmaz piyasalarını düzenleme ve genelde kamu yararı ve sosyal adalete hizmet amacıyla, planın kentsel bölgesi kapsamında veya bir proje uygulama alanında, emlak vergi matrahını %20 oranında eksiltme veya artırmaya yetkili kılan hüküm yeni taslağın sadece 31. maddesinde dönüşüm alanları ile sınırlandırılmıştır ve nasıl ve hangi oranda uygulanacağına ilişkin bir açıklamaya da yer verilmemektedir.

Planlama, Yapılaşma ve Kentsel İşletmecilikte Özel Alanlar

Önceki taslağın 28. maddesinde yer alan ve ilgili idarelere, imar planı kararlarına uygun olarak, sürdürülebilir, güvenli ve yaşam kalitesini arttırmak amacıyla tevhit edilen en az bir imar adası veya dört bin metrekareden az olmayan yerlerde, yapılacak başvurular üzerine gerekli gördükleri büyüklükteki alanları Özel Proje Uygulama Alanı olarak tanımlayabilmelerini mümkün kılan düzenleme yeni taslaktan tümüyle çıkartılmıştır. Yeni taslakta sadece dönüşüm bölgelerinde içeriği ve işlevi belirsiz bir biçimde Özel Proje Geliştirme Bölgelerinden söz edilmektedir. Oysa Web Sitesindeki taslakta ayrıntılı olarak açıklanan bu uygulama aracı ile kentin özellikle eskimiş dokusunda, belirli koşulları yerine getirmek şartıyla küçük ölçekli dönüşümlerin kamuya herhangi bir maliyet getirmeden gerçekleşmesi sağlanabilecekti. Böylesi önemli bir uygulama aracından neden vazgeçildiğini anlayabilmek de olanaklı değildir.

Önceki taslağın 29. maddesinde yer alan ve ilgili idarelere, imar planı kararlarına uygun olarak ve bunların hedeflerine ulaşmaya yardımcı olmak üzere, en az bir imar adası veya dört bin metrekareden az olmayan yerleri, Kamu Proje Uygulama Alanı olarak tanımlayabilmelerini mümkün kılan düzenleme yeni taslaktan tümüyle çıkartılmıştır.

Bir yerdeki kamu taşınmazlarının, tamamını veya en az %50'sini oluşturduğu alanlar için önerilen ve kamu yararına altyapı geliştirme, afet zararlarını azaltma, tarihi, kültürel ve doğal çevre değerlerini koruma, yerel sosyal kalkınma programlarının gerçekleştirilmesi, çöküntü alanlarının giderilmesi, kentsel tasarım düzenlemeleri amaçlarıyla arsa ve arazi düzenleme, toplu yenileme, özel kullanımları ayırıştırma veya entegre kullanımlar geliştirme gibi projelerin gerçekleştirilmesi amacıyla tanımlanabilecek olan Kamu Proje Uygulama Alanları oluşturma yetkisinin belediyelere verilmesine neden karşı çıktığının anlaşılması mümkün değildir.

Dönüşüm Alanları

Önceki taslağın 30. maddesinde yer alan dönüşüm alanlarına ilişkin düzenleme yeni taslağın 29, 30 ve 31. maddelerine yayılmıştır. Bir çok yönden benzerlikler olmasına karşın bu konuda da iki çalışma arasında önemli farklılıklar görülmektedir. Önceki taslak öneri dönüşüm projelerini, kentsel planlama içinde bir uygulama aracı olarak görmekte ve “İlgili idareler tarafından hazırlanan yerleşim ana planı veya nazım imar planı bütününde gerekli araştırma ve incelemelere dayalı olarak sınırları belirlenen alanlarda” kurgulamaktaydı. Bu yaklaşımda dönüşüm projeleri, planın hedef ve stratejilerine uygun olmak üzere, imar planları ile imar programları bütününden oluşmaktaydı. Böylece dönüşüm projeleri ve planlar arasındaki bağ ve birliktelik, “plandan ve programdan ayrı dönüşüm projeleri gerçekleştirilemez” hükmü üzerinden sağlıklı biçimde kurulmaktaydı. Oysa, yeni taslakta bu ilişkinin ortadan kaldırılmış ve idarelere plan bütününden kopuk olarak kent içinde dönüşüm “bölgeleri” belirleme yetkisi verilmiştir. Bu yaklaşım, planlama disiplini ve anlayışını basitleştiren, değersizleştiren bir tutum olarak görülmektedir. Doğru yaklaşım, eski taslakta olduğu haliyle plan ve dönüşüm projesi birlikteliğini kurgulayacak biçimde oluşturulmalıydı.

Önceki taslakta yer alan öneri, “dönüşüm projelerinin uygulanmasını sağlamak üzere mali, yönetim, yapım, kullanım, mülkiyet, işletme, sosyal ve ekonomik yapının iyileştirilmesine ilişkin öneri ve önlem, ilke ve esasların imar planı raporunda yer alması”nı zorunlu kılarken, yeni taslak, kentsel dönüşümü salt bir fiziksel düzenleme boyutuna indirgemektedir.

Yine önceki taslaktaki öneri, “gerekli inceleme, araştırma, analiz ve detaylı çalışmalar yapılmayan ve projenin mali yapısına yönelik, süreç, usul, esas ve araçları belirlenmeyen dönüşüm projeleri ilgili idarece onaylanmaz” ifadesine yer vererek, dönüşüm projelerinin bu alanlarda yaşayan insanlar açısından güvenilir bulunması için kapsamlı bir inceleme ve değerlendirmeyi zorunlu kılarken bu titizliğin yeni taslakta gözetildiğini söylemek zordur.

Önceki taslağın daha önceki maddelerde ayrıntılı olarak belirlenen yetkilerin kullanılacağı ve 28. maddesinden başlayarak açıklanan “Planlama, Yapılaşma ve Kentsel İşletmecilikte Özel Alanlar” alt bölümü, 31. ve 32. maddelerde Afet Riskli Alanlar ile Taşınmaz İyeliği Aktarım Hakkı Uygulama Alanlarının tanımı ve kapsamlarının belirlenmesi ile tamamlanmaktadır. Ancak, yeni taslakta, başta da belirttiğimiz gibi, “yetkiler” ve bu yetkilerin kullanılacağı “özel alanlar” ayrımı yapılmadığı için alanlar ve yetkiler maddelerde iç içe kullanılmış, yasa bütünüünün sistematığı de bozulmuştur.

Diğer taraftan eşgüdümle ilgili başlıkta da değinildiği gibi, TBMM Genel Kurul gündeminde olan “Yıpranan Kent Dokularının Korunarak Yenilenmesi ve Yaşatılarak Kullanılmasına Dair Kanun Tasarısı”nın da bu kapsamda bütünleşmesi zorunluluğu bulunmaktadır. Bu tasarı, dönüşüm olgusunu İmar Kanunu ve Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu’nda vurgulanan kent bütünü ölçek ve gerekliliklerinden kopartabilecek ve dönüşümü fiziksel boyuta indirgeyebilecek tehlikeleri beraberinde getirmektedir. Yeni bir İmar Kanunu tasarısının bu tip istisnaları da toparlayacak ve kent ve planlama bütünlüğüne sokacak bir derinlik ve özgünlük sunması sağlanmalıdır.

Ayrıca, ulusal ve bölge ölçeğinde hazırlanacak planların uygulama araçlarının da Taslakta tanımlanması gerekmektedir.

Ülkemizde toplu konut uygulamaları, kooperatif konut uygulamaları, konut geliştirme şirketlerinin toplu konut uygulamaları, sanayi bölgeleri, büyük istihdam yaratan kamu veya özel sektör yatırımları genellikle mevzi ve parçacı bir yaklaşımla bulabildikleri ucuz veya hazine arazileri üzerinde üst ölçekli planlarda deformasyonlar yaratarak gerçekleştirilmektedir.

Taslak, bölgesel ölçekte, metropoller çevresinde ya da kent çeperlerinde iş ve hizmet merkezleri, teknopoller, sanayi bölgeleri gibi istihdam yaratan çalışma alanlarını içerecek biçimde “yeni kentler” ve “yeni yerleşmeler” oluşturacak örgütlenme-sahiplilik, planlama, yönetim ve işletme süreçlerini ve modellerini de tanımlamalı ve gerekli yasal düzenlemeleri kapsamalıdır.

Yeni kentler ve yeni yerleşmeler özellikle bölgesel veya metropoliten ölçekte makroformun güçlendirilmesi, yeniden biçimlendirilmesi, afet zararlarının azaltılması stratejileri, kentsel yenileme plan ve projelerinin uygulanması, doğal ve tarihi çevre üzerindeki baskıların azaltılması stratejilerinin uygulanmasında önemlidir.

İmar Kanunu tasarısının bu ve benzeri yenilik ve açılımları şimdiden kurgulayarak, yürürlükte kalacağı süreci şimdiden algılayarak yenilikçi öngörülerini belirlemeye çalışması gerekli ve yararlı görülmektedir.

Katılım ve Denetim

Plan yapım aşamasında katılıma ilişkin olarak taslakta yapılan düzenlemeler yürürlükte olan İmar Kanununa kıyasla olumlu bulunmakla birlikte, bir önceki taslağın da gerisinde kalmaktadır. Planların askı süresi ve itirazların değerlendirilmesi sonrasında yürürlüğe girmesine ilişkin düzenlemeler olumludur. Ancak, planların onayından önce askı ve itirazlar aşamasında yapılan duyuru işlemlerinin etkinleştirilmesi gerekli görülmektedir. Mevcut duyuru sisteminde izlenen yöntemler gerekli düzeyde bilgilenmeyi sağlayamadığı gibi, askı süresinin tam olarak uygulanmasında da engeller oluşabilmektedir. Duyurunun sembolik bir işlem olmaktan çıkması için, başlangıçta resmi gazetede ya da belirli büyüklükteki belediyeler için ulusal gazetelerde ilan yapılması bir yöntem olarak önerilebilir. Bunun dışında, özellikle tasarının yürürlükte kalması beklenen önümüzdeki 10-15 yıllık süreçte teknoloji alanında oluşabilecek yeniliklere dair öngörü ve açılımlar konusunda derinlik yaratması yararlı olabilir. Bu anlamda, onaylanan planların Web Sitesinde yayımlanması, gelişen kent bilgi sistemi yapısının plana konu tüm vatandaşlara ulaşılarak planlama sürecine katılım sağlanmasına yönelik katkı ve açılımları içermesi önerilebilir.

Öte taraftan, planların sadece onaylandıktan sonra değil, plan hazırlama ve onama aşamasında da örgütlü ve örgütsüz toplum kesimlerinin katılımına yönelik açılımları ortaya koyması sağlanmalıdır. Bu çerçevede tasarıda yer alan meslek odaları ve üniversitelerin etkin katılımının sağlanması hükmü önemli bulunmakla birlikte, bunun araçlarının ortaya koyulması anlamında yetersiz olduğu söylenebilir. Özellikle Belediye Kanunu'nda öngörülen kent konseylerinin işletilmesi ve Büyükşehir Belediye Kanunu'nda ihtisas komisyonlarına katılım anlamında öngörülen yeniliklerin aşılması, geliştirilmesi ve işlerlik kazandırılması için İmar Kanunu tasarısı önemli bir fırsat olarak görülmelidir. Bu çerçevede, özellikle üniversiteler ve meslek odalarına daha etkin görevler biçilmesi çok önemli ve gerekli bir açılım olarak ortaya koyulabilir. Ayrıca, halk katılımı ve etkin katılım için bilinçli bir yurttaş profili oluşturulması anlamında bu Tasarının bazı yenilikleri araştırması ve öngörmesi de gerekli görülmektedir.

Öte taraftan, Harita ve Planların denetimi başlıklı 15. maddede yapılan düzenleme Bakanlığın denetim yetkisi dışında bir yetkiyi tanımlamamaktadır. Daha önceki metindeki, yerel ve merkezi yönetimin harita ve plan denetimi konusundaki iç denetim ve dış denetim mekanizmaları yok edilmekte, son derece geniş ve detaylı bir içerikteki konu Bakanlığın yetkisi ile kısırlaştırılmaktadır. Bu denetim her ne kadar “gerekli görülme hali” ile açıklanmaktaysa da her alanda teknik, idari ve mali denetim yapan Bakanlık, bu haliyle denetim dışında herhangi bir başka görevi yürütemeyecek ölçüde hantallaşma tehlikesi ile karşı karşıyadır. Diğer taraftan denetimi bu denli detaylı ölçülere indirgemek, asli görev olması gereken kural koyucu, düzenleyici, yönlendirici vasıfları da bir anlamda ortadan kaldırmayı öngörmektedir. Örneğin aynı maddede yer alan “Ülke Mekansal Politika Planı ve Bölge Planı esaslarına ve harita ve planlara ilişkin mevzuata uygunluğu sağlamak amacıyla, İdarece gerçekleştirilen çevre düzeni planlarını, imar planlarını, haritaları, planların uygulanmasını, ruhsat düzenlemelerini ve bu Kanunda belirtilen diğer iş ve işlemleri, ilgili teknik birimleri vasıtasıyla denetler, gerektiğinde İdare’den iptal, düzeltme veya yeni bir düzenleme isteyebilir.” hükmü, Bakanlığın her alanda yerel yönetim birimi gibi çalışma tehlikesi ile karşı karşıya bırakmaktadır. Bu denli yoğun bir merkezi denetimin nedeni de, yerel denetim araçları ve kurumlarının kaldırılmasıyla açıklanabilir.

Daha önce Bakanlığın Web Sitesinde yer alan kanun tasarısında, harita ve planların denetimi amacıyla kurulan merkezi ve yerel komisyonlar kaldırılmakta, yerel denetim, katılıma dair maddelerle gerçekleştirilecekmiş izlenimi yaratılmaktadır. Denetimle ilgili düzenlemelerin son taslakta yer alan hali ile kabul edilmesi mümkün görülmemektedir.

Diğer taraftan Bakanlık imar planları da dahil olmak üzere tüm planların denetimine dair görev tanımını yaparken, planların Bakanlığa değil valiliğe gönderilmesi ve valilikte muhafazası ile yetinmektedir. Valiliklere bir görevlendirme yapılmadığından ve eşgüdüm de kurulmadığından bu denetimin yapılması da tehlikeye düşmektedir. Bu haliyle maddede eksik bir düzenleme de söz konusudur. Gündemdeki yeni yasal düzenlemelerde katılıma ilişkin olarak getirilen düzenlemeler, bu taslaktaki düzenlemelerin çok daha ilerisindedir. Örneğin Belediye Kanunu kent konseylerini önermekte, 2863/5226 sayılı Yasada ihtisas komisyonları oluşturulmaktadır. Bu yasal düzenlemelere rağmen Planlama ve İmar Kanununun örgütlü katılımı ve denetimi reddeden bir yaklaşım sergilememeli, bu yaklaşımları geliştirmelidir.

Özellikle, iç denetimi güçlendirecek araç ve süreçlerin geliştirilmesi gerekmektedir. Örneğin geçici 4. maddede yer alan belediyelerin eleman potansiyeli ile ilgili düzenlemeler temelde olumlu olmakla birlikte, asgari sayı ve uzmanlık alanını belirleyen bir içerikte düzenlenmesi uygun ve gereklidir. Ayrıca bu düzenleme, planlama ve uygulamada etkin görev alan Valilikleri de kapsamalıdır.

Taslağın hiçbir yerinde, kaçak yapılaşmanın denetimine dair düzenlemelere yer verilmemektedir. Halbuki çağdaş bir kentleşme yasasının temel görevlerinden birisi, kaçak yapılaşmanın izlenmesi, denetimi ve engellenmesi olmalıdır.

Yapı Denetimi

Tasarı yapılanma ve yapı denetimi konusunda da bir önceki taslaktan farklı hükümler içermektedir. Bir önceki taslakta ayrıntılı olarak açıklanan yapım ve denetim kuralları sadeleştirilmektedir. Önceki taslakla Yapı Denetim Kanunu hükümleri İmar Kanunu bütününde geçerli kılınmakta iken, yeni taslak fenni mesuliyet mekanizmasını yeniden kurgulamakta ve Yapı Denetim Kanunu ile ilgili pilot uygulamayı sürdürmektedir. Yapı Denetimi Hakkında Kanunun uygulamaya dair sorunları olduğu kabul edilmektedir. Ancak bu Kanunun getirdiği sorunları gidermek amacıyla yapılacak bir düzenleme Ülkedeki tüm uygulamaları kapsamalıdır.

Bu tasarının yürürlükten kaldırılan hükümler başlıklı maddesinde, Yapı Denetimi Hakkında Kanun yer almamaktadır. Ülkenin yapı denetimi konusunda birden fazla mevzuata sahip olmasının kabul edilir bir açıklaması olmasa gerekir. Yapılanma ve yapı denetiminde doğru ve uygun yöntem ne ise, bunun tüm uygulamalar için geçerli kılınması, eşgüdümle ilgili düzenlemeler de dikkate alındığında, bir zorunluluktur. Bu anlamda, eğer Yapı Denetim Kanunu'nun uygulanması ilkesi benimsenecekse, buna dair sorunların giderilerek tüm ülkeye yaygınlaştırılması anlamlı olabilecektir. Bunun dışında, eğer Yapı Denetim Kanunu yerine İmar Kanunu içinde çözüm bulunması öngörülüyorsa, bir iç tutarlılık içinde buna dair çözüm bulunmalı, çok yetkili ve çok taraflı bir yapı önerilmemelidir.

Cezalar

Yasadışı ve kaçak yapılaşma konusunda çok önemli sorunları bir süredir yaşayagelen ülkemizde, yeni oluşturulacak bir İmar Kanunu'nun cezai yaptırımları da büyük önem kazanmaktadır. Bu anlamda bir yandan Kanun içerisinde önerilecek cezai yaptırımlar, diğer yandan da Türk Ceza Kanunu'nda karşılığını bulacak cezalar sistemi tasarlanmalı, ancak yalnızca cezalarla yetinilmemelidir. Kanun ve düzenlenmelere uyan ve yerinde uygulamalarla kentlerin ve kentsel çevrelerin geliştirilmesine katkıda bulunanlar için özendirici açılımların da bu Tasarıda kurgulanması gerekmektedir.

Cezai yaptırımlar anlamında bu Tasarı incelendiğinde, kaçak yapılaşmaya ilişkin gerekli ve yeterli vurgunun bulunmadığı gözlenmektedir. Daha önceki tasarıda ayrıntılı bir biçimde düzenlenen denetim ve cezalar maddesinin, bu tasarıda büyük ölçüde kısaltılıp, bazı önemli işlevlerden yoksun bırakıldığı söylenebilir. Yeni tasarı ceza işlemlerini sadece Türk Ceza Kanununa yaptığı atıflara indirgemıştır. Türk Ceza Kanunu'nun 184. maddesine eklenen 5. ve 6. fıkralar ile kaçak yapıların plana ve projeye uyumlu hale getirilmesi halinde her tür kamu davası ve cezai yaptırımın ortadan kalkacağı, üstelik 184. maddede kaçak yapıyı yapanlar için getirilen hapis cezalarının da 12.10.2004 tarihinden önce yapılan yapılar için geçerli olmayacağı hükümleri bulunmaktadır. Türk Ceza Kanunu'nu özellikle ruhsatsız yapılanmalarla ilgili ve bu şekilde yapılmış yapılara kentsel hizmetlerin sunulmasına olanak tanıyanların affına ilişkin kabul edilebilir nitelikte olmayan bu düzenlemelerinin, İmar Kanunu Tasarısında yeterli görülmesi doğru değildir. Yeni bir İmar Kanunu tasarısının sadece bu hükümlerle yetinip, kentsel tehlike ve risklerin üst düzeyde olduğu ülkemizde, bilimsel, teknik gerekliliklere ve fenni kurallara uymayan yapıları yapan ve yapılmasına izin verenlere ilişkin kesin, kararlı ve etkili yaptırımları araştırmamasının çok önemli bir eksiklik olduğu düşünülmektedir. Bu durum her türlü afette yaşanan zararlar yanısıra kaçak yapı yapımından dolayı yaşanan toplumsal, ekonomik sorunların iyi çözümlenemediğini de düşündürmektedir. Oysa, mevcut 3194 Sayılı İmar Kanunu'nun 32. ve 42. maddelerinde bulunan ve gerek merkezi, gerekse yerel yönetimler tarafından eksiklikleri, sorunları ısrarla vurgulanan yetersizliklerin çözümlenerek, bu tasarıda yeni açılımlar yapılması gerekmektedir. Bu çözümler İmar Kanunu içerisinde katı ve kararlı bir iç denetim ve cezalar sistemi oluşturulması yanısıra Türk Ceza Kanunu'nda da kaçak yapı konusunda mevcut aciz durumun sürmesine yol açan 184/5. ve 6. fıkraların da revizyonunu öngören dış denetim sistemiyle tamamlanmalıdır. Böylece, kaçak yapının yapımında sorumluluğu bulunan tüm aktörlerin (siyasetçi, bürokrat, teknik eleman, müteahhit, vatandaş vb) cezai sorumluluklarını tanımlayacak ve caydırıcı politikalar kurgulayacak bir denetim sistemi, iyi uygulamaları özendirecek açılımların da araştırılmasıyla anlamlı bir bütünlük sunabilecektir.

Özel konuları içeren bu kanunun ceza maddesindeki düzenlemelerinin de konu başlıklarına özel olarak yapılması gerekmektedir. Yani planlama, yapılanma ve diğer konulardaki cezaya konu iş ve işlemler yasanın sistematığıne uygun olarak sıralanarak her iş ve işlemin ceza uygulaması ayrı açıklanmalıdır. Planlama ve İmar Kanunu Taslağında, “Bu Kanun ve bu Kanuna ilişkin olarak çıkarılan yönetmeliklere aykırı uygulama yapan veya yapılması gereken iş ve işlemleri geciktirenler hakkında, Türk Ceza Kanununda yer alan genel hükümlere göre işlem yapılır. Ayrıca şehir plancısı, mimar ve mühendislerin yeterlilik belgeleri bir yıldan az olmamak üzere Bakanlıkça iptal edilir.” hükmüne yer verilmektedir. Halbuki önceki taslakta, “Bu kanun ve bu Kanun uyarınca çıkarılan yönetmelik hükümlerine aykırı hareket eden ve yanlış uygulanmasına neden olacak şekilde plan, plan değişikliği, ilave ve revizyonlarını hazırlayan plan müellifi, harita ve parselasyon planı müellifleri fiilleri başka bir suç oluştursa dahi kusurları oranında 6 aydan 2 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Bu kanun ve bu Kanun uyarınca çıkarılan yönetmelik hükümlerine aykırı hareket eden ve yanlış uygulanmasına neden olacak şekilde, imar planı kararlarına aykırı parselasyon planı hazırlayan ve tesciline konu işlemleri yürüten mimar ve mühendisler hakkında da aynı cezai işlem uygulanır. Ayrıca şehir plancısı, mimar ve mühendislerin yeterlilik belgeleri 1 yıldan az olmamak üzere Bakanlıkça iptal edilir.” hükümleri yer almaktaydı. Hangi gerekçeyle son derece net olan bu düzenlemelerin net olmayan ve sorunları olduğu bilinen Türk Ceza Kanunu’na atıfta bulunularak ortadan kaldırıldığı anlaşılmalıdır.

Önceki taslakta yer alan “Bu Kanun ve bu Kanuna ilişkin olarak çıkarılan yönetmeliklere aykırı uygulama yapan, yapılması gereken iş ve işlemleri geciktiren merkezi ve yerel birim amirleri, kamu görevlileri ve mahalli idare organlarının üyeleri harita ve parselasyon planı ile plan denetim komisyonlarının üyeleri hakkında, Türk Ceza Kanununda yer alan genel hükümlere işlem yapılır.” hükmünün ise tümüyle kaldırılmasının, cezai sorumluluğu sembolik ve işlemeyen bir yapıda kurgulama arayışı olduğu söylenebilir. Ayrıca, Belediye Kanununun düzenlemeleri ile de paralellik taşıyan, sorumluluğun bilinmesi ve paylaşılması anlamına gelen bir düzenlemeye taslakta mutlaka yer verilmelidir. Tüm bunlar, cezai yaptırımlar anlamında ölü doğmuş bir tasarı oluşturulduğunu düşündürmektedir.

ODAMIZ KENTLERİMİZDEKİ İYİ UYGULAMALARI

ÖZENDİRİYOR: “TMMOB Şehir Plancıları Odası Raci Bademli 2005 İyi Uygulamalar Ödülü”

Odamızca kentlerimizdeki şehircilik alanında iyi ve örnek alınabilecek uygulamaları ortaya çıkarıp özendirme için ilkinin 2003 yılında Ankara özelinde gerçekleştirildiği “Raci Bademli İyi Uygulamalar Ödülü” 2005 yılında ülke ölçeğine yayılıyor.

Bu yıl da Ankara Şube sekreteryahında gerçekleştirilen İyi Uygulamalar Ödülü yarışmasında, belirli bir mekana veya konuya özgü proje tanıtımından öte, doğrudan ya da dolaylı olarak kent ile ilgili mekansal, sosyal, ekonomik, vb. konularda uygulama yapılmış plan ve projelerin önemini vurgulamak ve örnek uygulamaları ortaya çıkarmak amaçlanıyor.

Bu bağlamda çeşitli ölçek ve kapsamda kent planlama, kentsel tasarım, tematik ve sektörel planlama, kentsel koruma, kentsel yenileme, kentsel dönüşüm-sağlıklaştırma, kentsel riskler ve afet risklerinin azaltılması, kentsel ulaşım, (toplu taşıma, trafik sakinleştirme, yayalaştırma vb.), gibi mekansal konular ile şeffaf yönetim, katılımcılık, yerel sahiplilik, ekonomi ve istihdam gibi sosyal ve ekonomik sorunların çözümünde başarılı olan uygulamalardan ders çıkarmak, bu uygulamalarda pozitif süreçleri işleten kurum ve kişileri teşvik etmek, uygulanmakta olan plan ve projelerden elde edilen sonuçların yöntem, süreç, mevzuat, uygulama araçları, kaynak kullanımı, vb. konularda değerlendirmesini yaparak Türkiye'nin kent planlama, şehircilik ve kentsel yaşam deneyimine yeni bir bakış açısı kazandırmak ve böylece ülke şehirciliğinde yeni bir birikim oluşturmak da yarışmanın alt hedefleri arasında yer alıyor.

Bu yarışmayla; kentlerimizde yaşam kalitesinin artmasında önemli katkıları bulunan, kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, meslek odaları, üniversiteler ve özel sektör arasındaki ortaklıkları geliştiren, sosyal, kültürel, ekonomik ve çevresel açıdan sürdürülebilir niteliği olan başarılı ve örnek uygulamaların tanıtılmasını ve ödüllendirme süreçleriyle desteklenmesi amaçlanıyor. Bu bağlamda da; uygulanmış başarılı plan ve projelerin envanterinin çıkarılması, veri tabanının oluşturulması, bilgisayar ortamında kullanıcıların erişimine ve yararlanmasına sunulması, ülkemizdeki başarılı ve örnek uygulamaların uluslararası ortamlarda tanıtılması amacıyla ödül kazanan plan ve projelerin, TMMOB Şehir Plancıları Odası olarak üyesi olduğumuz Avrupa Şehir Plancıları Konseyi (The European Council of Town Planners) tarafından 2 yılda bir düzenlenen ve sadece Konseye üye olan meslek odaları tarafından ulusal yarışmalarda seçilen projelerin katılabildiği 6. Avrupa Şehir ve Bölge Planlama Başarı Ödülleri-2006 (The European Urban and Regional Planning Achievement Awards-2006) yarışmasına ve diğer benzer uluslararası yarışma, sergi, kolokyum vb. organizasyonlara gönderilmesi hedefleniyor.

“TMMOB Şehir Plancıları Odası Raci Bademli İyi Uygulamalar Ödülü” yarışması, yukarıda belirtilen kapsam ve içerikte plan ve projeler hazırlayan/hazırlatan merkezi ve yerel yönetimlere, özel sektöre, akademik kurumlara ve sivil toplum kuruluşlarına açık, serbest, ulusal ve tek kademeli bir yarışma olarak planlandı.

Yarışma kapsamında 3 projeye “TMMOB Şehir Plancıları Odası Raci Bademli İyi Uygulamalar Ödülü”, 5 projeye de “Özendirme Ödülü” verilecek. Yarışmada dereceye giren uygulamaların Avrupa Şehir Plancıları Konseyi tarafından düzenlenen “6. Avrupa Şehir ve Bölge Planlama Başarı Ödülleri 2006” yarışmasına ve diğer benzer uluslararası yarışma, sergi, kolokyum, vb. organizasyonlara Odamız aracılığıyla gönderilmesi öngörülmüyor.

Yarışmanın asıl ve yedek jüri üyeleri ile raportörlerin isimleri ise şöyle:

ASIL JÜRİ ÜYELERİ

DEMİRDİZEN, Erhan

Şehir Plancısı, TMMOB Şehir Plancıları Odası Genel Başkanı

ALDEMİR, Şennur

Şehir Plancısı, TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şube Yönetim Kurulu Üyesi

BALAMİR, Murat

Prof. Dr., ODTÜ, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi

GÜNAY, Baykan

Doç. Dr., ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi

GÖK, Tamer

Prof. Dr., Mersin Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Dekanı

GÖRGÜLÜ, Zekai

Prof. Dr., YTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Başkanı

KELEŞ, Ruşen

Prof. Dr., KKTC Doğu Akdeniz Üniversitesi, Öğretim Üyesi

KUBİN, Gülten

Y. Şehir Plancısı

ÖZDEMİR, Semahat

Doç. Dr., İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi

SÖNMEZ, Remzi

Şehir Plancısı

YEDEK JÜRİ ÜYELERİ

ŞAHİN, S. Zafer

Y. Şehir Plancısı, Kültür ve Turizm Uzmanı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şube YK Üyesi

KARADUMAN, E. Serdar

Şehir Plancısı, TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şube II. Başkanı

ÇALIŞKAN, Olgu

ODTÜ Araştırma Görevlisi

RAPORTÖR

KÜÇÜK, Sibel - *Şehir Plancısı*

RAPORTÖR YARDIMCISI

ERBİL, Başak - *Şehir Plancısı*

Projelerin son teslim tarihinin 07 Ekim 2005 olduğu yarışmanın şartname ve afişleri 27 Mayıs 2005 tarihinden itibaren tüm büyükşehir, il ve ilçe belediyelerine, valiliklere, il özel idarelerine, ulusal dernek ve vakıflara, üniversitelere, şehir planlama bölümlerine, TMMOB Şehir Plancıları Odası Şube ve temsilciliklerine gönderildi. Yerel ölçekteki sivil toplum kuruluşlarına da Şubelerimiz ve temsilciliklerimiz aracılığıyla yarışma duyuruluyor. Bunun dışında yarışmaya katılmak isteyen kurum ve kuruluşlar yarışma şartnamesini TMMOB Şehir Plancıları Odası Şube ve İl Temsilciliklerinden ve Odamız web sayfasından temin edebilirler.

Meslektaşlarımızın da çalıştıkları ya da iş yaptıkları kurum, kuruluş ve yerel yönetimlerin bu yarışmaya katılması yönünde teşvik edici ve destekleyici olmalarını dileriz.

BURSA KENTİNİN ÜST ÖLÇEKLİ PLANLAMA YAKLIŞIMINI TARTIŞTIK

Bursa Valiliği'nce organize edilen Bursa Çevre Haftası etkinlikleri kapsamında 4 Haziran 2005 tarihinde Bursa kentinin üst ölçekli planlarının değerlendirilmesine yönelik "Bursa'nın Üst Ölçekli Planlama Yaklaşımları Paneli" Kültürpark BUSİAD Toplantı Salonunda düzenlendi.

Panelin açılış konuşmalarını Bursa Valiliği İl Çevre ve Orman Müdürlüğü temsilcisi Talat Müftüoğlu ile Odamız Genel Başkanı Erhan Demirdizen yaptı. Müftüoğlu yapılan panelin Çevre Haftası etkinlikleri kapsamında yapılmasının önemine değinerek, üst ölçekli planlarda yaşanan sorunlardan bahsetti ve panelden beklentilerini dile getirdi. Demirdizen, Dünya Çevre Günü nedeniyle yapılan etkinlikler ile Bursa'nın üst ölçekli planları arasındaki ilişkiye değindi, planlama süreci ve yasal düzenlemelerdeki gelişmeleri aktardı. Bursa kentinin önemine değinerek, kentin planlanmasındaki önceliklerin neler olabileceği yönünde görüşlerini ilettiler.

Açılış konuşmalarından sonra Oda Genel Başkanı başkanlığında yapılan panele geçildi. Panele konuşmacılar olarak Bursa Büyükşehir Belediyesi APK Daire Başkanı Hakan Koyunlular, ŞPO Bursa Şube Başkanı Esin Mihçioğlu, şehir plancısı Saffet Atik ve Zekai Akay katıldılar.

İlk olarak Hakan Koyunlular 1995 yılında çalışmasına başlanan, halen yürürlükte olan 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planının yapılması aşamasında yaşanan süreçleri, plan kararlarının nasıl oluşturulduğunu ve alınan plan kararlarını aktardı. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ve Bursa Valiliği arasında 1995 yılında planın yapımına ilişkin protokol imzalandığı, üniversitelerin, meslek odalarının, iş dünyasının, belediyelerin ve kent konseyinin katkılarından bahsetti. Planın ele alınan sorunların çözümlenmesine yönelik kararları içerdiği, sektörler arası ilişkileri kurduğu, kademeli birliktelik ilkesini getirdiği, plan ve uygulama arasında ilişkileri kurduğunu belirtti ve plan bütününde 13 alt planlama bölgesi oluşturulduğunu ifade etti. Planın 1998 yılında onaylandığını ve planın gelişme ilkelerine yönelik ilgili kurum ve kuruluşların ne yapacaklarını, görev ve sorumlulukları belirlediğini söyledi. Ancak planla ilgili olarak 1998 yılından 2005 yılına kadar mesafe alınamadığını da ifade etti.

Mihçioğlu, planın uygulanmak amacıyla yapıldığını ancak Bursa üst ölçekli planın sahibinin olmadığını söyledi. Planın uygulanması ve izlenmesi sürecinde sorunlar yaşandığı, planda oluşturulan alt ilkelerin hayata geçirilemediğini, sahip çıkabilecek bir ortak kurulun da oluşturulmadığını ifade etti. Süreç içinde planın ana kararlarını bozucu plan değişikliklerinin de yapıldığını belirtti. Noktasal ve planın ana kararlarına aykırı olarak koruma yönündeki kararlara karşılık kullanıma yönelik kararlar alındığını, 1/25000 ölçekli planların yapımına başlandığı ancak yetki karmaşasından dolayı planların onaylanmadığını ifade etti. Yaşanan süreçten çıkarılması gereken dersler bulunduğunu belirterek ne tür tedbirler alınması gerektiğini söyledi. İl Özel İdaresi bünyesinde il planlama bürolarının kurulmasının gerekli olduğuna değindi ve bu birim tarafından planların uygulanması ve izlenmesi gerektiğini belirtti. Çevre düzeni planlarına ilişkin eylem programlarının ve planlarının oluşturulması gereğini de ifade etti.

Atik, planlamaya ilişkin kavramların karmaşıklığından bahsetti. 1969-70 yıllarında yapılan 1. Milli Fiziki Planlama Kongresinden bahsederek bu dönemde karma ekonominin tercih edildiği, ekonomik planlarla fiziksel planlar arasında ilişkinin kurulmadığı, 80'li yıllardan sonra ise benimsenen serbest piyasa ekonomisi ile devletin yaptığı planların gücünün zayıfladığını, bölge planlarının yapılmadığını söyledi. Bölge planları yapımına yönelik yabancıların girişimlerinin olduğunu, bir plan hariç diğerlerini (DOKAP, Zonguldak, Karabük, Bartın vb.) yabancıların yapmakta olduğunu belirtti. Bölge planı yapımı konusunda deneyimlerin elde edilemediğini ifade etti. İçinde bulunduğumuz dönemde küreselleşme, Avrupa Birliği süreci ile bölge planlama konusundaki yaklaşımlara değindi.

Akay ise stratejik planlama konusunda son iki yıl içinde yapılan düzenlemeler ile stratejik planlamanın ne olduğu, farkının nerelerden kaynaklandığı ve planlama kademelerinden farklı olarak stratejik planlamaya nasıl yaklaşıması gerektiğine değindi. 2003 yılında çıkan Kamu Yönetimi Kontrol Kanunu, Büyükşehir Belediyesi Kanunu, Belediye Kanununda yer alan stratejik planlama düzenlemelerini açıkladı. Ayrıca İmar ve Şehirleşme Kanununda yer alan stratejik planlama ile ilgili düzenlemelerden bahsetti. Çevre düzeni planının kavram olarak imar planı ile örtüştüğünü ve zayıf kaldığını belirtti. Stratejik planın yıllık uygulama programlarını, bütçeyi içerdiği, daha katılımcı bir süreç ile hazırlandığı, vizyon ve misyon kavramları ile beslendiğini ifade etti. Bu planların valiler, belediye başkanları tarafından yönlendirilmesi gerektiğini söyledi. Stratejik planlar için vizyon, misyon, durum analiz teknikleri, kaynakların listelenmesi gibi çalışmaların gerekli olduğunu, güçlü, zayıf yönlerin fırsat ve tehditlerin çok iyi analiz edilmesi gerektiğini, afetlere karşı risklerin araştırılmasının önemli olduğunu ifade etti. Ayrıca bu planlara yönelik olarak İstanbul kenti üzerinden örnekler verdi.

Panel sonunda İl Çevre ve Orman Müdürlüğü tarafından panel başkanı, konuşmacılar ve ayrıca Şehir Plancıları Odası Bursa Şubesine katkılarından dolayı plaketler verildi.

DÜNYA ŞEHİR FORUMU RAPORU GÖNDERİLDİ

Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşmeleri Programı UN-HABITAT tarafından 13-17 Eylül 2004 tarihleri arasında Barselona'da düzenlenen İkinci Dünya Şehir Forumu'nun raporu ve ekleri TMMOB tarafından Odamıza gönderildi. Kayıtlara göre 4389 katılımcının izlediği Foruma en yüksek katılım sivil toplum kuruluşları, en düşük katılım parlamenterler tarafından sağlandı. İlk gün açılış konuşmalarının ardından ilk oturumda gündem uyarlandı, danışmanlar grubu oluşturuldu, çalışma organizasyonu yapıldı ve tarafların konuşmalarına geçildi. Taraflar kent kültürleri, gerçekleri, yönetim ve kentsel rönesans üzerine konuştular. Tematik konuşmalar ise kent yoksulluğu, kentsel kaynaklar, sürdürülebilirlik, hizmetler, afetler ve yeniden yapılanma üzerine gerçekleştirildi.

TÜRKİYE'DE MEKANSAL VERİ ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü tarafından “Türkiye’de Mekansal Veri Altyapısının Geliştirilmesi Projesi” başlatıldı.

Projenin çıkış noktalarından biri, Türkiye’nin geleceğe dair vizyonunda ülke, bölge ve yerel bazda koruma ve kullanma dengesi gözetilerek sektörel anlamda yatırımlara yön verecek potansiyelin belirlenmesi, mekan kapasitesinin ölçülebilmesinin esas oluşturması, planlamaya ve bilgilenmeye esas olarak kullanılacak sağlıklı ve doğru bir mekansal veri altyapısının standart veri ile bilgileri içerecek şekilde oluşturulmasının ülkemiz açısından önem arzemesi.

Diğer yandan, Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Reform Programının kabulüne ilişkin Bakanlar Kurulu Prensipl Kararı uyarınca oluşturulan Yatırım Ortamı İyileştirme Koordinasyon Kurulu’nun gerçekleştirdiği Yatırım Konferansı’nda alınan tavsiye kararı uyarınca arazi kullanımına ilişkin envanter çalışmasının olmayışı sorununun çözümüne yönelik olarak ilgili tüm kurum ve kuruluşların bu çalışmaya etkin katılım sağlamaları gerekeceği, sadece bu çalışmada kullanılmak üzere verilerin ücretsiz olarak paylaşılmasının gerekmekte olduğu ve ilk aşamada kurumların elindeki mevcut verilerin tespit edilmesi konusu karar altına alındı.

Dolayısıyla, Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca Avrupa Birliğine uyum çalışmaları da dikkate alınarak başlatılan proje için, planlamaya temel teşkil edecek mekansal veri nitelik ve niceliklerinin belirlenmesi ve standart oluşturulması konusunda çalışma grubu kuruldu.

Bu kapsamda, ilgili tüm kurumlara gönderilen “Türkiye Mekansal Veri Altyapısının Geliştirilmesi Durum Tespit Anketi”nin doldurulması isteniyor. Anketin I. Bölümü ankete cevap veren birim hakkında bilgileri tespit ediyor. II. Bölümde, her veri tür için ayrı ayrı çoğaltılarak doldurulmak kaydıyla, veri adı, yasal dayanağı ve hazırlanma gerekçesi, içerdiği bilgiler, tipi/formatı, harita ölçeği, üretildiği ve kullanıldığı yazılımın özellikleri, güncellenme sıklığı, gizlilik derecesi, kurum dışı kullanıcıları, kullanırılma ve paylaşım biçimi soruluyor. III. Bölümde ise, tamamlanmış, devam eden ve tasarlanmış tüm projeler için ayrı ayrı çoğaltılarak doldurulmak kaydıyla proje adı, amacı, çalışma alanı, ölçeği, uygulama alanı sorularını içeriyor.

TÜRK CEZA KANUNU TEKRAR GÜNDEMDE

Bilindiği üzere 26.09.2004 tarihinde Türk Ceza Kanunu Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilmişti ve daha önce hükümet tarafından kaçak yapıya karşı ortaya konan kararlı tutumdan taviz verildiğine dair şüpheler uyandıran bu geri adıma ilişkin 28.09.2004 tarihinde Odamız görüş ve eleştirilerini içeren bir basın açıklaması yapmıştı.

O zamandan bu tarihe kadar tartışmalar sürerken ve kamuoyuna kaçak yapıyla kesin olarak mücadele edileceği yönünde mesajlar verilirken, bu kararlılıktan taviz veren ve kentler için büyük sorunlar yaratabilecek “Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”, 27.05.2005 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edildi.

Bu değişikliklere ilişkin Odamız görüşleri doğrultusunda hazırlanan basın açıklaması 31 Mayıs 2005 tarihinde tüm basın yayın kuruluşlarına gönderildi. Konuyla ilgili Odamız görüşleri ayrıca Ulusal Kanal’da yayınlanan Ana Haber Bülteni’ne 31.06.2005 tarihinde verilen demeçle kamuoyuna duyuruldu.

Basına ve Kamuoyuna

“KAÇAK YAPIYA SON” KARARLILIĞI SULANDIRILİYOR...

Bir süredir kamuoyuna; kaçak yapı yapımına hiçbir şekilde izin verilmeyip, bu yapıları yapan ve yaptıranlara ağır cezai yaptırımlar uygulanacağına dair kararlılık içeren açıklamalara karşın, Türk Ceza Kanunu’nun yasalaşması aşamasında bu kararlılıktan taviz verilerek uygulanacak yaptırımların kapsamı aşama aşama daraltılmıştır. 27.05.2005 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinden geçen “Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” bu daralmanın son halkasını oluşturmaktadır.

NASIL SULANDIRILDI?...

Öncelikle 2004 yılı başında kamuoyunun gündemine kaçak yapıyı yapanın, yaptırının (belediye başkanları da dahil) ve buna göz yumanın cezalandırılacağı yönünde bir Yasa Tasarısı sokularak, kaçak yapının tamamen karşısında durulduğu izlenimi yaratılmıştı. Oysa, 26.09.2004 tarihinde Meclisten geçen Türk Ceza Kanunu ile, bir yandan daha önce sözü edilen cezalandırmalar ile ilgili olarak, tasarının yasalaşması aşamasında belediye başkanı ve imar müdürleri tasarı içinden çıkarılarak yaptırımın kapsamı sınırlandırılmış, diğer yandan da Yasanın 184. maddesine eklenen 5. fıkra ile ruhsatsız ya da ruhsata aykırı olarak yapılan binaların imar planlarına uygun hale getirilmesi ile kaçak yapıyı yapana verilen cezaların kaldırılacağı hükmü getirilmişti. Böylece kaçak yapının yapımına göz yuman kamu görevlilerinin (Belediye Başkanlarının, sorumlu müdürlerin vb) cezalandırılmasından çeşitli koşullarla vazgeçilerek, siyasi rant ve oy kaygısı ile kaçak yapıları yıkmayanların ağır sorumlulukları ortadan kaldırıldığı gibi, kaçak yapının oluşmasına yol açacak tavizler verilmişti.

Kaçak yapıya karşı ortaya koyulan kararlı tutuma ilişkin şüpheler uyaran bu geri adıma karşı Odamız, 28.09.2004 tarihinde bir basın açıklaması yaparak kamuoyunu bilgilendirmiş ve bunun dolaylı bir af süreci yaratacağına dikkat çekmişti. Kaçak yapıyı imar planına uygun hale getirene verilecek cezaların affedilmesinin, imar planlarının mevcut kaçak, sağlıksız yapılara uygun şekilde düzenlenmesi yönündeki değişiklik ve baskıların önünü açacak açık bir af ifadesi olduğu yönündeki kaygılarımız, son günlerde Meclisten geçen Türk Ceza Kanunu Değişikliği ile birlikte değerlendirildiğinde, kaçak yapıya karşı oluşturulduğu söylenen “kararlılığın” çözülmekte olduğu söylenebilir. Bu ilk “çözülme” ile yetinilmeyerek Türk Ceza Kanunu’nda çeşitli baskılarla değişiklik yapılması aşamasında daha önce kaçak yapı yapanlar ile özellikle “sınai” faaliyet yürüten kaçak yapı sahiplerine uygulanabilecek cezai işlemler de, bir çırpıda kapsam dışına çıkarıldı. Böylece kamuoyu, basın özgürlüğüne ilişkin cezai işlemlerle uğraşırken, kaçak yapıya kamu hizmeti götürülmemesini sağlayan yaptırımlar ortadan kaldırılarak kaçak yapının beslendiği damara yeniden hayat verildi.

Daha önce yasalaşan 26.09.2004 tarihli Türk Ceza Kanunu’nun 184. maddesinde;

(2) “Yapı ruhsatı olmaksızın başlatılan inşaatlar dolayısıyla kurulan şantiyelere elektrik, su ve telefon bağlanmasına müsaade eden kişilere bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır”.

(3) “Yapı kullanma izni alınmamış binalarda herhangi bir sınai faaliyetin icrasına müsaade eden kişi iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır”.

hükümleri bulunmaktayken, 27.05.2005 tarihli değişiklik ile aynı maddeye;

(6) “İkinci ve üçüncü fıkraya hükümleri, 12.10.2004 tarihinden önce yapılmış yapılara uygulanmaz”.

ibaresi eklenerek, Türk Ceza Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış kaçak yapılara kamu hizmeti götüren, bu yapılarda sınıai faaliyetlerin sürdürülmesine olanak sağlayanların cezalandırılabilmesi olanağı ortadan kalktı. Bu düzenleme, kaçak yapıyı yapanların kamu hizmetlerinden yararlandırılmayarak kaçak yapı yapılmasının önüne geçilmesi yönündeki kararlılığa zarar vermekte, cezalandırmayı ortadan kaldırarak kaçak yapı yapımını dolaylı olarak besleyen ve teşvik eden niteliğiyle de çok önemli sakıncalar taşımakta.

Bu durumda, kaçak yapılaşma ve bunun cezalandırılmasında mevcut “aciz!” durum devam etmekte, Avrupa Birliği normlarına uyabilmek için yapıldığı düşünülen yeniliklerin hiç biri de hayata geçememiş olmakta.

KAÇAK YAPILAŞMA NEREDEN BESLENİYOR?...

Kentlerimize hızlı göç sürecinin yaşandığı yıllardan bu yana, kapsamlı-bütüncül ve şehirciliği-planlamayı odağına koyan bir kentleşme politikası oluşturulup uygulanmadığından, bunca acı deneyimden sonra bugün hala bir çok kent ve kent parçası, önemli sorun-açmaz ve risklerle içiçe yaşıyor. Böylesi bir kentleşme politikası eksikliği, bir boyutuyla kente ve kent mekanına bakış açısıyla ilgili sorunlar taşımakta, diğer boyutuyla da kentleşme ve planlama politikalarının uygulanmasında büyük önem taşıyan kamu kurumsallaşmasına ait sorun ve yetersizliklerden beslenmekte.

Kente ve kent mekanına bakış açısından ele alındığında, rant ve spekülasyon arayan bir toplum ve kurumsal yapılar oluşturulmasını sağlayan günlük, küçük, parçacı düzenlemelerden ibaret politika seçiminin ısrarla uygulandığı görülüyor. Kaçak yapıyı yapan, yaptıran, yapımına göz yuman ya da teşvik edenler de bütünlüklü politikanın bir parçası olarak cezalandırılmadığından, bu süreç kaçak yapı yapma eğilimini, önüne geçmek yerine güçlendirmekte.

Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'da özellikle kapsam dışında bırakılmaya çalışılan sınıai tesisler açısından ele alındığında da kente ve mekana bakış anlamında önemli sorunlar gözlenmektedir. Örneğin yapı kullanma izni almamış yapılarda faaliyet gösteren bazı tesislerin, büyük yatırım ve istihdam içermesi, mekansal standartlarının yüksek olması, hatta üretim potansiyeli ve niteliği açısından belli eşikleri aşmış olması nedenleriyle, bu tesislerin meşrulaştırılması yönünde baskılar gelişebilmektedir. Oysa, bu tür kullanımlara salt ekonomik getirisi açısından bakılması, kentin ve mekanın sosyal, ekonomik ve kültürel tüm değerlerinin, planlarla oluşturulmuş kapasite ve birikimlerinin gözardı edilmesine yol açmamalıdır. Kalkınma için yatırımın ve sınıai tesislerin gerekliliği kadar doğal çevrenin ve kaynakların sürdürülebilirliği ve kullanımı da kaçınılmaz bir gereklilik olarak görülmeli, "kamu yararı" sadece günlük ekonomik geri dönüşlerle sınırlanmamalıdır.

Diğer yandan, kent mekanına salt ekonomik getirisi ve rant elde etmenin bir aracı olarak yaklaşılması; çeşitli af süreçleriyle kaçak yapılaşmanın özendirilmesini, kaçak yapılaşmış alanların dönüşümünde de yeni niteliksiz ve güvenliksiz yapılar yaratılmasını ve afet açısından riskli yerleşmelerin oluşmasını desteklemekte. Bu kentleşme politikası (politikasızlığı!), doğal ve kültürel mirasın önemli ölçüde kaybedilmesine yol açıp, değerli tarım alanları, orman, su havzaları, sel yatakları, dolgu ve kıyı alanları, jeolojik sakıncalı alanların yapılaşma baskısı altında kalmasına neden olmakta.

İmar afları, ıslah imar planları ve kaçak yapıların sorumlularının affedilmesiyle bu birikimli yanlışlıklarda ısrar ediliyor. Bu açıdan bakıldığında, çıkış noktası olarak kaçak yapıyı önleme kararlılığındaki Türk Ceza Kanununun 184. maddesine eklenen 5 ve 6. fıkraların, kaçak yapıya göz yumanlara ceza vermeyen içeriği ile bu birikimli politikasızlığın son halkasını oluşturduğu ve kaçak yapılaşma sürecinin önüne geçemeyeceği ortada...

Bu nedenle, Şehir Plancıları Odası olarak, Türk Ceza Kanunu'nun "imar kirliliği" başlıklı 184. maddesinin, kamuoyunun gündemine girdiği aylardan bu yana baskı ve rant çevrelerinin kaygı ve beklentileri uyarınca sürekli "sulandırılarak" gerçek amacı olan kaçak yapıyı engelleme amacına hizmet edemez hale geldiğini üzülenerek bildiriyor, kaçak yapılaşmaya karşı oluşturulmaya çalışılan "kararlılığın" çözülmesini sağlamanın, en az basın özgürlüğünü kısıtlamak kadar ağır bir sorumluluk oluşturduğunu basının ve kamuoyunun dikkatine sunuyoruz. 31.05.2005

Saygılarımızla...

DİYARBAKIR TEMSİLCİLİĞİ SEÇİMLERİ YENİLENDİ

Diyarbakır temsilcisinin görevden alınması nedeniyle yeni temsilcilik seçimi 5 Haziran 2005 tarihinde Diyarbakır'da yapıldı. Diyarbakır'da yapılan toplantıya Oda Genel Başkanı Erhan Demirdizen, Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyesi Nevzat Can ile Diyarbakır'da yer alan üyelerimizden A. Vahap Karakaya, Hatice Kurşuncu, Gökhan Bilgihan, Akın Gölcük, Naim Köse, Gökhan H. Erkan, Dilek Pirinç, Elif Kara ve M. Oğuz Sinemillioğlu katıldı.

Yapılan toplantıda öncelikle Diyarbakır kentinin tarihi ve kültürel dokusu, kentsel yaşamı, yoksulluk, kentin planlama konuları ile Odanın faaliyetleri üzerinde duruldu. Üyelerimiz plan tadilatları, plancuların iş yapma kapasitesi, mesleki denetim konusundaki görüşlerini dile getirdi. Ayrıca Diyarbakır Temsilciliği'nde yaşanan süreçler de kısaca değerlendirildi. Toplantıda Odanın sonbaharda Diyarbakır'da yapmasını düşündüğü koruma konulu etkinlik görüldü. Ayrıca temsilcilikte yer alan üyelerimiz Oda Genel Merkezinden beklentilerini de aktardı. Daha sonra temsilci ve temsilci yardımcılarını seçimlerine geçildi. Temsilciliğe aday Akın Gölcük seçildikten sonra temsilcilik yardımcılıklarına A. Vahap Karakaya ve Gökhan Bilgihan seçildiler.

DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ BASIN AÇIKLAMASI

Odamızca, 5 Haziran Dünya Çevre Günü kapsamında, çevreyle ilgili politikalar ve mesleğimize ilişkin olarak, basına ve kamuoyuna, 4 Haziran 2005'te odamız görüşlerini yansıtan bir açıklama yapıldı.

Basın açıklamamıza yer veren kuruluşlardan BİA Haber Merkezi "Çevre Yılında Bir Kez Kutlamakla Korunmaz" başlığı ile verdiği haberde Odamızın görüşlerini basın açıklamamızdan alıntılarla aktardı. Çevrenin korunması için de en önemli aracımızın planlama olduğu, çevre politikalarının tarım-endüstri-enerji kentleşme-ulaşım politikaları ile bütün olarak ele alınması gerektiği konusundaki yaklaşımlarımız vurgulandı.

Basına ve Kamuoyuna

ÇEVRE YILDA BİR KEZ KUTLANAN “GÜN”LERLE KORUNAMIYOR!...

5 Haziran Dünya Çevre Günü, çevrenin korunup yaşanması anlamında bir şölen olarak kutlanabilecekken ne yazık ki ülkemizde doğal, kültürel, kentsel ve çevresel değerlerin hızla ve sistematik olarak tüketilmesi biçiminde yaşanıyor. Çevre, sadece bir slogan olarak gerçek anlam ve değeri dışında “sembolik” ve “sözde” korunmaya çalışılıyor.

Endüstrileşme, kentleşme ve küreselleşme süreçlerinin bilinen tehditleri, bilinen çevre sorunlarını giderek büyütüyor. Dünyada iklimlerin değişmesine yol açacak ölçekte kirlilik yaratmaya devam eden faaliyetlerin sorumluları, bir yandan da bu kirliliği gidermenin yöntemlerini yeni bir piyasa faaliyeti haline getirerek pazarlayabiliyor. Bu geri dönüşümlü sömürü düzenine, bunlardan payını alan gelişmekte olan ülkelerden biri olarak, kendi ölçeğimizde çevreyi tüketen yanlışlarda ısrar ederek ne yazık ki destek oluyoruz.

Doğal, tarihi ve arkeolojik sitler üzerinde, orman, kıyı ve su havzalarında yapılaşma baskısı sürüyor. Kaçak yapılaşmaya göz yumuluyor, affediliyor, yasallaştırılıyor. Kamu kaynak ve arazileri işgalcilere satılıyor, elden çıkarılıyor ve özelleştiriliyor.

Su, toprak ve hava kirliliğinin doğal dengeleri bozduğu, sağlık ve yaşam şartlarını olumsuz etkilemeye, canlıların varlık ve gelişmeleri için gerekli koşulları ortadan kaldırmaya başladığından bu yana “koruma” ve “iyileştirme” kavramlarıyla birlikte anılmaya başlayan çevre, yaşam çevresini oluşturan sosyal, tarihsel, kültürel, ekonomik ve fiziksel faaliyetlerle etkileşim içindedir. Şehircilik ve planlama açısından insanın varlığını onurlu biçimde sürdürmesi ve gelişmesinin koşulları da yalnızca doğal ortam ile değil toplumsal, ekonomik ve kültürel ortam ile belirlenmektedir.

Hedefimiz çevre ve kentsel yaşam çevresinin sağlıklı ve onurlu bir yaşam kalitesi sunan nitelikte sürdürülmesi ve gelecek kuşaklar için güvence altına alınması olmalı. Çünkü insan değeri de doğal değer kadar ve onun bir parçası olarak korunup geliştirilmeli.

SAHİPLENME VE BİLİNÇ

Telifisi mümkün olmayacak biçimde yitirdiğimiz değerler üzerinde baskı kuranların da, bu baskılara boyun eğen ya da kullanarak karar verenlerin de, bu toplumun aktörleri olduğunu düşündüğümüzde, sürecin tümünde payımız olduğunu, sorumluluğumuz bulunduğunu, sorunları da çözümleri de sahiplenmemiz gerektiğini daha kolay anlayabiliriz. Biz ancak “benim” dediğimiz unsurları sahipleniyoruz. Oysa kamusal alanı ve daha dar anlamda kentsel yaşam çevremizi bireysel mülkiyet duygularımızın ötesinde sahiplenmemizi gerektiren pek çok sebep var. Bugün yalnızca bazılarımızı etkilediği için duyarsızlaştığımız ya da kanıksadığımız sorunlar, yarın tüm bir neslin kendini içinde bulduğu ve çözmek için geç kaldığı boyutlara ulaşacak. Çevre sorunları ile mücadelenin maliyeti yüksek, ancak bu sorunları gidermek yolunda çaba göstermemenin maliyeti daha da yüksek olacak.

Çevrenin bozulması maddi kayıplara yol açtığı gibi, yaşam kalitesini de bedel olarak ödetiyor. Bu nedenle sahiplenme duygusunun sahiplenme bilincine yönelmesi gerekiyor. Bu da ancak sorumluluk almakla olanaklı olabilir. Kentsel yaşam çevremizin sorunlarını algılama ve çözüme biçimimiz aktif olarak içinde yer alarak, sorumluluk olarak değişmeli. Yaşam çevremizi yönetsin diye teslim ettiğimiz seçilmişlere ve atanmışlara daha çok soru sordukça, sorguladıkça, denetlemeye talip oldukça farkındalık ve bilinç düzeyimiz yükselebilir.

ÖRGÜTLENME VE KURUMSALLAŞMA

Kentsel yaşam çevremizin sorunları mevcut örgütlenme biçimimizle çözülemiyor. Sadece dikey, yukarıdan aşağıya hiyerarşik, kapasitesi küçüldüğü halde merkezîyetçi, ortaklaşmayan bir yönetim sisteminin sorunları algılama ve tarifleme hassasiyeti düşerken, bu yapıda alınan kararlar geleceği ipotek altına alıyor. Çözümler ise üst ölçekli hedeflere ulaşmak pahasına kaba ve standart dayatmalarla farklılığın yarattığı değerleri yok ediyor. Çevre sorunlarının örgütlenme çözümsüzlükleri yerel ölçekte de oy-rant eksenli politikaların yönlendirmesi/hakimiyeti ile belirginleşiyor. Geleceğimizi böyle olumsuzca ipotek altına almayacak karar süreçleri katılıma, denetime açık stratejik düzeylerden başlamalı. Bu süreçlerin içinde yer alma talebimiz olmalı.

Mevcut kuralların parçacı ve gündelik kapasitesini de sorgulamak gerekiyor. Çevre politikası çerçevesini Çevresel Etki Değerlendirme faaliyetine indirgemiş “Çevre Kanunu”, stratejik plan yaklaşımlarını, katılım ve denetim araçlarını tanımlayan hükümlerinden son anda vazgeçilen “Planlama ve İmar Kanunu Tasarısı”, korunması gerekli tarihi mekanları yıkılıp yerine yeni yapı yapılabilir alanlar olarak gören ve yasalaşmak üzere olan “Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun Tasarısı”, “Yerel Yönetimler Reformu” adı verilerek çıkarılan, kentsel ve çevresel karar verme süreçlerine katılımı büyük ölçüde sermaye ve baskı grupları ile sınırlayan, çevresel değerleri korunması anlamında etkin olan toplum kesimlerini dışlayan yasal düzenlemeler, kaçak yapılaşmayı teşvik niteliğinde ceza yaptırımlarını hafifleten “Türk Ceza Kanunu” hükümleri, çevreye etkileri anlamında özellikle ve dikkatle incelenmeli.

Çevre politikalarının, tarım-endüstri-enerji üretimi, kentleşme, ulaşım politikalarıyla bir bütün olarak ele alınması gerektiği ortada. Kentsel yaşam çevremizin oluşumu ve gelişimi ile ilgili usul ve esasları tanımlayan kanunların da birbiri ile uyumlu olması ve bütünlüklü olarak ele alınması gerekiyor. Bu anlamda faaliyet alanında kentsel yaşam çevresini ilgilendiren konular bulunduran disiplinlerin de kendilerini yeniden tanımlamaları, mesleki yetki ve sorumlulukları belirleyen örgütlerini geliştirmeleri önem kazanıyor.

ÇEVRE YÖNETİMİ VE PLANLAMA

Çevre, çok aktörlü, çok değişkenli ve her faaliyet ile etkileşimli boyutları gereği, yasal/kurumsal sahiplilik işlevi anlamında bir yönetim konusudur. Sorun teşhisi ve çözüme odaklı bir yönetim hizmeti olarak planlamanın, kentsel yaşam çevresi için üstlenebileceği işlevler vardır. Toplumsal, mekansal, çevresel eşitsizlikleri ve maliyetleri azaltan, enerjinin verimli ve tasarruflu kullanımını düzenleyen bir eylem olarak planlama bu işlevleri yerine getirmeye bilimsel ve teknik olarak yeterli görülebilir. Ancak ülkemizde planlamayı yürüten erk ve mevzuat çerçevesi, mesleğin ve meslektaşın kentsel çevreye bakışını aşan işlevler de yüklemektedir. Çevre sorunları ile mücadelenin dinamizmini sürdürmesi, toplumsal muhalefetin, gönüllülüğün bir parçası olarak benimsenmesiyle olanaklıdır.

Toplumsal, ekonomik ve kültürel ortamın korunup yaşatılmasında, insanın onurlu biçimde doğa ile uyumlu yaşamını sürdürmesinde, yaşanan çevreye sahip çıkılmasında, bunlara ilişkin örgütlenme ve finansman boyutlarının ortaya konulmasında, doğadaki adaletin toplumsal yaşama aktarılmasında “planlama” vazgeçilmez ve önemli bir araçtır. Ancak toplumsal yararı gözetirken planlama eyleminin toplumu yönlendirme ve geliştirme işlevini de yerine getirmesi gerekir. Mesleğimizin örgütlü topluluğu olarak, planlama eylemine destek olacak eylem biçimleri geliştirmeyi, kentli yurttaş sahipliliğinin, sorumluluğunun geliştirilmesini bir meslek hedefi olarak tanımlamayı gerekli buluyor, “çevre”nin yılda bir kez sembolik olarak kutlanan günlerle korunamayacağını kamuoyuna önemle duyuruyoruz

TMMOB Şehir Plancıları Odası Yönetim Kurulu

SEM ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ VE UYGULAMA ÖRNEKLERİ

Odamız Sürekli Eğitim Merkezi programına 04 Nisan 2005 tarihinde başlayan GIS (Coğrafi Bilgi Sistemi)-ARCGIS 9.0 yazılımı eğitimi, teorik ve teknik uygulamalarla devam ediyor. Eğitime katılan meslektaşlarımıza SEM, programların uygulanması, yöneticiler ve eğitmenler hakkında görüşlerini sorduk. Her grup adına bir katılımcının görüş, düşünce ve önerilerini içeren yazılar ve eğitim programı çerçevesinde gerçekleştirilen uygulamalardan örnekler aşağıda yer almaktadır.

1. GRUP

Şehir Plancıları Odası tarafından, AB desteğiyle yürütülmekte olan eğitim projesinin Şehir Plancıları Odası'nın aktiviteleri arasında en başarılılarından biri olduğunu düşünüyorum. Eğitim Projesi'nin odaya kazandırdığı Sürekli Eğitim Merkezinin sadece şu andaki katılımcılara değil, ileride başka katılımcılara da NETCAD ve ARCGIS programlarını öğrenme fırsatı sağlayacağı kesin.

Peki bu programları öğrenmek şehir plancılarının ne işine yarayacak? Daha açık bir şekilde ifade etmek gerekirse işsiz plancıların iş bulmasına katkıda bulunabilecek mi? Bunun cevabını vermek için henüz erken. Ama kesin olan şu ki, bu eğitim, katılımcılarının ellerindeki işi daha iyi yapmalarını sağlayacaktır. Özellikle ARCGIS programının klasik şehircilik konseptlerinin dışına çıkmak, örneğin çevre ve doğal kaynak yönetimi konularında ve benzeri konularla ilgilenmek isteyenler de mekansal ve mekansal olmayan verileri bir arada kullanıp analiz edebileceği bir araç edinmiş olacaklar. Ancak hepimizin aklında bulundurması gereken, bu programların mesleğimiz için amaç değil bir araç olduğudur ve programı öğrenirken hangi alanlarda ve ne tür işlerde de kullanabileceğimizin farkında olmamız gerektiğidir.

Gelelim bizim kursumuza, fiziksel mekanımızda çok ufak sorunlar olsa da bunun eğitimi aksattığını düşünmüyorum. Ancak yapılacak ufak bir düzenleme eğitimin verimliliğini arttırabilir. Mantıksız soruların bile sabırla cevaplandığı, her öğrenilenin fazlasıyla uygulanıp tekrarlandığı eğitimden bu programları öğrenmeden çıkmak mümkün değil. Eğitimin mekanı, materyali ve eğitimcilerin kalitesi ile çok verimli ve etkin olduğu inancındayım. SEM'in kurulması da projenin sürdürülebilirliğinin garantisidir. Bu başarının idareci ve eğitimci arkadaşların içtenliği ve gayreti sayesinde olduğuna inanıyorum ve hepsine teşekkür ediyorum.

1. grup adına, Hande SONGÜR

2. GRUP

Bilgi çağını yaşadığımız bu günlerde, geleceğin kentlerini planlayacak olan genç şehir plancısı adaylarının, çağa ayak uydurabilmek amacıyla her türlü teknik bilgiyle donanımlarını geliştirmeleri gerekmektedir.

Çağdaş, yaşanabilir ve çevreye duyarlı bir kentin planlamasının ancak bütün bu değerleri özümsemiş plancılar tarafından gerçekleştirilebileceği göz önünde bulundurulduğunda Coğrafi Bilgi Sistemlerinin şehirciliğe katkısının büyük önem taşıdığı görülmektedir.

Dünyada 1990'lerden itibaren artan bir hızla gelişen ve kullanılan Coğrafi Bilgi Sistemleri; Türkiye'de eğitim alanında kısıtlı bir şekilde sadece yüksek lisans programı olarak yer aldığı, Şehir Planlama lisans programları kapsamında verilen teorik Coğrafi Bilgi Sistemleri derslerinin ise yetersiz kaldığı görülmektedir.

Şehir Plancıları Odası tarafından ‘Yeni Fırsatlar Programı’ çerçevesinde verilen Coğrafi Bilgi Sistemleri Eğitiminin bu eksikliği gidereceği düşüncesindeyim. Alınan eğitim sonrasında çalışma alanında sınırlı sayıda kişinin oluşturduğu bir gruba dahil olunacak ve bu da profesyonel hayatta daha iyi bir yer edinebilme şansını artıracaktır.

Kurs kapsamında verilen eğitim, teorik bilginin yanında pratikte uygulamalarla desteklenerek bilgilerin kalıcılığını sağlamak adına başarılı bir yöntemle ilerlemekte, belirli aralıklarla yapılan değerlendirmeler ise katılımcıların hangi konularda eksikliklerinin olduğunu daha net anlamasını, eğitimcilerin de o konulara yoğunlaşmasını sağlamaktadır.

Dağıtılan eğitim dokümanları kurs saatleri dışında da konu ile ilgili çalışmalara devam edebilmemizi sağlamakta, bu da öğrenilen bilgilerin pekiştirilmesi açısından büyük yarar sağlamaktadır.

2. Grup adına Tuğçe Sönmez

3. GRUP

Şehir Plancıları Odası Sürekli Eğitim Merkezinde, Yeni Fırsatlar Programı kapsamında, 3. Grup olarak, her hafta 4 akşam Coğrafi Bilgi Sistemleri kursuna devam ediyoruz. Planlama alanında, gelişmiş yazılımların ve en yeni teknolojinin kullanılabilmesi ve planlama ile birlikte başka çalışma alanlarında da iş olanakları yaratılması adına, bu eğitimin gerçekten bir “yeni fırsat” yarattığını öncelikle belirtmemiz gerekir.

Söylenildiği gibi, “ karmaşık planlama ve yönetim sorunlarının çözülebilmesi için tasarlanan; mekandaki konumu belirlenmiş verilerin kapsanması, yönetimi, işlenmesi, analiz edilmesi, modellenmesi ve görüntülenebilmesi işlemlerini kapsayan donanım, yazılım ve yöntemler sistemi” olan coğrafi bilgi sistemlerinin, geniş kullanım alanı çerçevesinde, çalışma yöntemleri konusunda büyük bir vizyon genişlemesini çalışma yaşantımıza yerleştireceği kesin. Sadece teorik ve yüzeysel uygulamalarla değil; teorik bilginin akılda kalıcı ve zorluk derecelendirmesi ile karşılaşılacak her türlü problemle kullanıcıyı yüzeştiren türde uygulama çalışmaları aracılığıyla pekiştirilmesi ve programın bir proje ile tamamlanacak olması, eğitim programının çok daha faydalı olmasını sağlamaktadır.

Bu bağlamda, planlamaya yeni açılımlar getirecek bu programın oluşturulmasını ve yürütülmesi sağlayan Şehir Plancıları Odası’na ve programda emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

3. grup adına Dursun BAYAN

4. GRUP

Yaklaşık 3 aydır Şehir Plancıları Odası'nın düzenlediği AutoCAD-ArcGIS kursuna devam etmekteyim. Lisans öğrencisiyken yine odanın düzenlediği NetCAD kursuna katıldığım için, bu kursa başlamadan önce AutoCad yani kursun ilk etabının işleyişine yönelik kafamda herhangi bir olumsuzluk ya da soru işareti yoktu. Ancak konu kursun 2. etabı olan coğrafi bilgi sistemi programlarından birinin seçilip öğretilmesi olunca, kendimi seçilen programın ne olacağı, eğitmenlerin kimler ve hangi nitelikte olacağı, programın ne düzeyde öğretileceği ve programa yönelik uygulamalar yapılıp yapılmayacağı gibi birçok sorunun cevabını merakla bekler buldum. Kursun ilk etabı tamamlandı, katılım belgelerimizi aldık. İlk etap için AutoCAD'i planlama disiplini içerisinde bir teknoloji aracı olarak en verimli şekilde nasıl kullanabileceğimizi öğrendiğimize inanıyorum. Bunun bizler gibi yeni mezun ya da yüksek lisansa devam eden şehir plancılarına ne gibi getirileri oldu dersenez; şu an hepimiz AutuCAD ortamında tasarımlarımızı görsel olarak daha profesyonelce, daha hatasız ve daha az zamanda hazırlama şansına sahibiz.

Kursun 2. etabı ve kafamda 2. etaba başladıktan sonra cevaplanan sorulara gelince; artık coğrafi bilgi sisteminin CAD çizim programlarından çok daha kapsamlı ve karar üretmeye yönelik ve daha doğru bir araç olduğu kanısındayım. Kursta da ilk bunu öğrendik, bu sistemin ne olduğu, ne işe yaradığı, bu sistemle planlama mesleğinde neler yapabileceğimizi... Böyle bir programın varlığından haberdar olmak, bunu mesleğimizde ne şekilde kullanabileceğimizi bilmek ve çeşitli projelerde bu programı kullanarak analizler yapabileceğimizi, tematik haritalar, çıktı ve sunum hazırlayabileceğimizi düşündükçe gelecekte kendi mesleğimde önemli bir şeyler yapmak adına daha da heyecanlanıyorum. Böyle hissetmemi de tek bir nedene bağlıyorum; gerek kursun düzenlendiği mekan, gerek seçilen program, gerekse eğitmenlerimizin çok iyi olması, yani kursun tüm işleyişinin bir plancı gözüyle pratikte gerçekten de iyi yürütülüyor olması!

4. Grup ve kendim adına teşekkür ederim. Ayrıca Yaser hocamıza da buradan geçmiş olsun dileklerimizi sunuyorum...

4. grup adına, Gülcan ULUTÜRK

5. GRUP

Yirmi üniversite mezunu; meslektaşımız var bu sınıfta.. Hepsinin buraya toplayan ne peki?

Gelişen teknolojinin sunduğu yöntem kolaylıkları, zamanın bu kadar değer kazandığı günümüzde gerek özel sektörün, gerekse kamu kurumlarının kazanımı sayılıyor. Bu noktada ise, teknolojiyi kullanma konusunda artan taleplere yanıt veremeyen bizlere, odamızdan uzanan yardım eli bu program. Profesyonel organizasyon yapısı, eğitimcileri, eğitimcilerce izlenen yöntemi, kaliteli mekan ve yeterli donanımı ile bizlere heyecanla “işte profesyonellik bu” dedirten ve eğitim süresince gözümüzü bile kırpmadan takip ettiğimiz, şaşırtacak kadar başarılı bir program bu bizlere sunulan.

Konuyla ilgili verilen teorik bilgi ve eğitim esnasında yapılan uygulamalar konunun anlaşılmasında öylesine başarılı ki, kullanım alanı çok geniş olan bu dalın içerisinde her geçen gün hem rahatlıkla hareket edebildiğimizi, hem de kendimizi konu içerisinde kaybetmeden en kısa sürede meslek için yeterli kullanım becerilerine hakim olduğumuzu görüyoruz.

Bu program sürecinde eğitimlerimizce hazırlanan doküman, veri ve örneklerin yeterliliği eğitim esnasında bizi organizasyon şemasının mükemmeliyetine inandırdı. Teknoloji elimizde bir araç oldu ve beklemediğimiz kadar kısa bir sürede, planlamaya bakış açımızda; “yapabileceklerimize” zaman, kalite ve kolaylık anlamında çok geniş bir bakış açısı kazandırdı. Kendimize ve bilgimize inancımız artarak, itiraf etmekten korktuğumuz teknoloji korkusunu yendi. GIS dendiğinde bile bir buçuk ay öncesinde korkan bizler; günden güne yapabileceklerimizin farkına varıyoruz; bu da ŞPO sayesinde.

Her şey bir yana; istihdam yaratma sorunsalı ile başlayan bu programın bizlere ikincil katkısı inkar edilemez. Şimdiye kadar çoğumuzun yakınından bile geçmediği Şehir Plancıları Odası şimdi eğitim saatlerini keyifle beklediğimiz; ve bu günlerin dışında da uğradığımız bir mekan bizim için. İyi ki varsın ŞPO...

5. grup adına, Fatma ÖZBEN ÖRS

SÜREKLİ EĞİTİM MERKEZİNDE 2. DÖNEM KAYITLARI BAŞLADI

Şehir Plancıları Odası, Sürekli Eğitim Merkezi bünyesinde başlayan ve 1 yıllık bir program dahilinde devam edecek eğitimin birinci döneminin ilk adımı olan CAD çizim teknikleri eğitimi, 27 Mart 2005 tarihinde tamamlandı. Toplam 5 grupta 100 şehir plancısının katıldığı eğitim programında, 94 katılımcı başarı belgesi almaya hak kazandı.

CAD eğitiminin bitmesini takiben yine 5 grupta 100 şehir plancısı 04 Nisan 2005 tarihinde Coğrafi Bilgi Sistemi eğitimine başladı. Katılımcılardan gelen talepler de dikkate alınarak eğitimin ikinci adımında ARCGIS 9.0 yazılımı kullanılıyor. Eğitim kapsamında genel GIS kavramı, süreçleri ve fonksiyonlarıyla ilgili teorik ve teknik uygulamalar bulunmaktadır. Eğitimin son safhasında katılımcıların eğitim programı kapsamında edindikleri tüm teorik ve pratik bilgileri kullanacakları pilot bir uygulama projesi gerçekleştirilmektedir.

1. Dönem eğitimi programa göre 9 Temmuz 2005 tarihinde tamamlanacaktır.

1 Ağustos 2005 tarihinde başlayacak olan 2. Dönem eğitimi ön kayıtları için Sürekli Eğitim Merkezi şahsen veya telefonla başvuruları almaktadır. Daha önce ön kayıt yaptıran meslektaşlarımızdan her hangi bir işte çalışmayanlar ve işini kaybetme riski ile çalışanlara öncelik verilmek suretiyle kesin kayıtların yapılmasına 4 Temmuz 2005 tarihinde başlanacaktır.

Şehir Plancıları Odası Sürekli Eğitim Merkezi

Adres: Hatay Sokak 24/16 Kocatepe Ankara

Tel: 418 30 75/23 veya 24 • 418 27 73/23 veya 24

?

ODAMIZ ONUR KURULU KARARLARI

Odamız Onur Kurulu 1671 sicil nolu üye Hüseyin Nergiz, 756 sicil nolu üye Satı Gürcan ve 757 sicil nolu üye Adnan Gürcan'ın dosyaları ile Oda Yönetim Kurulunun 06.04.2005 tarih ve 02/222 sayılı yazısı ile iletilen 1689 sicil nolu üye Eyüp Sabri Gürses'e ait dosyaları 11.04.2005 tarihine yaptığı toplantıda görüşülmüştür.

Adı geçen yelerimiz, Yetkili Serbest Şehircisi buldukları büroların ve Őirketlerin yıllık tescil yenileme iŐlemine gerçekleştirmeksizin serbest Şehircilik faaliyetlerini sürdürdükleri, düzeltme yoluna gitmeleri yönünde yapılan yazılı uyarılar doğrultusunda gerekli işlemleri yapmak üzere Odaya herhangi bir başvuruda bulunmadıkları gerekçeleri ile Odamız Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az cret Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca Odamız Yönetim Kurulu kararıyla Onur Kuruluna sevk edilmiŐlerdi.

Oda Onur Kurulu TMMOB Disiplin Yönetmeliği uyarınca sürdürülen soruşturma sürecinin sonunda, 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu ve Bağlı düzenlemeleri ile Odamız Ana Yönetmeliği ve Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliği ile hükme bağlanan düzenlemelere uygun davranmadığı gerekçeleriyle üyeler 1671 sicil nolu Hüseyin Nergiz, 756 sicil nolu Satı Gürcan ve 757 sicil nolu Adnan Gürcan'a bu fiillere ilişkin TMMOB Disiplin Yönetmeliğinin 7. maddesi uyarınca yazılı uyarı cezası verilmesine oy birliği ile karar verildi. 1689 sicil nolu ye Eyüp Sabri Gürses'e ise TMMOB Disiplin Yönetmeliğinin 13. maddesinin soruşturma kapsamına alınacak konular için disiplin cezasını gerektirecek eylemlerin işlenmesinden itibaren 2 (iki) yıl geçmiş işe soruşturma başlatılamayacağı yönündeki hükmü gereğince, dosyada yer alan belgeler doğrultusunda konunun ele alınmasında süre aşımına girilmiş bulunduğu, bu gerekçelerle dosyanın Oda Yönetim Kuruluna iadesine, adı geçen yenin Odamız düzenlemelerine aykırı olarak serbest Şehircilik faaliyetinde bulunduğuna ilişkin bilgi ve belgelerin bulunması ve yeniden sevki halinde konunun değerlendirilebileceğinin bildirilmesine oy birliği ile karar verildi.

yelerimize Onur Kurulu kararı uyarınca, TMMOB Disiplin Yönetmeliğinin Yazılı Uyarı Cezalarına ilişkin 7. maddesi doğrultusunda mesleği uygularken meslektaŐlar, nc kişiler ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve Oda birimleriyle daha düzenli ve uyumlu bir tutum içinde olmaları gerektiğini bildirir tebliğler yapılmıştır.

Oda Onur Kurulu'nun Adnan Gürcan'a ilişkin 11.04.2005 tarihli karar metni aşağıdaki gibidir:

Yetkili serbest şehircisi bulunduğu Adnan Gürcan Serbest Şehircilik Bürosunun ve Anakent Planlama Ltd. Şti.'nin yıllık tescil yenileme işlemini gerçekleştirmeksizin serbest şehircilik faaliyetlerini sürdürdüğü ve düzeltme yoluna gitmesi yönünde tarafına yapılan yazılı uyarılar doğrultusunda gerekli işlemleri yapmak üzere Oda'ya herhangi bir başvuruda bulunmadığı gerekçeleri ile Oda Yönetim Kurulunun 14 Ağustos 2004 tarihli kararı ile, Odamız Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliğinin 10. maddesi (c) bendi (değişiklik R.G. 19.01.2005/25705) uyarınca Onur Kuruluna sevk edilen 757 sicil nolu Üyemiz Adnan Gürcan'ın; 07.09.2004 tarihli Onur Kurulu kararı ile sevk gerekçelerine ilişkin olarak yazılı savunmasının istenmesine karar verilmiştir. Oda Yönetim Kurulunun 18.10.2004 tarih ve 07/883 sayılı yazısı ile yapılan tebligat ilgisine ulaşmamış, Oda Yönetim Kurulunun Ankara Ticaret Odası ile adres güncellemesi amacıyla yaptığı yazışmaların ardından ilgilinin adres bilgilerinde değişiklik olmadığı bilgisine erişilerek, üyenin yazılı savunma hakkını kullanabilmesi amacıyla yazılı savunma isteği yeniden tebliğ edilmiştir. Ancak bu tebligatın ardından üye yazılı savunmasını Odamıza iletmemiştir. Üyenin bu süre içinde, yetkili serbest şehircisi bulunduğu büronun tescil yönünden gerekli düzeltmelerini yapmak üzere Odaya müracaat ettiği, Oda Yönetim Kurulunun 12.03.2005 tarihli kararı ile işlemlerin uzun ve zahmetli yürüdüğü, aynı zamanda eksik belgelerin de bulunduğu gerekçeleri ile işlemlerin tamamlanması için 12.04.2005 tarihine kadar süre verildiği anlaşılmaktadır. Tüm bu veriler üzerine Odamız Onur Kurulunun yaptığı değerlendirme sonrasında: Üyenin serbest şehircilik faaliyetlerine ilişkin dayanağı 6235 sayılı TMMOB Kanunu ve bağlı düzenlemeleri olan Odamız Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliğinin 10. maddesine yer alan düzenlemeleri ihlal ettiği, bu davranışının söz konusu yazılı düzenlemelerin serbest şehircilik hizmetlerinin eşit rekabet koşullarında üretilmesini sağlamak, meslek alanında disiplini hakim kılmak amaçlarına aykırılıklar taşıdığı; Tescilsiz çalıştığı döneme ilişkin, tescil ve mesleki denetim uygulaması yönünden gerekli düzeltmeleri yapmak üzere Odamıza başvuruda bulunmasının Onur Kuruluna sevkine ilişkin ve tescilsiz dönemde ilgili düzenlemeleri ihlal etmiş olmasını ortadan kaldırmadığı; Üyenin yazılı savunma hakkını kullanmaması nedeniyle bu tutum ve davranışlarının gerekçeleri hakkında değerlendirme yapılamadığı; Tescilsiz bulunduğu dönemlerde mesleki etkinliklerini sürdürdüğü, serbest şehircilik faaliyetlerini sürdürmüş olması nedeniyle 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu ve Bağlı düzenlemeleri ile Odamız Ana Yönetmeliği ve Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliği ile hükme bağlanan

düzenlemelere uygun davranmadığı gerekçeleriyle 757 sicil nolu üye Adnan Gürcan'a, bu fiillere ilişkin TMMOB Disiplin Yönetmeliğinin 7. maddesi uyarınca yazılı uyarı cezası verilmesine oy birliği ile karar verildi.

Oda Onur Kurulu'nun Satı Gürcan'a ilişkin 11.04.2005 tarihli karar metni aşağıdaki gibidir:

Yetkili serbest şehircisi bulunduğu Satı Gürcan Serbest Şehircilik Bürosunun ve Anakent Planlama Ltd. Şti.'nin yıllık tescil yenileme işlemini gerçekleştirmeksizin serbest şehircilik faaliyetlerini sürdürdüğü ve düzeltme yoluna gitmesi yönünde tarafına yapılan yazılı uyarılar doğrultusunda gerekli işlemleri yapmak üzere Oda'ya herhangi bir başvuruda bulunmadığı gerekçeleri ile Oda Yönetim Kurulunun 14 Ağustos 2004 tarihli kararı ile, Odamız Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliğinin 10. maddesi (c) bendi (değişiklik R.G. 19.01.2005/25705) uyarınca Onur Kuruluna sevk edilen 756 sicil nolu Üyemiz Satı Gürcan'ın; 07.09.2004 tarihli Onur Kurulu kararı ile sevk gerekçelerine ilişkin olarak yazılı savunmasının istenmesine karar verilmiştir. Oda Yönetim Kurulunun 18.10.2004 tarih ve 07/882 sayılı yazısı ile yapılan tebligat ilgisine ulaşmamış, Oda Yönetim Kurulunun Ankara Ticaret Odası ile adres güncellemesi amacıyla yaptığı yazışmaların ardından ilgilinin adres bilgilerinde değişiklik olmadığı bilgisine erişilerek, üyenin yazılı savunma hakkını kullanabilmesi amacıyla yazılı savunma isteği yeniden tebliğ edilmiştir. Ancak bu tebligatın ardından üye yazılı savunmasını Odamıza iletmemiştir. Üyenin bu süre içinde, yetkili serbest şehircisi bulunduğu büronun tescil yönünden gerekli düzeltmelerini yapmak üzere Odaya müracaat ettiği, Oda Yönetim Kurulunun 12.03.2005 tarihli kararı ile işlemlerin uzun ve zahmetli yürüdüğü, aynı zamanda eksik belgelerin de bulunduğu gerekçeleri ile işlemlerin tamamlanması için 12.04.2005 tarihine kadar süre verildiği anlaşılmaktadır. Tüm bu veriler üzerine Odamız Onur Kurulunun yaptığı değerlendirme sonrasında: Adı geçen üyenin serbest şehircilik faaliyetlerine ilişkin dayanağı 6235 sayılı TMMOB Kanunu ve bağlı düzenlemeleri olan Odamız Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliğinin 10. maddesine yer alan düzenlemeleri ihlal ettiği, bu davranışının söz konusu yazılı düzenlemelerin serbest şehircilik hizmetlerinin eşit rekabet koşullarında üretilmesini sağlamak, meslek alanında disiplini hakim kılmak amaçlarına aykırılıklar taşıdığı, tescilsiz çalıştığı döneme ilişkin, tescil ve mesleki denetim uygulaması yönünden gerekli düzeltmeleri yapmak üzere Odamıza başvuruda bulunmasının Onur Kuruluna sevkine ilişkin ve tescilsiz dönemde ilgili düzenlemeleri ihlal etmiş olmasını ortadan kaldırmadığı, üyenin yazılı savunma hakkını kullanmaması nedeniyle bu tutum ve davranışlarının gerekçeleri hakkında değerlendirme yapılamadığı, tescilsiz bulunduğu dönemlerde mesleki etkinliklerini sürdürdüğü, serbest şehircilik faaliyetlerini sürdürmüş olması nedeniyle 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu ve Bağlı düzenlemeleri ile Odamız Ana Yönetmeliği ve Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliği ile hükme bağlanan düzenlemelere uygun davranmadığı gerekçeleriyle 756 sicil nolu üye Satı Gürcan'a, bu fiillere

ilişkin TMMOB Disiplin Yönetmeliğinin 7. maddesi uyarınca yazılı uyarı cezası verilmesine oy birliği ile karar verildi.

Oda Onur Kurulu'nun Hüseyin Nergiz'e ilişkin 11.04.2005 tarihli karar metni aşağıdaki gibidir:

Yetkili serbest şehircisi bulunduğu Hüseyin Nergiz Serbest Şehircilik Bürosunun ve ATN İnş. Har. Proje Tur. San. Tic. A.Ş.'nin yıllık tescil yenileme işlemini gerçekleştirmeksizin serbest şehircilik faaliyetlerini sürdürdüğü ve düzeltme yoluna gitmesi yönünde tarafına yapılan yazılı uyarılar doğrultusunda gerekli işlemleri yapmak üzere Oda'ya herhangi bir başvuruda bulunmadığı gerekçeleri ile Oda Yönetim Kurulunun 14 Ağustos 2004 tarihli kararı ile, Odamız Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliğinin 10. maddesi (c) bendi (değişiklik R.G. 19.01.2005/25705) uyarınca Onur Kuruluna sevk edilen 1671 sicil nolu Üyemiz Hüseyin Nergiz'in; 07.09.2004 tarihli Onur Kurulu kararı ile sevk gerekçelerine ilişkin olarak yazılı savunmasının istenmesine karar verilmiştir. Oda Yönetim Kurulunun 18.10.2004 tarih ve 07/881 sayılı yazısı ile yapılan tebligat ilgisine ulaşmamış, Oda Yönetim Kurulunun Ankara Ticaret Odası ile adres güncellemesi amacıyla yaptığı yazışmalardan güncel adres bilgisine erişilerek, üyenin yazılı savunma hakkını kullanabilmesi amacıyla yazılı savunma isteği yeniden tebliğ edilmiştir. Ancak bu tebligatın ardından üye yazılı savunmasını Odamıza iletmemiştir. Üyenin bu süre içinde, yetkili serbest şehircisi bulunduğu büronun tescil yönünden gerekli düzeltmelerini yapmak üzere Odaya müracaat ettiği, Oda Yönetim Kurulunun 12.03.2005 tarihli kararı ile işlemlerin uzun ve zahmetli yürüdüğü, aynı zamanda eksik belgelerin de bulunduğu gerekçeleri ile işlemlerin tamamlanması için 12.04.2005 tarihine kadar süre verildiği anlaşılmaktadır. Tüm bu veriler üzerine Odamız Onur Kurulunun yaptığı değerlendirme sonrasında: Adı geçen üyenin serbest şehircilik faaliyetlerine ilişkin dayanağı 6235 sayılı TMMOB Kanunu ve bağlı düzenlemeleri olan Odamız Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliğinin 10. maddesine yer alan düzenlemeleri ihlal ettiği, bu davranışının söz konusu yazılı düzenlemelerin serbest şehircilik hizmetlerinin eşit rekabet koşullarında üretilmesini sağlamak, meslek alanında disiplini hakim kılmak amaçlarına aykırılıklar taşıdığı, tescilsiz çalıştığı döneme ilişkin, tescil ve mesleki denetim uygulaması yönünden gerekli düzeltmeleri yapmak üzere Odamıza başvuruda bulunmasının Onur Kuruluna sevkine ilişkin ve tescilsiz dönemde ilgili düzenlemeleri ihlal etmiş olmasını ortadan kaldırmadığı, üyenin yazılı savunma hakkını kullanmaması nedeniyle bu tutum ve davranışlarının gerekçeleri hakkında değerlendirme yapılamadığı, tescilsiz bulunduğu dönemlerde mesleki etkinliklerini sürdürdüğü, serbest şehircilik faaliyetlerini sürdürmüş olması nedeniyle 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu ve Bağlı düzenlemeleri ile Odamız Ana Yönetmeliği ve Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliği ile hükme bağlanan düzenlemelere uygun davranmadığı gerekçeleriyle 1671 sicil nolu

Üyemiz Hüseyin Nergiz'e, bu fiillere ilişkin TMMOB Disiplin Yönetmeliğinin 7. maddesi uyarınca yazılı uyarı cezası verilmesine oy birliği ile karar verildi.

Oda Onur Kurulu'nun Eyüp Sabri Gürses'e ilişkin 11.04.2005 tarihli karar metni aşağıdaki gibidir:

Oda Yönetim Kurulunun 06.04.2005 tarih ve 02/222 sayılı yazısı ile iletilen dosya doğrultusunda, 1689 sicil nolu üye Eyüp Sabri Gürses'in; Yetkili serbest şehircisi bulunduğu Eyüp Sabri Gürses Serbest Şehircilik Bürosunun tescil yenileme işlemini gerçekleştirmeksizin ve henüz ilk tescil kaydı yapılmamış Eyüp Sabri Gürses Mim. Müh. İnş. Gay. Menk. Al. Sat. İnş. İth. İhr. San. Tic. Ltd. Şti.'nin tescil kaydını sağlamaksızın serbest şehircilik faaliyetlerini sürdürdüğü, düzeltme yoluna gitmesi yönünde tarafına yapılan yazılı uyarılar doğrultusunda gerekli işlemleri yapmak üzere Odaya herhangi bir başvuruda bulunmadığı gerekçeleri ile Odamız Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliğinin "Odaya kayıt ve tescilini veya yıllık tescil yenileme işlemini yaptırmadan Serbest Şehircilik faaliyeti yürüten Oda Üyeleri yazılı uyarıdan sonra 15 gün içerisinde düzeltme yoluna gitmezlerse Onur Kuruluna sevk edilirler." şeklindeki 10. maddesinin (c) bendi uyarınca Onur Kuruluna sevkine ilişkin dosya incelenmiştir.Yapılan inceleme sonucunda: Odamız serbest şehircilik büroları kayıtlarına göre adınıza kayıtlı ve 16.05.1995 tarihinde ilk tescil kaydı yapılmış olan serbest şehircilik bürosunun tescil yenileme işleminin 02.10.1998 tarihinden bu yana gerçekleştirilmediği, Üyenin Odamızda kayıtlı serbest şehircilik bürosunun, son tescil yenileme tarihinden bu yana büronun serbest şehircilik faaliyetlerini sürdürüp sürmediğine ilişkin belgelerin Oda Yönetim Kurulu tarafından yapılan inceleme kapsamında edinilmediği, bu kapsamda değerlendirme yapma olanağının bulunmadığı, Oda Yönetim Kurulunun sevk gerekçelerinde henüz ilk tescil kaydı henüz yapılmadığı yönünde bir tespit bulunan şirketin, "Ekip Mimarlık Mühendislik, Şehir Planlama, Gayrimenkul Alım satımı, İnşaat, İthalat, İhracat, Nakliyat, Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi"nin 2 Mayıs 2002 tarihli Ticaret Sicil Gazetesi ile unvanının "Eyüp Sabri Gürses Mimarlık Mühendislik İnşaat, İthalat, İhracat, Nakliyat, Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi" olarak değiştirildiği, böylece şirket unvanın "şehir planlama" konularının çıkarıldığı, ancak şirket faaliyet konularına ilişkin bilgi edinilemediği, dolayısıyla şirketin serbest şehircilik hizmetinde bulunup bulunmadığına değerlendirme yapılamadığı, Bununla beraber TMMOB Disiplin Yönetmeliğinin 13. maddesinin soruşturma kapsamına alınacak konular için disiplin cezasını gerektirecek eylemlerin işlenmesinden itibaren 2 (iki) yıl geçmiş ise soruşturma başlatılamayacağı yönündeki hükmü gereğince, dosyada yer alan belgeler doğrultusunda konunun ele alınmasında süre aşımına girilmiş bulunduğu, bu gerekçelerle dosyanın Oda Yönetim Kuruluna iadesine, adı geçen üyenin Odamız düzenlemelerine aykırı olarak serbest şehircilik faaliyetinde bulunduğuna ilişkin bilgi ve belgelerin bulunması ve yeniden sevki halinde konunun değerlendirilebileceğinin bildirilmesine oy birliği ile karar verildi.

TMMOB SU POLİTİKALARI KONGRESİ 1. DUYURU

21-23 Mart 2006'da Ankara'da gerçekleştirilecek olan TMMOB Su Politikaları Kongresi 1. duyurusu yayımlandı.

TMMOB tarafından düzenlenen bu etkinliğe Odamız adına Düzenleme Kurulunda M. Vedat Özbilen görevlendirilmiştir. Kongrenin içeriği, ele alınacak konu başlıkları, diğer kurulların oluşturulmasında Odamız adına çalışmaları Sayın Özbilen yürütmektedir. ŞPO olarak ulusal düzeyde su politikamızın belirlenmesine katkı sağlayacağına inandığımız bu çalışmada yer almak ve bölge-kent-kır ölçeği bazında su kaynaklarının yönetimine nasıl baktığımızın belirlenmesine özel bir önem vermekteyiz. Bu nedenle tüm üyelerimizin aşağıda belirtilen konularda Odamız görüşünü oluşturmayı veya kongreye destek vermelerini beklemekteyiz.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Sekreteryalığında yürütülen kongrenin birinci duyurusunda aşağıdaki hususlar da yer almaktadır.

Giriş

Ülkemizde hızlı nüfus artışı ile artan gıda ihtiyacının karşılanması için tarımsal sulama ihtiyacının yanı sıra, sosyo-ekonomik kalkınma gereği hızlı kentleşme ve sanayileşmeye bağlı olarak, su teminine yönelik talepler yoğunlaşmaktadır.

Ülkemizdeki yerüstü ve yer altı suyu kaynakları ile ilgili ekonomik potansiyelin sürekli ve dengeli sürdürülebilir kalkınma prensipleri doğrultusunda çevresel etkiler dikkate alınarak geliştirilebilmesi, sosyo-ekonomik gelişmede de sürekliliğin sağlanması açısından önem taşımaktadır. Sürdürülebilir su yönetimi politikalarının uygulanabilmesi ise; doğru yasal ve kurumsal yapılar, kurumlar arasında koordinasyon, katılımcı yönetim, eğitim, araştırma-geliştirme ve uygun teknolojilerin seçimi ile doğrudan ilişkilidir.

Diğer taraftan su hizmetleri yönetimi üzerine geliştirilen küresel politikalar sonucunda ulus ötesi su şirketlerinin sektördeki ağırlıkları ve politika belirleme güçleri giderek artmaktadır. Suyun ekonomik bir meta olduğu ve su yönetiminde kamu ağırlığının azalması ve piyasa mekanizmalarının daha etkin olması şeklindeki uluslararası politik yaklaşımlar ağırlık kazanmaktadır.

Bu süreçte, su yönetimi konusunda uluslararası politikaların ulusal çıkarlarımız ve toplumsal gerçeklerimiz ışığında değerlendirmeye alınarak tartışılmasına ihtiyaç vardır. Bunun yanı sıra, AB'ye giriş sürecinde Türkiye'deki yapısal düzenlemelerin su kaynakları yönetimi ve su hizmetleri yönetimi alanlarında ortaya çıkaracağı yeni kurumsal yapılar ve yönetim politikaları ülke ve toplum çıkarlarımız açısından ele alınarak incelenmelidir.

Özellikle Dicle ve Fırat Nehirleri başta olmak üzere sınır aşan sularımızın yönetimi üzerinde uluslararası ilginin yoğunlaştığı bir süreç yaşanmaktadır. Su kaynaklarımız üzerinde ulusal denetimimizin zayıflaması ve bu kaynakları geliştirmemizin kısıtlanması sonucunu doğurabilecek planlar ele alınarak incelenmelidir.

TMMOB Su Politikaları Kongresi, tüm bu konuların yasal, teknik, sosyo-ekonomik, teknopolitik ve hidropolitik açılardan ele alınarak çeşitli yönleri ile tartışılacağı bir platform yaratılması amacına yönelik olarak düzenlenmektedir.

Kongrede Ele Alınacak Konular

- Su kaynakları geliştirme politikaları,
- Su hizmetleri yönetim politikaları.
- Ulusal ve uluslar arası stratejiler (Sınır Aşan Sular, Küreselleşme, Özelleştirme Politikaları) olarak belirlenmiştir.

Yukarıdaki ana başlıklar çerçevesinde açılım sağlanacak konular ise,

- AB Su Çerçeve Yönergesi,
- Planlama,
- Yatırım,
- İşletme,
- Yasal ve Yapısal Uygulamalar,
- Koordinasyon (Kurumlar arası eşgüdüm),
- Katılımcı Yönetim ve Uygulamalar,
- Yeni Finans Modelleri,
- Teknik Yaklaşımlar,
- Ekonomik Yaklaşımlar,
- Çevresel Etkiler,

- Sosyal ve Etik Boyutlar

olacaktır.

Bildiri Çağrısı ve Sunumlar

Kongrede bildiri sunmak isteyen kişi ve kuruluşların, 800-1000 sözcükten oluşan genişletilmiş bildiri özetlerini Kongre Sekreterliğine e-posta yolu ile, 1 Ağustos 2005 tarihine dek “Başvuru Formu” ekinde ulaştırması gerekmektedir (e-posta: supolitikalari@imo.org.tr)

Bildiri Kabul Kuralları

- Bildiriler kişi ve kuruluşlar adına verilebilir.
- Çeviriler, ticari amaçlı yazılar, kaynağı belirtilmeden yapılan alıntılar içeren bildiriler kabul edilmeyecektir.
- Genişletilmiş bildiri özetleri, konunun hakemleri tarafından incelenerek kongreye kabul edilebilirlik açısından bir ön değerlendirmeden geçirilecektir.
- Uygun bulunan genişletilmiş bildiri özetleri yazar(lar)ına, bildiri düzenleme kurallarını da içeren tamamlayıcı bilgilerle birlikte gönderilecektir.
- Bir özetin uygun bulunması bildirinin Kongrede sunulmak üzere kabul edilmiş olduğu anlamını taşımamaktadır. Kabul kararı, bildiri tam metni üzerindeki değerlendirme sonucu kesinleşecektir. Kabul edilen bildirilerin tamamı kongre kitapçığında yer alacak ancak, sunulacak olan bildiri sayısı program olanakları çerçevesinde belirlenecektir.

Genişletilmiş Özet Yazım Kılavuzu

1. Özetler 800-1000 sözcükle sınırlandırılmıştır. Özetler 800 sözcükten az olmamalıdır.
2. Özet metin bilgisayarda Word ile 1,5 satır aralıklı, Times New Roman fontu ve 12 punto ile yazılmalıdır.
3. Özet metinde; bildiri başlığı, yazar(lar) bilgisi, çalışma yöntemi, amaç ve kapsam, bulgular, ana kaynaklar yer almalıdır.
4. Özet metinde gerek duyuluyorsa tablo, şekil ve fotoğraflar da kullanılabilir. Ancak bu tür görsel malzeme özet metnin %10'unu geçmemeli, okunabilir netlikte ve düzende olmalıdır.

Kayıt ve Katılım

Kongre delege katılım ücreti 100.-YTL 'dir. Bildiri sunacak kişilerden katılım ücreti alınmayacaktır. Kongreye katılmak isteyen tüm kişi ve kuruluşların bu formu doldurup göndermeleri gerekmektedir. Kongre başvuru formu web sayfamızda da sunulmaktadır. Kongreye birden çok delege ile katılacak kurum ya da kuruluşların delege isimlerini bir liste halinde göndermesi yeterlidir

Kongre Takvimi

01.08.2005 – Bildiri Özetlerinin Son Teslim Tarihi

01.10.2005 – Bildiri Özetleri Kabul/Red Bildirim Tarihi

15.11.2005 – Bildiri Tam Metni Son Teslim Tarih

Kongrede odamızdan beklenen sunuş için oluşturulacak görüşe tüm üyelerimizin katkısını bekliyoruz.

Konuyla ilgili ayrıntılı bilgi almak ve gelişmeleri takip etmek için odamız web sitesini ziyaret edebilirsiniz.

ANKARA ŞUBE

“ULUS PANELİ” GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Ankara Büyükşehir Belediyesi Meclisi'nin Ocak ayında Ulus'taki mevcut planları iptal ederek yerine “Ulus Tarihi ve Kültürel Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı” adı altında bir uygulamaya başlama kararı alması, bu karar kapsamında da başta Ulus Hali olmak üzere Ulus Çarşısı, Modern Çarşı gibi binaların yıkılacağına ilişkin haberlerin çıkmasıyla birlikte Ulus, Ankara ve Şubemizin gündeminde ilk sıralara oturmuştu.

Konunun gündemde tutulması için Şubemizin de içinde bulunduğu Ankaram Platformunca 17 Mayıs 2005 tarihinde 100. Yıl Çarşısı Konferans Salonu'nda geniş bir katılımıla “Ulus Paneli” gerçekleştirildi. Meslek adamları, Ulus esnafı, parti il-ilçe örgütleri, milletvekilleri ve Ankaralıların katılımıyla gerçekleştirilen Panelin ilk bölümünde Emre Madran “Ankara’da Ulus” konulu, “Jansen’den Bugüne Koruma Politikaları” konusunda ise öğretim üyesi Mehmet Tunçer bir sunuş gerçekleştirdi. Ardından “1980 Sonrası Ulus Tarihi Kent Merkezi Plan ve Projeleri” konulu oturumda Ulus'ta şimdiye dek yapılan plan ve projelerin müellifleri Haluk Alatan, Baykan Günay, Abdi Güzer ve Ali Osman Öztürk birer konuşma yaptı.

Oturum Başkanlığını Bülent Tanık'ın yaptığı “Forum” bölümünde Ulus'taki güncel gelişmeler değerlendirildi. Bu bölümde milletvekilleri, siyasi parti il örgütleri, 100.Yıl Çarşısı Derneği, Modern Çarşı Derneği, Ulus Hal Derneği, Ulus İşhanı Derneği, Ankaram Platformu ve Meslek Odaları Temsilcileri görüşlerini dile getirdiler. Bu bölümde söz alarak görüşlerini dile getirenler arasında yer alan Ankaram Platformu adına Yönetim Kurulu üyelerimizden S. Zafer Şahin ve Şubemiz adına Eser Atak Belediye tarafından yapılan uygulamaları değerlendirirken, Oda Genel Sekreterimiz Funda Erkal ile planın müelliflerinden Ömer Kırıl, Raci Bademli Planı'nı değerlendirdiler.

Panel kapsamında basına ve kamuoyuna Ulus'ta yaşanan sürecin değerlendirildiği “Ankaram Platformu Ulus Bildirisi” açıklandı. Bu bildiri aşağıda sunulmaktadır:

ANKARA'NIN KALBI ULUS'TA KENT YÖNETİMLERİNİN UNUTTUĞU “KATILIMI” ANKARAM PLATFORMU GERÇEKLEŞTİRİYOR! (17 Mayıs 2005)

Son günlerde, Ankara'daki kent yönetimlerinin; genel olarak Ankara tarihi kent dokusu, özelde de Ulus bölgesini içine alan fikir, tasarı ve projeleri kamuoyuna yansımaktadır. Ancak doğrudan Yerel Yönetimler ya da Yerel Yönetimler-Bakanlıklar-Sivil Toplum Kuruluşları işbirliği ile gerçekleştirileceği ileri sürülen ve Ulus özelinde Ankara'nın tarihi dokularını “modern” ve “Ankara'ya yakışır” hale getirip “ayağa kaldıracağını” ifade eden bu tasarıların gerçekte ne olduğu anlaşılmamaktadır. Projelere ilişkin olarak kent yönetimlerinden bilgi edinme çabaları sonuçsuz kalmaktadır. Kent yönetimleri, özellikle de Ankara Büyükşehir Belediyesi, tasarılarını iddia edilenin aksine Meslek Örgütleri ve Sivil Toplum Kuruluşlarıyla paylaşmamaktadır. Seçimler öncesi, “şeffaflık”, “katılımcı yönetim” vadeden Belediye Yönetimi bilgi vermekten kaçınmakta, harcanan tüm çabalara karşın Meslek Örgütleri ve Sivil Toplum Kuruluşları, basına yansıyan “rivayetlerden” öte bilgi edinememektedirler.

Ayrıca Ulus'a ilişkin bu tasarılar oluşturulurken Ulus'ta yaşayan esnaf, zanaatkar, ticaret erbabı, serbest meslek sahibi, işçi, memur ya da çeşitli sebeplerle Ulus'ta her gün bulunan Ankaralılara ve de Ulus'un gerçek sahibi olan Ankara kentinin tüm sakinlerine danışılmamış, gerekli katılım mekanizmaları işletilmemiştir. Seçimden seçime verilen oy, yapılan her şeyi meşru kılmakta olup, bu durum da Belediye Yönetiminin herhangi bir katılım sürecinin işletilmesine gerek olmadığı yorumuna neden olmaktadır.

Oysaki gelinen süreç sonunda, Belediye'nin aldığı kararlarla, Ankara'nın kalbi olan Ulus, Ankara Kalesi ve Hamamönü bölgesinin bir kısmındaki imar planları, hukuksuz bir biçimde iptal edilmiştir. Buralarda mülkü olan ya da işyeri olan Ankaralılar aylardır “elleri böğürlerinde” tedirgin bir biçimde beklemektedirler. Kendilerine herhangi bir bilgi verilmemekte, şaşkın bir biçimde oradan oraya koşturmaktadırlar. Bunun yanında plansızlık ayakta kalan son tarihi eserleri de vurmaktadır. Yangın, işgal, yıkılma tehdidi altındaki tarihi eserlerimiz, plansızlığın da etkisiyle gün geçtikçe yok olmakta, Belediye'nin kayıtsızlığı da devam etmektedir. Ankara'da geçtiğimiz on yıl içinde bir tek tarihi Ankara evini restore ettirmeyen, tarihi dokuda bir tek uygulamayı gerçekleştirilmeyen, Hacı Bayramdaki “Kuleli Ev” gibi mülkiyeti kendine ait olan tarihi yapıları bile yıkılmaya terk eden Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin yaptıklarını anlamak mümkün değildir.

Ankaram Platformu; Kızılay'ın Yayalara Kapatılması sürecinden beri yürüttüğü çalışmalarla Ankara'yı Ankara yapan Güvenpark ve Ulus gibi değerlerin ve Ankaralı'nın kentli haklarının savunucusu olmuş, bir katılım süreci oluşturarak Ankaralıların bir "kentli" hareketinde buluşmalarını sağlamıştır. Yine bu amaca yönelik olarak Ankaram Platformu, Ulus'ta yaşanan sürece ilişkin Belediyenin yapmadığı şeyi gerçekleştirmektedir. Konusunun uzmanı bilim adamları ile Ulus sakinleri bir panel ve forumda bir araya getirilerek görüşler paylaşılacaktır. Bu şekilde, dinlenmeyen bilim adamlarının ve Ulus sakinlerinin görüşleri kamuoyuna duyurulacaktır.

Bilinmelidir ki;

ULUSTA TARİHİ KORURKEN YENİLENMENİN,

YAŞATIRKEN KULLANMANIN YOLU

ANKARA'LILARI BU SÜRECE KATMAKTAN GEÇER!

ANKARAM PLATFORMU

ANKARA ŞUBE

KÜLTÜR BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ'NDEN ULUS DAVAMIZA DESTEK

Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu, Ankara Büyükşehir Belediyesi Meclisi'nin Ocak ayında aldığı karar için görüşüne başvurduğu Kültür Bakanlığı Hukuk Müşavirliği, belediyenin iptal kararının hukuki gerekçesi olmadığını belirterek konuyla ilgili dava açılabilceğini bildirdi.

Bakanlık konuyla ilgili bir dava açma girişiminde bulunmamakla birlikte, Odamızca daha önce de duyurduğumuz gibi, Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 24.12.2004 tarih ve 5272 sayılı Belediye Kanunu'nun 73. maddesine dayanarak 14.1.2005 gün ve 210 sayılı kararı ile "Ulus Tarihi Kent Merkezi Koruma İslah İmar Planının tamamını, Tarihi Kale İçi'ni, Kalenin doğusunda yer alan bölgeye ait eski kent dokusu koruma amaçlı imar planının kuzey bölümünü, Atıfbey 1. Etap park ve rekreasyon alanı uygulama imar planını, İsmetpaşa Mahallesini ve Roma Hamamını kapsayan alanda yürürlükteki kamu proje alanı 5, kamu proje alanı 6, ve 1/5000 ve 1/1000 ölçekli tüm planların iptali için Ulus tarihi ve kültürel kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanı oluşturması kararının iptali talebi ile 14.03.2005 tarihinde dava açılmıştı.

Söz konusu davada Ankara 9. İdare Mahkemesi 05.04.2005 tarihinde aldığı ara kararla, davalı Belediyeden 1/1000 ölçekli Ulus Tarihi Kent Merkezi Koruma Islah İmar Planı hakkında Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 10.11.1989 gün ve 954 sayılı kararının da içinde bulunduğu tüm bilgi ve belgeleri içeren işlem dosyasını istedi. Kararda ayrıca yürütmenin durdurulması kararının, dosya tamamlandıktan ve belediyenin birinci savunması alındıktan sonra değerlendirileceği belirtildi. Bu süreçte Kültür Bakanlığı Hukuk Müşavirliği'nin de konuya ilişkin görüşü, açmış olduğumuz davayı güçlendirecek bir etken olarak değerlendirilmektedir.

ANKARA ŞUBE

5 HAZİRAN DÜNYA ÇEVRE GÜNÜNÜ ETKİNLİKLERLE KUTLADIK

5 Haziran Dünya Çevre Günü kapsamında, Peyzaj Mimarları Odası, Çevre Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası Ankara Şubeleri, Çankaya Belediyesi, Doğa Derneği ve Şubemizin ortak çalışmalarıyla birlikte üç günlük etkinlik programı hazırlandı.

3 Haziran 2005 tarihinde Bülent Tanık'ın konuşmacı olarak yer aldığı "Küreselleşme, Kent ve Çevre" konulu panelle başlayan etkinlikler 4 Haziran 2005 tarihinde 1. Derece Doğal ve Arkeolojik Sit olan Kıbrıs Köyü Vadisi'ne yapılan açıklamalı gezi ile devam etti.

Etkinliklerin son günü, 5 Haziran 2005 Dünya Çevre Günü'nde Ankara'nın hızlı nüfus artışı ve plansız kentleşmenin bir sonucu olarak yeni bir çevresel sorun olarak halk ve çevre sağlığını tehdit eden Mamak Çöplüğü ve Türkiye'de bulunan 445 kuş türünün ortalama 200 türünün yaşadığı Mogan Gölü olmak üzere iki yerde etkinlik gerçekleştirildi.

Mogan Gölü'nde önce kahvaltılı bir basın açıklaması gerçekleştirildi. Basın açıklamasından sonra Doğa Derneği'nden konunun uzmanları ile teleskoplar yardımıyla Kuş Gözlem Etkinliği gerçekleştirildi. Göl çevresinde Büyükşehir Belediyesi'nce sazlıkların söküldüğü ve kıyı düzenlemesinin yapıldığı alanın incelenmesinin ardından, dünyada tek yetişme alanının Mogan Gölü'nün kenarı olduğu "yanardöner çiçekleri"nin tanıtılması ile yapılan gezi sonunda etkinlik son buldu.

Çevre Günü kapsamında yapılan ikinci etkinlik Mamak Çöplüğü'ndeydi. Mamaklıların, Ankaralıların, meslek odaları ve derneklerin katılımıyla oluşan yaklaşık 2 bin kişiyle Ege Mahallesi Muhtarlığı önünde bir Basın Açıklaması ve yürüyüş gerçekleştirildi. Kısa bir süre çöp araçlarının geçişi engellendi. Basın açıklamasında Mamak Çöplüğü'nün kapatılması yönünde yıllardır yapılan eylemlere ve yetkililerce verilen sözlere rağmen hala çöplüğün kaldırılmadığı belirtilerek "Mamak Çöplüğü Kapatılsın, Üstünde Çiçekler Açsın" isteği bir kez daha vurgulandı. 5 Haziran Dünya Çevre Günü kapsamında yapılan ortak Basın Açıklamaları aşağıda yer almaktadır:

5 HAZİRAN DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ BASIN AÇIKLAMASI (05.06.2005)

MOGAN SADECE İNSANLARIN DEĞİLDİR MOGAN KUŞLARIYLA KORUNMALIDIR

Mogan Gölü, Türkiye'nin 13 "özel çevre koruma alanı"ndan birisidir. Özel çevre koruma alanı ilan edilmesinin en önemli sebebi, Gölün barındırdığı bitki ve hayvan türlerinin çeşitliliği ile nadir ve nesli tehlikedeki kuş türlerinin önemli üreme bölgesi olmasıdır.

Yaşama saygı gösterilmeli

Dolayısıyla Mogan Gölü sadece bir su birikintisi değildir. Başta pek çok kuş türü olmak üzere yüzlerce canlının yaşam alanı ve yuvasıdır. Bu nedenle Gölde yapılan düzenlemelerde diğer canlıların yaşamlarına saygı gösterilmelidir.

İnsanları diğer canlılardan ayıran özelliğimiz olan akıl ve düşünme yeteneğimizi, vinç ve buldozerlerle canlıların yuvalarını ve kendilerini yok etmek için kullanmak başlı başına "vahşilik" değil de nedir? Parkları ve yolları, yok ettiğimiz kuş yuvalarının ve ölümlerinin üzerine kuracağız; bunu da sözde yeşil alan oluşturmak için yapacağız. Bu mudur canlı ve yeşil sevgisi?

Büyükşehir Belediyesi yine bilimi ve uzmanlığı dışlıyor

Mogan Gölü ve çevresi, rekreatif bir alan olarak Ankaralıların dinlenme ve eğlenme ihtiyacı için bir olanaktır. Gölün ve çevresinin bugüne dek ihmal edilmesi, kirletilmesi ve yerleşim baskılarına maruz kalması onaylanacak bir durum değildir. Ancak gölde yapılacak düzenlemelerin doğa koruma biliminin rehberliğinde sürdürülmesi gereklidir. Buna rağmen Ankara Büyükşehir Belediyesi ne yazık ki bu ilkeleri görmezden gelmektedir.

Belediye ne yaptı?

Bu güne kadar Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından Mogan Gölü'ndeki sazlık alanlarda yapılan çalışmalar Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği'ni pek çok kez ihlal etmiştir.

- Yönetmeliğin 6. Maddesine göre sekiz hektardan daha büyük doğal sulak alanlar doldurulamaz. Büyükşehir Belediyesi, 2004 yılında gölün batı kıyısında inşasına başladığı Mogan Gölü Rekreasyon Alanı kıyısını taş ve betonla doldurarak 5 km uzunluğunda bir yürüyüş yolu yaptı.
- Yönetmeliğin 10. Maddesine göre ise kuşların kuluçka alanlarını bozmamak kaydıyla, her yıl Ekim, Kasım ve Aralık ayları içerisinde, kara tarafından su kesimine doğru ve bütün saz alanının %30'unu geçmeyecek şekilde saz kesimi yapılabilir. Koruma bölgelerinde saz ve diğer bitki türlerinin yakılması, sazların sökülmesi ve tahrip edilmesi yasaktır. Büyükşehir Belediyesi, 2004 bahar ve yaz aylarında rekreasyon alanına inşa ettiği 5 kilometrelik yürüyüş yolu boyunca kıyıda yer alan sazlık alanı ve gölün kuzey ucundaki sazları sökerek ortadan kaldırdı. Kesiminin bile yasak olduğu bölgede sazlıklar köküyle söküldü.
- Aynı yönetmeliğin 15. Maddesine göre Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nün uygun görüşü alınmadan dip taraması yapılamaz ve dip çamuru çıkarılamaz. Yine Büyükşehir Belediyesi, 2004 bahar ve yaz aylarında saz sökümü yaptığı bölgelerin dip çamurunu çıkardı. 2005 yılı Nisan ve Mayıs aylarında da bu çalışma aynı bölgelerde devam etti.
- Öte yandan, Mogan Gölü'nde bir kısmı yok edilen sazlık alanda AB tarafından koruma altına alınmış aynı zamanda Bern Sözleşmesi'ne göre de korunması gereken kuş türleri yuva kurmaktaydı. Bu nedenle, sazlıkların yok edilmesi Türkiye'nin taraf olduğu Bern Sözleşmesi'ne ve adaylık sürecinde olduğu AB Kuşları Koruma Direktifi'ne de aykırıdır.

Ne yapılmalıdır?

- Mogan Gölü'ndeki saz kesimi, Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği'nin 6, 10 ve 15. maddelerine göre yapılmalıdır. Bu çerçevede saz kesimi önceden konunun uzmanları tarafından planlanmalı ve hasat bundan sonra yapılmalıdır. Bu plan hazırlanana kadar sazlara yapılacak benzer müdahaleler göldeki canlı türlerinin nesli için ciddi bir tehdit oluşturmaktadır ve yasadışıdır.
- Gölün ekosisteminin korunması için koruma kuşaklarına uygun arazi kullanım kararları verilmeli ve buna uyulması sıkı biçimde denetlenmelidir.

- Gölün planlanmasıyla sorumlu olan Çevre Bakanlığı'na bağlı Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı, belediyelerin uygulamalarının sürekli olarak denetlenmesi için teknik ve mali olarak güçlendirilmeli, sorumlular siyasi kaygılarla değil, bilimsel ve etik kaygılarla hareket etmelidir.
- Göl ve çevresi için bir yönetim planı oluşturulmalı, bu yönetim planı çerçevesinde sürekli bir izleme değerlendirme birimi kurulmalıdır.
- Gölün ekosistemine zarar verecek "en yüksek fiske" gibi fantezi projeler yerine gölün kirlenmesini önleyici ve çevredeki yerleşim baskılarını azaltıcı projeler yaşama geçirilmelidir.
- Ankaralılar olarak Mogan Gölü'nün ve çevresinin korunmasına yardımcı olmak bizim de görevimizdir. O nedenle Gölün çevresine yerleşim talebinde bulunmamalı, yapılan düzenlemelerin gölün doğal bütünlüğünü bozmaması için sorumlu kurumları denetleme görevimizi sürekli olarak yerine getirmeliyiz.

Belediyeyi doğaya saygıya çağırıyoruz

Mogan Gölü'nün çevresinin düzenlenmesi ve Ankaralıların da bu gölden dinlenme amaçlı yararlanması önemlidir. Ancak Mogan ve sazlıkları, insanlar buraya yerleşmeden önce de binlerce yıldır burada yaşayan kuşlar için çok daha önemlidir. Bu nedenle Büyükşehir Belediyesi'ni, yapılacak düzenlemelerde gölün ev sahipleri olan kuşlara bilimin rehberliğinde saygı göstermeye çağırıyoruz. 05.06.2005

Doğa Derneği,

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası,

TMMOB Mimarlar Odası,

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası,

TMMOB Şehir Plancıları Odası

YİNE BİR 5 HAZİRAN DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ'NDE!

MAMAK ÇÖPLÜĞÜ'NÜ ve VERİLEN SÖZLERİ UNUTMADIK!

UNUTTURMAYACAĞIZ!

VERİLEN SÖZLER TUTULMADI: ÇÖPLÜK HALA KAPATILMADI ÇEVRE ve

HALK SAĞLIĞI HALA TEHLİKEDE!

Başkent Ankara, son yıllarda planlama süreçlerinden uygulamaya kadar birçok kentsel çevre sorunuyla karşı karşıya. Bunlardan en önemlisi de yıllardır çözüm bekleyen katı atık sorunu.

Ankara'da çöpler uzun yıllar, Mamak Tuzluca'yı Çöplüğü'ne dökülmekteydi. Tuzluca'yı Çöplüğü'nün 1979 yılında kapatılmasının ardından, 1980 yılında düzensiz çöp depolamaya başlanan Mamak Çöp Döküm Alanı ise hızlı nüfus artışı ve plansız kentleşmenin bir sonucu olarak yeni bir çevresel sorun olarak halk ve çevre sağlığını tehdit etmeye devam ediyor.

Türkiye'nin, çöp ve çöplük sorununda, dünyada bir ilke imza atmış olduğunu hepimiz biliyoruz. 1993 yılında, İstanbul Ümraniye'de meydana gelen "çöplük patlaması"nda onlarca insanımız yaşamını yitirmişti. O günden bu yana, çöp sorununun ülke genelinde çözümüne yönelik adımlar atıldı. Ancak, bu adımların yetersiz olduğu çok açık. 15 büyükşehir belediyesinden sadece ikisinde "Düzenli Çöp Depolama Alanı" bulunmuyor. Bunlardan biri de ne yazık ki BAŞKENT ANKARA. Ankara'da, günlük 3000 ton çöpün döküldüğü Mamak Çöplüğü, yarattığı çevre sorunu ile çevre ve halk sağlığını tehdit etmeye devam ediyor.

Katı atık yönetimi tüm süreçleri ile birlikte (toplama, taşıma, geri kazanım, bertaraf) planlanması gereken kamusal bir eylemdir. Bu eylem teknik, ekonomik ve toplumsal bir projedir.

Mamak Çöplüğü'nün kapatılması yönünde, meslek odalarının, demokratik kitle örgütlerinin ve Mamaklıların seslerini duyurmak için pek çok şey yaptığı biliniyor. Ancak, sorumlu idarelerce sorunun çözümüne yönelik bir arpa boyu yol alınmadığı da ortada...

Son olarak, geçtiğimiz aylarda Çevre ve Orman Bakanı Osman Pepe gazetelere, "çöplük kalkmazsa eylem yaparım" şeklinde demeçler verdi. Ardından Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı İ.Melih Gökçek konuya dair öteleme açıklamalar yaptı.

Evet, ÇÖPLÜK HALA KALKMADI!

Bilim ve teknoloji göz ardı edilmeye devam ediliyor.

Bakan Pepe sözünde durmadı?

Seçimler öncesi vaatler veren Melih Gökçek sözünde durmadı

Biz her yıl 5 Haziran Dünya Çevre Günü'nde olduğu gibi yine buradayız, yine .“Mamak Çöplüğü Kapatılsın! Üstünde Çiçekler Açsın” diyoruz... Ve Buradan Bakan Pepe'ye, Başkan Gökçek'e, sözünde durmayanlara, bu sorunu ve bizleri görmezden gelenlere, Ankaralıları bu utançla, Mamaklıları sağlıksız koşullarda yaşamaya mahkum edenlere sesleniyoruz:

2005 Haziran ayındayız...

Evet, Ankara'nın çöpleri hala Mamak Çöplüğü'ne dökülmeye devam ediyor...

Evet, Mamak halkı sağlıksız koşullarda ve her türlü riske rağmen yaşamak için direniyor,

Evet, Mamak Çöplüğü hala Başkent'in yüzkarası,

Evet, Mamak çöplüğü hala koku saçıyor,

Evet, Mamak çöplüğü patlamaya hazır bomba, hala korku saçıyor,

Evet, Mamak çöplüğünden beslenen kuşlar ve köpekler hala salgın hastalıkların habercisi

Evet, Sızıntı suları hala çevre ve halk sağlığını tehdit ediyor.

Evet, Sayın Bakan: ÇÖPLÜK HALA KALKMADI!

Evet, Biz her 5 Haziran Dünya Çevre Günü'nde olduğu gibi Mamak Çöplüğü'ndeyiz....

Mamak Çöplüğü Kapatılsın! Üstünde Çiçekler Açsın! diyoruz!

Bilimin, teknolojinin ve kamusal yararın ışığında bir an önce yapılması gerekenleri yineliyoruz:

- Yasa ve yönetmeliklere göre; atıkların depolanması ve bertarafından sorumlu ve yetkili olan Ankara Büyükşehir Belediyesi sorumluluklarını yerine getirmelidir. Ankara'nın çöp sorunu bütünleşik bir katı atık yönetimi anlayışıyla ele alınmalıdır.
- Sincan Çadırtepe Düzenli Depolama alanının altyapı eksiklikleri ve ek projeler bir an önce tamamlanmalı ve Ankara'nın çöpleri artık Başkent'e yakışır şekilde düzenli depolanmalıdır.
- Büyükşehir Belediyesi ile ilçe belediyeleri arasındaki her türlü çekişme ve gereksiz tartışmadan uzak, kentteki aktarım istasyonları proje bütünlüğü içinde ivedilikle yapılmalıdır.
- Mamak çöplüğü'nün rehabilitasyon çalışmalarına başlanmalı, halk sağlığını tehdit edecek her türlü riske karşı önlem alınmalı, taşıdığı çevresel riskler ortadan kaldırılmalıdır.

- Mamak çöplüğü rehabilitasyon çalışmaları tamamlana kadar, sahaya her türlü hayvan ve insan girişini engelleyecek önlemler alınmalı, içeriye çeşitli noktalardan girmeyi olanaklı kılan çitler onarılmalı ve rehabilitasyon süreci tamamlanana kadar kontrol altında tutulmalıdır. Sahadan beslenen köpeklerin ve kuşların yaratabileceği ve doğrudan doğruya halk sağlığını tehdit edecek sorunlar engellenmelidir.
- Sahadaki katı atıktan belirli aralıklarla örnekler alınarak tahliller yapılmalıdır.
- Mamak çöplüğünün bulunduğu saha eğimli olduğundan katı atık zamanla yamaç aşağı hareket ederek alan dışına da yayılmıştır. Keskin eğimden doğabilecek sorunların bir an önce giderilmesi/önlenmesi gerekmektedir. Şu anda atığın sıkıştırılması için çalışan iş makinalarının ve operatörlerin güvenliği için de acil önlem alınması gerekmektedir.
- Yüksek kirletici özelliğe sahip olan sızıntı suları, depolanan atıklardan belirli bir süre boyunca akıntı yönünde kontrolsüz olarak akmaktadır. Sahaya hala çöp dökümünün sürmesi ise yüksek derecede kirletici sızıntı sularının denetimsiz biçimde cazibeyle depolama sahası yakınındaki vadiye boşalmasına neden olmaktadır. Sızıntı suyu bölgede insan ve çevre sağlığını tehdit etmektedir. Sızıntı suyu ile ilgili bir an önce önlem alınmalıdır.
- Depolama sahasının belirli bir kısmındaki atıklar stabilize olmuş ve sıkıştırılmıştır. Ancak yeni çöplerin bulunduğu kısımlardaki yükseklik içte kalan bölgelerde anaerobik bozunumun başlayabileceği fikrini vermektedir. Anaerobik bozunumun kontrol altında tutulmaması hepimizin belleklerinde önemli yer tutan Ümraniye tipi bir metan gazı patlamasına da neden olabilir.
- Düzensiz depolama alanında; bozunma, koku, sinek vb. problemler için önlem alınmalı ve çevre ve halk sağlığını tehdit eden bu durum kontrol altına alınmalıdır.
- Katı atık yönetiminin temel araçları olan nihai depolama alanları ve aktarım istasyonları gibi unsurlar eksiksiz biçimde çalışmaya başladıktan sonra da yerel yönetimlerin ve Ankara'nın çevresel konularıyla ilgili/sorumlu olan tüm kurum ve kuruluşların görevi bitmiş olmayacaktır. Temel araçların hazır hale gelmesini izleyen dönemde: atıkların geri kazanımı ve atıkların en aza indirgenmesi konuları kararlı biçimde ele alınmalıdır.
- Ankara Büyükşehir Belediyesi'nce tüm ilçe belediyelerindeki katı atık çalışmalarının da eşgüdümünü sağlayacak, etkin bir birim oluşturulmalı ve çalışmalar konunun uzmanları tarafından yürütülmelidir.

Son olarak;

EVET OSMAN PEPE ÇÖPLÜK HALA KAPATILMADI.

EVET MELİH GÖKÇEK ÇÖPLÜK HALA KAPATILMADI.

Bizler, aşağıda imzası bulunan kuruluşlar olarak; Başkentimize yakışmayan bu insanlık ayıbını unutmadığımızı, unutturmayacağımızı;

Verdiğiniz ve yerine getirmediğiniz sözleri unutmadığımızı, unutturmayacağımızı;

Konunun takipçisi olmaya ve mesleki bilgi ve birikimlerimizi toplumun, Ankaralıların hizmetine sunmaya devam edeceğimizi bir kez daha belirtiyoruz.

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi, TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, TMMOB Peyzaj Mimarları Odası

ANKARA ŞUBE

GÖNÜL TANKUT HOCAMIZI ANDIK

Sohbet Odamızın bu ayki konusu, 27 Nisan 2005 tarihinde aramızdan ayrılan mesleğimizin duayeni Gönül Tankut anısmaydı. 01 Haziran 2005 tarihinde Mimarlar Odası Ankara Şubesi ile ortak gerçekleştirilen etkinlikte Baykan Günay, Çağatay Keskinok ve Haluk Alatan konuşmacı olarak yer alarak Gönül Hoca'nın karakteri ve kişiliği, amaçları ve çalışmaları ile ilgili anılarını paylaştı. Gönül Tankut'un anısına düzenlenen etkinliğe katılan ve bizlerle anılarını paylaşan üyelerimize teşekkür ediyoruz.

ANKARA ŞUBE

YAZ OKULLARINDA ÜLKEMİZİN BAŞARILARI

Gazi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. Orhan Kuntay, Fransa'da düzenlenen yaz okuluna her yıl gönderilen ve bu çalışmalarda başarılı olan şehir planlama öğrencilerini tanıttığı bir yazı gönderdi. "Sessiz, Sedasız Başarılar" başlıklı yazı aşağıda bilgilerinize sunulmaktadır:

“Sessiz, Sedasız Başarılar

Paris’in çeperlerinde geliştirilen beş yeni kentten batıdaki, ikiyüz bin nüfuslu Cergy Pontoise kentidir. Bu kentte her yıl, 18 ülkenin katıldığı bir yaz okulu düzenlenmektedir. Yeni mezun veya mezun olacak genç Kent Plancıları, denetimim altında bu çalışmaya sekiz yıldır katılmaktadır. Ocak ayı sonlarında yaz okulunda ele alınacak konu bildirilmektedir.

Başarılı, dil bilen iki öğrencimden konu ile ilgili bir çalışma istemekteyim. Çalışma Nisan ayında komisyona gönderilmekte ve beğenilirse öğrencilerim yaz okuluna davet edilmektedir. Öğrencilerim, 20 Ağustos - 20 Eylül tarihleri arasında büyük jüri önünde önce Ankara’da yaptıkları çalışmayı sunmaktadırlar. İkinci çalışma ise diğer ülkelerden gelen öğrencilerle birlikte gruplar halinde yapılmaktadır. Öğrencilerim her yıl ödül alarak dönmetedirler.

Bugüne kadar katılan öğrencilerim ve aldıkları ödüller şunlardır:

Bilge Armatlı, Çiğdem Varol, Necibe Büyükgöçmen (Mansiyon)

Ayşe Tekel (2. Ödül)

Mustafa Gönen (1. Ödül)

Kıvanç Ertugay (Mansiyon)

Menekşe Taştan

Meral Lale

Emre Murat Öktem (3. Ödül)

Okan Can

Sibel Yıldırım (2. Ödül)

Özgül Acar (2. Ödül)

Mehtap Demirci (Mansiyon)

Üniversitemizden hiçbir yardım alınmadan yapılan bu başarıları kutluyorum. Sessiz, sedasız ülkemizi başarıyla temsil etmelerinden dolayı mutluluk duyuyorum. Bu yıl 24 ülkeden 40 katılımcının olacağı Cergy Pontoise Yaz Okulu’na ülkemizi temsilen Gazi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölüm İkincisi Ela Ataç katılacaktır. Ülkemizi başarıyla temsil edeceğine inanıyor, başarılar diliyoruz.”

ANKARA ŞUBE

İŞYERİ TEMSİLCİLERİ TOPLANTILARI YAPILDI

Şubemiz III. Dönem Yönetim Kurulu çalışmalarının aktarıldığı ve kurumlarda çalışan üyelerimizin sorunlarının görüşüldüğü İŞyeri Temsilcileri Toplantıları 06 Haziran 2005 ve 13 Haziran 2005 tarihlerinde, Şubemizde, Yönetim Kurulu yelerinin katılımıyla gerçekleştirildi.

Toplantılara, Kalkınma Bankası İŞyeri Temsilcisi Mahmut Turan; B.İ.B TAU Genel Müdürlüğü İŞyeri Temsilcisi AyŐegül Din; B.İ.B Afet İŞleri Genel Müdürlüğü İŞyeri Temsilcisi Binali Tercan, Medine Tuna; DSİ İŞyeri Temsilcisi Kemal Seyrek; Yenimahalle Belediyesi İŞyeri Temsilcisi Gülsüm Karakaş ve GölbaŐı Belediyesi İŞyeri Temsilcisi Elif zkan katıldılar.

ANKARA ŞUBE

ZONGULDAK TEMSİLCİLİĞİ'NDEN DERE YATAĞI UYARISI

Zonguldak İl Temsilcimiz M. Yesari Sezgin, Acılık Deresi yatağının limanın yoğun kullanılan bölgesine alınması projesi ile ilgili olarak, söz konusu projenin sorunlara yol açabileceği konusunda Nisan ayında yaptığı açıklamanın ardından ikinci uyarıda bulundu.

Yapılan açıklamada, derenin liman içinde başka bir alana alınmasının başka sorunları beraberinde getireceğinden liman dışında bir alanın seçilmesi gerekliliği vurgulandı.

ANKARA ŞUBE

ŞUBE GÜNCESİ

07 Mayıs 2005: İyi Uygulamalar Komisyon toplantısının ikincisi, Gülten Kubin, Buğra Gökçe, E.Serdar Karaduman, Şennur Aldemir ve Sibel Küçük'n katılımıyla gerçekleştirildi.

09 Mayıs 2005: Hocamız Gönül Tankut'u anma törenine Şube Yönetim Kurulu yelerinden E.Serdar Karaduman, Şennur Aldemir ve A.Cenap Yoloğlu katılım sağladı.

11 Mayıs 2005: Ulus paneline yönelik hazırlıkların konuŐulduĐu toplantıya E. Serdar Karaduman katıldı.

12 Mayıs 2005: Doğa Derneği'nde, Ankara Büyükşehir Belediyesince gerçekleştirilen Mogan Gölü çevresindeki rekreasyon çalışmalarına ilişkin değerlendirmelerin yapıldığı toplantıya Sibel Küçük katıldı.

13 Mayıs 2005: Mogan ve Eymir Gölleri Havzasına Yönetim Projesi ve Yönetim Planı oluşturulması için Özel Çevre Koruma Kurumu'nda Sivil Toplum Örgütleri, Dernekler ve Meslek Odalarının katılımıyla gerçekleşen toplantıya Eser Atak ve Sibel Küçük katıldı.

13 Mayıs 2005: Ankaram Platformu'nun İnşaat Mühendisleri Odası'nda gerçekleştirilen toplantısına Eser Atak, S.Zafer Şahin ve Sibel Küçük katıldı. Komisyon çalışmalarının değerlendirildiği toplantıda 3 aylık süre için Sekreteryalığın Şubemiz tarafından yürütülmesi kararı verildi.

17 Mayıs 2005: Ankaram Platformunca 100. Yıl Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen Ulus Paneli'ne katılım sağlanarak Odamız görüşleri dile getirildi.

18 Mayıs 2005: 5 Haziran Dünya Çevre Günü Etkinlikleri kapsamında etkinlik takvimin hazırlandığı toplantıya Eser Atak ve Sibel Küçük katıldı.

18 Mayıs 2005: Ankara İl Koordinasyon Kurulu toplantısına Sibel Küçük katıldı.

18 Mayıs 2005: 5 Haziran Dünya Çevre Günü etkinlik takvimin hazırlandığı toplantıya Eser Atak ve Sibel Küçük katıldı.

22 Mayıs 2005: 5 Haziran Dünya Çevre Günü Etkinlikleri hazırlık sekreteryasının II. Toplantısı Çankaya Belediyesi, Çevre Müh. Odası ve Peyzaj Mimarları Odası temsilcilerinin katıldığı toplantı Şubemizde gerçekleştirildi.

01 Haziran 2005: Mimarlar Odası ile ortak olarak Gönül Tankut Anma Etkinliği gerçekleştirildi.

05 Haziran 2005: Dünya Çevre Günü kapsamında "Mogan Gölünde basın açıklaması ve Gezi gerçekleştirildi.

08 Haziran 2005: Mekansal Gelişim Derneği'nden Prof. Dr. Eyüp G. İşbir, Dr. Demet Erol ve Bekir Ali Demirel'in Odamıza tanışma ziyaretinde bulundular.

13 Haziran 2005: Şube Yönetim Kurulu Üyelerinin katılımıyla İşyeri Temsilcileri Toplantısı gerçekleştirildi.

ANKARA ŞUBE

BASINDA ŞUBE

07 Mayıs 2005: Evrensel Gazetesi Ankaram Platformu'nca Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu kararına açılan davaya yer verdi.

09 Mayıs 2005: Hürriyet Gazetesi Ankara sayfası Ankaram Platformu'nca Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu kararına açılan davaya yer verdi.

20 Mayıs 2005: Gazete Ankara, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden Şubemizce istenilen Kasım ayı kararları ve sonrasında yaŐanılan süreci özetleyen "Parayı ver, bilgiyi al" başlıklı habere yer verdi.

18 Mayıs 2005: Ankaram Platformu'nca gerçekleştirilen "Ulus Paneli"ne Sabah ve Hürriyet Ankara sayfaları "Ulus'a da Armada" ve "Ulus'ta acı itiraf" baŐlıklarıyla yer verdi.

20 Mayıs 2005: Gazete Ankara "Ulus'ta hala umut var"başlığı ile Ankaram Platformu'nca gerçekleştirilen "Ulus Paneli"ne yer verdi.

04 Haziran 2005: Birgün Gazetesi "Kentler, bellekleriyle var olur" baŐlıđıyla E. Serdar Karaduman'ın Ulus'ta yaşanan süreci değerlendirdiği yazısına yer verdi.

06 Haziran 2005: Evrensel, Birgün, Sabah, Hürriyet ve Milliyet gazeteleri 5 haziran dünya evre Günü kapsamında gerçekleştirilen etkinliklere, "evreciler Eylemde"; "evrecilerden ifte tepki"; "Mogan Gölündeki kuşlara zgrlk"; "Mamaklılardan 'plk istemiyoruz' eylemi"; "evre günü'n plkte geçirdiler"; "Mogan'ın sazlıklarını AB bile koruyamadı" baŐlıklarıyla yer verdi.

07 Haziran 2005: Birgün Gazetesi "Uzmanlar Mogan için ağrı yaptı"başlığı ile yapılan basın açıklamasına yer verdi.

10 Haziran 2005: Ancyra ve Gazete Ankara 5 Haziran evre Günü etkinlikleri kapsamında yapılan "Mogan Gölü Kuşlarıyla Korunmalıdır" başlıklı basın açıklamasına yer verdi.

KONYA ŞUBESİ

DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ ETKİNLİĞİ

Konya İl Çevre Müdürlüğü ve Selçuklu Belediyesi'nin sekreteryasını yürüttüğü Dünya Çevre Günü Etkinlikleri çerçevesinde düzenlenen yürüyüşe katıldık. Yürüyüş sonrası yapılan toplantıda; sürdürülebilir kentsel gelişmenin sağlanabilmesi için, gelecek nesillere bırakabileceğimiz yaşanabilir bir dünya için hepimize düşen görevler ve yapılması gerekenler hakkında görüşlerimizi sunduk.

Özellikle, doğal kaynakların tüketilmemesi konusunda, Beyşehir Gölü ve Tuz Gölü hakkındaki kaygılarımızı belirttiğimiz toplantıda; Beyşehir Gölü'nün tamamen sulama amaçlı kullanılması gerektiğini, göl kotunun yükseltilmesi gerektiğini ve göl çevresindeki ekolojii ancak bu şekilde kurtarıp koruyabileceğimizi dile getirerek, Tuz Gölü etrafındaki kanalizasyon ve arıtma konusundaki kaygısızlığa artık dur demek gerektiğini ve eksikliklerin de biran önce giderilmesi gerektiğini belirttik.

KONYA ŞUBESİ

KONYA ESTETİK KURULU TOPLANTILARINA KATILDIK

Konya Büyükşehir Belediyesi Estetik Kurulu'nun düzenlemiş olduğu toplantıya şubemiz adına Fatih Yılmaz katılmıştır.

Estetik Kurulu, Konya Büyükşehir Belediyesi Şehir Estetiği Reklam Tanıtım ve Tabela Yönetmeliği'ne göre teşekkül etmiştir. Üyeleri, Meclis Üyeleri arasından Meclisçe seçilecek ve biri başkan olmak üzere üç üye, Genel Sekreter veya Yardımcısı, Büyükşehir Belediyesinden bir Mimar, bir Şehir Plancısı, bir Peyzaj Mimarı, Çevre Koruma Daire Başkanı veya görevlendireceği bir temsilci, Fen İşleri Daire Başkanı veya görevlendireceği bir temsilci, Zabıta Müdürü veya görevlendireceği bir temsilci, İlçe Belediyelerinden birer Mimar veya Mühendis ile Mimarlar Odası Başkanı veya görevlendireceği bir temsilci ile Şehir Plancıları Odası Başkanı veya görevlendireceği bir temsilciden oluşmaktadır.

Estetik Kurul; Şehir Estetiği Reklam Tanıtım ve Tabela Yönetmeliğinde tarif edilen tanıtım elemanları ile şehirciliğin gelişmesine veya estetiğine yönelik kent mobilyalarının tip, şekil ve niteliklerinin belirlenmesi, düzenlenmesi ve bunların yapımı aşamasında görüş bildirmektedir.

Kurulun bugüne kadar yaptığı çalışmalar şu şekildedir;

- İstanbul ve Ankara yollarının görsel kirlilik yaratan tabelalardan temizlenmesi,

- 5216 sayılı yasa çerçevesinde Şehir Estetiği Reklam Tanıtım ve Tabela Yönetmeliğinin yeniden düzenlenmesi,
- Belediyenin bakım ve sorumluluğunda bulunan ana caddelerde görsel kirlilik yaratan unsurların tespit edilerek sorunların çözümünün takibi amacıyla komisyon tarafından ilgili birimlere gönderilmesi.

Kurulun Yapımına Başladığı ve Devam Eden İşleri ise şu şekildedir;

- Şehir merkezinde görüntü kirliliğinin önlenmesi amacıyla, Mevlana-Alaaddin-Form-Anıt güzergahının pilot bölge olarak seçilmesi ve bu alanda görüntü kirliliği yaratan kaynakların Şehir Estetiği Reklam Tanıtım ve Tabela Yönetmeliği çerçevesinde ortadan kaldırılması hususunda gerekli çalışmaların yapılması için prensip kararı alınmıştır.
- Kentsel Tasarım Bürosunun Kurulması işlemlerinin hızlandırılması için karar alınmış; bu karar çerçevesinde gerekli çalışmalara başlanmış ve çalışmalar devam etmektedir.
- Alaaddin Tepesi ve çevresinin tarihi özelliğini bozmadan, kültürümüze saygılı, gelecek nesillere örnek olacak şekilde düzenlenmesine karar verilmiştir.
- Karaman, Adana, Beyşehir, Seydişehir ve Aksaray Yolların kirlilik yaratan tabelalardan temizlenmesi için çalışmalara başlanmış, izinsiz ve Şehir Estetiği Reklam Tanıtım ve Tabela Yönetmeliğine aykırı olarak dikilen tabelalar tespit edilerek gerekli uyarılar yapılmış; 1 ay içerisinde kirlilik yaratan ve kaldırılmayan tabelaların kaldırılmasına karar verilmiştir.
- Şehrin çeşitli noktalarındaki görsel kirlilik yaratan billboardların yeniden tanziminin yapılmasına karar verilmiştir.
- Mevlana Kültür Merkezinin çevresinde bulunan konut alanlarının, Kültür Merkezi ile Mevlana Müzesi arasında yayaların rahat kullanabileceği ve içerisinde ticari, kültürel ve sosyal aktivitelerin yapılabileceği bir aks düzenlenmesi için çalışma yapılmasına karar verilerek, bu çalışmanın ilk adımı olarak imar komisyonu ile ortak çalışma yapılmış ve 1/5000 ölçekli nazım imar planı meclisce onaylanmıştır.

Büyükşehir Belediyesi tarafından, mevcut konut stoklarının iyileştirilmesi, malzemelerin denetlenmesi, uygulamanın daha verimli hale getirilmesi, kaçak yapılaşma ile mücadele, site ve apartmanlara ait mevcut kuyuların durumlarının ve zemin haritalarının incelenmesi gibi konularda koordinasyon amacı ile kurulan Kent Koordinasyon Kurulu toplantısına şubemiz adına Ali Uçar katılmıştır.

Toplantıda alınan kararlar, uygulamasına başlanan ve uygulaması devam eden çalışmalar şu şekildedir;

- Şehrimizdeki imar çalışmalarının daha düzenli, uyumlu ve büyükşehir belediye sınırları içerisinde ilçeler arası birlik ve bütünlüğü sağlamak, problemlerin çözümünde ortak kararlar üretmek amacı ile Büyükşehir İmar İşleri Daire Başkanlığının İlçe İmar Birim Amirlerinin Kent Koordinasyon Kurulu Başkanlığında asgari her ay toplanması,
- Devam eden inşaatların daha sağlıklı ve sistemli yapılması, fenni mesullerin ve inşaatların denetlenmesi amacıyla; yerinde sondajlama şeklinde gerekli mevzuat, malzeme, uygulama ve belge yönüyle denetleme yapılması, ilgili Meslek Odalarının bu konuya destek vermesinin sağlanması,
- Yeni yapılan inşaatların daha sağlıklı ve güvenli olmasını sağlamak amacı ile hazır beton kullanımının teşvik edilmesi, yerinde elle hazırlanarak dökülen beton ile yapılan inşaatlarda ise her katın 200 m²'sinde bir 'Karot Numunesi' alınması, numune sonucu alınmadan bir üst imalatına geçilmemesinin ilgili Belediyelerce sağlanması,
- Kötü işçiliğin, emniyet, ekonomi ve estetik yönünden ciddi sakıncalar meydana getirdiği gerçeğinden hareketle, inşaatlarda 'Ustalık Belgesi' bulunan elemanların çalıştırılmasının gerçekleştirilmesi ve bu konuda devam eden kurslara destek verilmesi, 01.01.2006 tarihinden itibaren inşaatlarda sertifikalı usta mecburiyetinin getirilmesi,
- Kent hayatında, kent vizyonunun ve hemşehrilik bilincinin gerçekleştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirmeyi ve buna benzer çalışmalarını gerçekleştirecek 'Kent Konseyi'nin kurulması,
- Apartman ve sitelerde, insanların içme ve kullanma suyu için açılan kuyuların şehrin ve insanların geleceğini etkilediği, gayri sıhhi kuyuların bulunduğu görüldüğünden söz konusu kuyuların kapatılmasına karar verilmiştir.

BURSA ŞUBESİ

**SAĞLIKLI ŞEHİRLER PROJESİ BİLGİLENDİRME TOPLANTISI
DÜZENLENDİ**

Dünya Sağlık Örgütü Sağlıklı Şehirler Ağı Toplantısının 21-24 Eylül tarihleri arasında Bursa'da düzenleneceğinden hareketle toplantı öncesi üyelerimize ve Uludağ Üniversitesi ile Bursa Akademik Odalar Birliği bünyesindeki odalara yönelik Sağlıklı Şehirler Projesi ve Sağlıklı Kentler Birliği süreçlerine ilişkin bilgilendirme toplantısı düzenlenmiştir.

12.05.2005 tarihinde BUSİAD Toplantı Salonunda düzenlenen toplantıda proje koordinatörü Nalan Fidan tarafından sunuş yapılmış 21-24 Eylül'de Bursa'da düzenlenecek toplantı başlığının "Sağlıklı Şehir Planlaması" olduğuna değinilerek Avrupa kentlerinden örnekler verilmiştir.

BURSA ŞUBESİ

KENT KONSEYİNDE BURSA ŞUBE OLARAK SUNUŞ YAPILDI

Kent Konseyi gündemi çerçevesinde Şehir Plancıları Odası Bursa Şube Başkanımız Esin Mihçı kentin öncelikli sorunlarından biri olan ulaşım ve ulaşım stratejileri, kaçak yapılaşma ve kente karşı işlenen suçlar üzerine 3 ayı konuda kent konseyinde sunuş yapmıştır.

BURSA ŞUBESİ

BURSA İ.K.K. OLARAK YEREL YÖNETİMLERİN BİR YILI DEĞERLENDİRİLDİ

Bursa İl Koordinasyon Kurulu olarak Bursa Büyükşehir Belediyesinin bir yıllık çalışmalarının değerlendirildiği bir basın bülteni hazırlanarak kamuoyuna sunuldu.

Yerel Yönetim anlayışının değerlendirildiği basın bülteninde; katılımcı, demokratik, müzakereci, şeffaf yönetim anlayışının tersine meslek örgütlerinin görüşlerini yansıtmayan antidemokratik yaklaşımların hakim olduğu belirtilerek Planlama, Ulaşım, Merinos, Santral Garaj ve Kültürpark gibi kentin önemli projeleri ile Belediyedeki işten çıkarmalara değinildi.

BURSA ŞUBESİ

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI ŞUBEMİZİ ZİYARET ETTİ

13.05.2005 tarihinde Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Hikmet Şahin Bursa Şubemizi ziyaret etmiştir. Belediye Başkanının ziyaretinde 1/100.000 ölçekli Bursa 2020 Çevre Düzeni Planı, 1/25.000 ölçekli planlar, kent içi ana ulaşım kararları ve kent bütünü çerçevesinde planlama çalışmaları hakkında görüş ve önerilerimiz sunulmuştur.

BURSA ŞUBESİ

1/25.000 ÜST ÖLÇEKLİ PLANLAR DEĞERLENDİRME TOPLANTISINDA ÖNERİLERİMİZ SUNULDU

Kentimizin üst ölçekli planları 1/25.000 ölçekli nazım planlar adıyla Büyükşehir Belediyesi'nce ihale edilmiş ve hazırlık aşamasındadır. Bu kapsamda Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından 25 Mayıs 2005 tarihinde üst ölçekli 1/25.000 planları değerlendirme toplantısı düzenlenerek il bütününde yer alan ilçe ve ilk kademe belediyeleri ile meslek odası ve sivil toplum örgütlerinin görüşleri alınmıştır. Şehir Plancıları Odası Bursa Şubesi olarak toplantıya katılım sağlanmış ve doğrudan odamızın yetki alanında bulunan planlama çalışmalarına yönelik şubemiz önerileri sunulmuştur.

Bu çerçevede Bursa Şube olarak:

Planın katılımcı bir boyutta yürütülmesi, 1/25.000 plan yapım ve çalışma yönteminin belirlenmesi, 1/100.000 ölçekli Bursa 2020 Çevre Düzeni Planı ana kararları doğrultusunda koruma kullanma dengeleri göz önünde bulundurularak yürütülmesi gerekliliğine değinildi. Ayrıca metropoliten plan üst kurulu kurulması ve planın bu kurul tarafından yürütülmesi ve denetlenmesi önerildi.

İSTANBUL ŞUBESİ

AÇIK BÜFE KAHVALTI

29 Mayıs 2005 Pazar günü, İstanbul Teknik Üniversitesi, Taşkışla Binası yanındaki Park Mühendishane’de üyelerimiz, aileleri ve arkadaşları ile açık büfe kahvaltıda buluştuk.

Yaklaşık 100 kişinin katıldığı kahvaltıda üyelerimiz birbiri ile görüşme fırsatı bulurken; aileleri, çocukları ve arkadaşlarıyla güzel bir Pazar sabahı geçirdiler.

İSTANBUL ŞUBESİ

“BİTİRME 2005” YARIŞMASI

Bilindiği gibi, TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi, 8 Kasım 2004 tarihinde ilk duyurusununun 28. Dünya Şehircilik Günü’nde yapıldığı “Bitirme 2005” yarışmasını düzenlemektedir.

2004-2005 öğretim yılı, I. ve II. Eğitim dönemlerinde son sınıf Şehir ve Bölge Planlama Bölümü öğrencilerinin çalıştıkları Bitirme Tezi/Projesi, Diploma/ Bitirme Projeleri ile katıldıkları ve son başvuru tarihinin 24 Haziran 2005 olduğu yarışmanın, Asli, Yedek ve Danışman Jüri Üyeleri ilk toplantılarını 18 Mayıs 2005 tarihinde, TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi’nde gerçekleştirdi.

Toplantıya;

Danışman Jüri Üyeleri

Erdem ERBAŞ, MSGSÜ

Uğur İNAN, İBB Planlama ve İmar Daire Başkanlığı Şehir Planlama Müdürü

Berna Keskin, İTÜ

Sırma TURGUT, YTÜ

Hülya YAKAR, YTÜ

Asli Jüri Üyeleri

Zekai AKAY

Erhan DEMİRDİZEN

Neslihan PALAOĞLU

Atakan GÜL

Raportör Yardımcısı

Esra ibarlı

Sekretarya

Demet Ersoy katılmıştır.

Yapılan bu ilk toplantıda yarışmaya katılanların soruları cevaplandırılarak, daha sonra yapılması gereken çalışmalar belirlenmiştir. Özellikle, katılan projelerin sergi süresi, sergi yeri ve biçimleri tartışılmıştır.

28 Haziran 2005 tarihinde jürinin değerlendirme yapmak üzere toplanmasına, jüri başkanının ve değerlendirme kriterlerinin bu toplantıda saptanmasına karar verilmiştir.

“Bitirme 2005” yarışma toplantıları ve sonuçları hakkında gelecek sayılarda bilgilendirmeler yapılmaya devam edecektir.

İSTANBUL ŞUBESİ

**TÜRKİYE ULUSAL PLANLAMA OKULLARI BİRLİğİ (TUPOB)
TOPLANTISI-1: YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ BULUŐMASI**

TUPOB Toplantısı - 1, 30 Haziran -1 Temmuz 2005 tarihinde YTÜ’de gerçekleşecektir. Dönem koordinatörlüğünü Yıldız Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü’nn ve dönem sekreteryasını TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi’nin üstlenmiş olduğu TUPOB’un bu toplantısında Şehir ve Bölge Planlama Bölümlerinin vizyon, misyon ve akademik profilleri ile birlikte potansiyeller ve sorunlar üzerine sunum ve tartışmalar gerçekleştirilecektir. Bir sonraki toplantı gündemi ve çalışma yöntemi de toplantı sırasında belirlenecektir.

İSTANBUL ŞUBESİ

RADYO PROGRAMLARI

2 Haziran 2005 Perşembe günü Yn FM 96.6’da Politeknik Programı Dr. Hülya Yakar tarafından yapılmıştır.

“Planlamada Katılım” konulu programa ÇEKÜL Vakfında gönüllü olarak çalışan şehir plancısı İlkay Baliç, İnsan Yerleşimleri Derneği gönüllü çalışanı MSGSÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü öğrencisi Evrim Çoksöyler ve TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi II. Başkanı Pınar Özden katılmışlardır.

İSTANBUL ŞUBESİ

AB-GATTS “HİZMETLERİN DOLAŞIMI VE ŞEHİR PLANCILARININ GELECEĞİ” PANELİ

25 Haziran 2005 Cumartesi günü İstanbul Ortaköy Princess Otel’de mesleğimizin geleceğini etkileyecek olan AB-GATTS “Hizmetlerin Dolaşımı ve Şehir Plancılarının Geleceği” konulu panel, konu ile ilgili çalışan, akademisyen, kamu ve özel sektör çalışanlarının katılımıyla düzenlenmektedir.

Konu ile ilgili ayrıntılı bilgi ve dökümanlar www.spoist.org internet adresimizden takip edilebilir.

İSTANBUL ŞUBESİ

KENT KONSEYİ TOPLANTISI

Kent Konseyi aylık olağan toplantısı 25 Mayıs 2005 tarihinde saat 14.00’da Kadıköy Belediyesi Brifing Salonu’nda yapılmıştır. Toplantıya odamız adına Kent Konseyi üyesi İlknur Karakaş katılmıştır.

Toplantının gündemini;

- Ticaret Merkezi olarak planlanan Haydarpaşa Garı ve çevresi,
- Kadıköy Mendireği’ne dikilmesi düşünülen Fatih Sultan Mehmet heykeli

oluşturmuştur.

Haydarpaşa Garı Çevresi Ticaret Merkezi Projesi ile ilgili olarak daha önce 16.05.2005 tarihinde olağanüstü bir toplantı yapılmış ve ortak bir hareket saptanması kararı alınmıştır.

Ticaret Merkezi Projesi 21.Eylül.2004 tarihli Resmi Gazete’ de yayınlanarak yürürlüğe giren 5234 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un Geçici 5. maddesi ile gündeme gelmiştir. Bu kanun maddesi;

“GEÇİCİ MADDE 5. - Mülkiyeti Hazineye ait İstanbul İli, Üsküdar İlçesi, Selimiye ve İhsaniye mahallelerinde bulunan ve Haydarpaşa Limanı olarak kullanılan taşınmazları, üzerindeki muhdesatı ile birlikte ödenmiş sermayesine ilave edilmek üzere, Ulaştırma Bakanlığının ilgili kuruluşu olan Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğüne bedelsiz olarak devretmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Bu taşınmaz mallarla ilgili olarak imar mevzuatındaki kısıtlamalar ile plân ve parselasyon işlemlerindeki askı, ilân ve itirazlara dair sürelerle ilişkin hükümlere tâbi olmaksızın, her ölçekteki imar plânını yapmaya, yaptırmaya, değiştirmeye, re’sen onaylamaya ve her türlü ruhsatı vermeye Bayındırlık ve İskân Bakanlığı yetkilidir. Plân hazırlama ve onaylama işlemleri Bayındırlık ve İskân Bakanlığının uygun görülen birimince, ruhsat ve plân uygulama işlemleri ise Bayındırlık ve İskân Bakanlığı il teşkilatınca yerine getirilir. Kesinleşen plânlar ilgili belediyelere tebliğ edilir. Bu plânların uygulanması zorunludur.

Bu maddenin birinci fıkrasının uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye ve Ulaştırma Bakanlıkları, ikinci fıkrasının uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ise Bayındırlık ve İskân Bakanlığı yetkilidir.”

şeklindedir.

Kanun maddesinde bahsedilen kısım Üsküdar İlçe sınırları içinde kalmakta olup Kadıköy sınırları içinde kalan kısım bu kanun kapsamı dışındadır.

Konsey bu konu ile ilgili olarak Planlama, Çevre ve Tarih Komisyonlarında yer alan kişilerden oluşan bir alt çalışma komisyonu oluşturularak konunun bu komisyona havale edilmesi kararını almıştır.

Odamız Planlama ve Çevre komisyonlarının üyesi olarak komisyonun içinde yer almaktadır.

Çalışma komisyonu ilk toplantısını kent konseyi toplantısının ardından gerçekleştirmiş ve öncelikle eldeki tüm verilerin bir araya getirilerek daha fazla bilgi edinme ve altlık oluşturulması kararı almıştır.

İSTANBUL ŞUBESİ

AFET VE KRİZ YÖNETİMİ KOMİSYON TOPLANTISI

Afet ve kriz yönetimi komisyon toplantısı, 17.05.2005 tarihinde saat 17.00'da Kadıköy Kaymakamlık binasında yapılmıştır. Toplantıya Odamız adına üyemiz İlknur Karakaş katılmıştır.

Komisyon yönetim kurulu seçimi sonucunda,

Kolaylaştırıcı ve yönetici: I. Zeki Karadeniz, II. Latif Adalı

Sekreteryası: Aytül Karaosmanoğlu

Raportör: Füsun Balioğlu, Meral Demirkan

seçilmiştir.

Bir sonraki toplantının, 23 Mayıs 2005 Pazartesi saat 18.00'de Ataşehir Afet Yönetim Merkezi'nde yapılması, sonraki toplantının 15 Haziran 2005 tarihinde saat 17.00'de yapılması, rutin toplantıların ise her ayın 3. Çarşamba günü yapılması kararlaştırılmıştır.

23 Mayıs 2005 tarihli toplantı gündemi aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

- Eldeki veriler doğrultusunda görsel sunumlar yapılması (deneyimler, çalışmalar vb.)
- Kadıköy Belediyesi'nden Çevre Müdürü Şule Yardım'ın belediye çalışma ve tecrübelerini aktarması
- Moda gönüllülerinin çalışmalarını aktarmaları
- Arama kurtarma çalışmaları ile ilgili olarak Atilla Ulaş'ın (AKUT kurucularından) bilgilendirme yapması
- Yapı Denetimcileri Derneği ve İnşaat Mühendisleri Odasının sunumlarını yapması
- Diğer gündem önerileri

İSTANBUL ŞUBESİ

**“1/5.000 ÖLÇEKLİ KADIKÖY MERKEZ İLE E-5(D-100) OTOYOLU
ARA BÖLGESİ NAZIM İMAR PLANI” PLAN İNCELEME
KOMİSYONU RAPORU**

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Planlama ve İmar Daire Başkanlığı, Şehir Planlama Müdürlüğüne hazırlanarak, 18.02.2005 tarih ve 381 sayılı İstanbul Büyükşehir Belediyesi Meclisince tadilen, 09.03.2005 tarihinde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanınca aynen onaylanan ve 18.04.2005 tarihinde askıya çıkarılan 1/5.000 ölçekli KADIKÖY MERKEZ İLE E-5 (D-100) OTOYOLU ARA BÖLGESİ NAZIM İMAR PLANI'na ilişkin odamızda kurulan plan inceleme komisyonumuz aşağıdaki hususlara ilişkin düzeltmelerin yapılması gerektiğini saptamıştır.

A) Plan Raporu incelendiğinde,

1. Meclis kararı incelendiğinde plan raporunun eki olan fonksiyon alanlarının dağılımı tablosunda gösterilen; park ve dinlenme alanlarının 173.8 ha olduğu ve planlama alanının nüfusunun ise 470 kişi olduğu belirtilmektedir. Bu durumda kişi başına sadece 3.7m² aktif yeşil alan düşmektedir. Bu oran İmar Mevzuatı'nda belirlenen oranın çok altında bir orandır. Bunun da ötesinde Planın onanması aşamasında Belediye Meclisi tarafından eski planlarda yeşil alan olarak görünen yerlerin Yüksek Yoğunluklu Konut Alanı, Ticaret+Konut Alanı gibi çeşitli kullanımlara ayrıldığı görülmektedir. Bu da planlanan nüfusun artmasına ve zaten çok düşük olan donatı miktarının daha da düşmesine neden olmaktadır.

B) Plan Notları incelendiğinde,

1. Plan tekniği açısından 1/5.000 ölçekli planlarda: TAKS, KAKS, Hmax gibi uygulama hükümlerinin yer alması başta imar mevzuatı olmak üzere, yasa yönetmelik ve plan tekniğine aykırıdır. Bu tür uygulamalar mevzuattaki 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planlarının ne işe yaradığının sorgulanmasına neden olmaktadır. Benzer şekilde Plan Notları'nın Genel Hükümler başlığı altındaki 6. maddesi Uygulama İmar Planları'nda kullanılması gereken bir plan notu iken bu planın hükümleri arasına girmiştir. Bu da hatalı planlama yaklaşımının bir diğer göstergesidir.

2. 12. madde ile Konut ve Ticaret Alanları'ndaki otopark ihtiyacı plan kararlarının yönlendiriciliğinde çözülmemektedir. Bu durum gerek otopark yönetmeliği gerekse planlama ilke ve esaslarına aykırıdır. Bu talebin Plan ile belirlenip karşılanması gerekirken girişimcilerin talebine göre şekillenmesinin önü açılmaktadır.

3. 13. madde ile de yine planlarla nüfusun ihtiyaçları ve plan kararlarının gerektirdiği donatılar olan kreş ve öğrenci yurtlarının yer seçimi girişimci ve yatırımcıların insafına bırakılmış, plan kararları ile belirlenen fonksiyon dağılımının yatırımcılar eliyle değiştirilmesinin önü açılmıştır.

4. 14. madde ile özel ilköğretim ve özel ortaöğretim alanlarının belirlenmesinde ilgisinin talebi ve yönetmelik şartlarına uygunluk aranmaktadır. Oysa 20. madde bu kurumların aynı parselde yapılabilmesinin önünü açarken yönetmelik hükümlerine atıfta bulunmamaktadır. Bu durumda aynı parsel üzerinde hem özel ilkokul, hem özel temel eğitim, hem de özel ortaöğretim tesisi yer alabilecektir. Bir parsel, getirilmesi gereken yük miktarının üç katı yük getirmenin önü açılmaktadır.

5. 19. maddede Dere Koruma Alanları ile ilgili kurum görüşlerinin 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planı aşamasında alınacağı belirtilmektedir. Bu maddeden, planlar hazırlanırken söz konusu kurum görüşlerinin alınmadığı sonucu çıkmaktadır. 1/1.000 ölçekli planlar hazırlanırken ilgili kurumlar dere koruma kuşaklarının tamamının yeşil alan olarak planlanması gerektiği görüşünü sunduğunda 1/1.000 ölçekli planlar ile bu planlar uyumsuz hale gelecektir. Bu planların onanması ile ilgili kurumların görüşlerini oluştururken etkiye açık hale gelmesine neden olunacaktır. Bu bağlamda Çamaşırıcı Deresi ve Kurbağalı Dere'nin koruma kuşaklarında yapılaşmaya olanak tanıyan plan verileri üretilmiştir.

6. B.5. Koruma Alanları başlığı altında belirlenen sit koruma alanlarının tanımlarının mevzuata uygun olarak yeniden yapılması gerekmektedir.

C) Plan Kararları incelendiğinde ise,

1. Planın adının Kadıköy Merkez-E5(D100) Karayolu Ara Bölgesi Nazım İmar Planı olmasına ve Kuzeydeki E5'e paralel Devlet Malzeme Ofisine ait arazinin de içinde bulunduğu parsellerin planda gösterilmesine rağmen onama dışı bırakılma sebebi anlaşılamamaktadır. Bunun yanında onama yetkisinin Büyükşehir Belediyesi'nin değil Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nda olmasına rağmen kıyı kenar çizgisinin deniz tarafında yer alan dolgu alanlarında onama yapılması anlaşılamamaktadır. Bu maddi hataların düzeltilmesi kaçınılmazdır.

2. 1/1.000 ölçekli planlarda donatı alanlarına ayrılmış ve uygulaması yapılmış alanların bu planlarda da aynı donatı alanları olarak planlara işlenmesi gereklidir. Bu bağlamda planlarda gösterilen kimi yolların daraltılarak mer' i 1/1.000 ölçekli planlarda yol alanı olan yerlerin konut alanına dönüştürülmesi bu plan doğrultusunda hazırlanacak yeni uygulama imar planının uygulanabilirliğinde sorunlar ortaya çıkaracaktır.

3. Söz konusu planın plan notlarında B.1.1. başlığı ile tanımlanan koşullar mevcut yoğunluğun gizli olarak artmasına neden olacaktır. Taban alanının büyümesi ile her katta oluşan daire adedi artacaktır, yani parsel başına oluşacak bağımsız bölüm adedinin artmasına neden olacaktır. Aynı plan notu Ticaret alanları için de B.3.4. maddesinde kullanılmıştır.

4. Meteoroloji Binası'nın bulunduğu 151 pafta, 421 ada, 161 parsel ayrıcalıklı imar uygulamasıyla Konut Alanı'na dönüştürülmüş ve Kadıköy'ün geneli için uygulanan TAKS ve KAKS değerlerinin göz ardı edilerek brüt parsel üzerinden emsal değeri verilmesi Planlama İlkelerinden olan Eşitlik İlkesine aykırı hale gelmiştir. Ayrıca bu alan üzerinde semt sakinlerinin ve ÇEKÜL Vakfı'nın işbirliği içerisinde diktikleri çok sayıdaki ağacın bulunduğu da göz ardı edilmemelidir. Bu alanın, sadece içinde bulunduğu semte değil tüm bölgeye hizmet edecek park veya rekreasyon alanı olarak düzenlenmesi gereklidir.

5. Fenerbahçe Yarımadası'nın yanında bulunan Devlet Demiryolları Arazisi'nin önüne getirilen Marina fonksiyonu da doğru değildir. Zaten bölgede iki adet marina varken ve neredeyse İstanbul'un tüm sahillerinde ihtiyacın ve kapasitenin çok üzerinde muhtelif marina projeleri mevcutken böyle bir alanda bu tür bir yatırıma gerek yoktur. Böylesi bir yatırım ekolojik dengeye yeni bir darbe vuracağı gibi, deniz trafiğinin artması açısından da olumsuzluklar getirecektir. Ayrıca kıyıların kamuya açılmasına çalışılacağı yerde sınırlı kamu kullanımına açılması doğru bir planlama yaklaşımı değildir. Aynı şekilde Milli Olimpiyat Komitesi'nin İstanbul Olimpiyatları tanıtım çalışmalarında Fenerbahçe Yarımadası Yelken ve Deniz Sporları için ideal yer olarak belirlenmişken, Caddebostan Sahili'nde önerilen Olimpik Marina kararının gerekçesi anlaşılammamaktadır.

6. Bostancı Mahallesi'nde yer alan ve yürürlükten kalkan 1/1.000 Uygulama İmar Planlarında parsel yeşil alan fonksiyonunda olduğu halde faaliyete geçen Akaryakıt tesisi Atatürk İlkokulu'nun hemen bitişiğinde yer almaktadır. Oysa Gayri Sıhhi Müesseseler Yönetmeliği ve TSE normlarına göre bu işletmenin ruhsat alma şansı bulunmamaktadır. Dolayısıyla tüm bunlara rağmen uygulama aşamasında ruhsatlandırılmayacak bir plan kararı maddi hataya neden olacaktır.

7. Mer'i 1/1.000 ölçekli planlarda yeşil alan görünen, Kozyatağı Mevkii, Modern Mehmet Çavuş Camii bitişiğindeki parselin bu planla konut alanına dönüştürülmesi içerisindeki anıt ağaçların korunmasını engelleyeceğinden hatalı bir planlama yaklaşımı olup bu hatanın Koruma Kurulu Kararları da göz önünde bulundurularak yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir.

1/5.000 ÖLÇEKLİ ESENYURT NAZIM İMAR PLANINA ODAMIZ TARAFINDAN DAVA AÇILDI

İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisinin 18.03.2005 tarih ve 651 sayılı kararı ile kabul edilen ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanınca 19.03.2005 tarihinde onanarak, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Harita Müdürlüğünde 03.04.2005 tarihinde askıya çıkarılan 1/5.000 ölçekli Esenyurt Nazım İmar Planının iptaline karar verilmesi gerekmektedir.

Esenyurt Belde Belediye Başkanlığının yetkisi dahilinde bulunan tüm alanlar, 23.07.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu kapsamında, aynı zamanda İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı yetki alanı haline gelmiştir. Bu yasa ile 1/25.000 ile 1/5.000 ölçek arasındaki Nazım İmar Planı yapma ve onama yetkisi İlk Kademe Belediyesi haline gelen Esenyurt Belediyesinden, İstanbul Büyükşehir Belediyesine geçmiştir.

Esenyurt Belediyesi 30.07.2004 tarihinde, 1/5.000 ölçekli Esenyurt Revizyon Nazım İmar Planı çalışmalarının tamamlandığını gerekçe göstererek İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne onaya sunmak üzere, Büyükşehir Belediyesinin yetkisinde olan Nazım İmar Planlarını yapma ve yaptırma yetkisinin devredilmesini talep etmiştir. Ancak İstanbul Büyükşehir Belediyesi Hukuk Müşavirliği Büyükşehir Belediyesi başkanlarının kendisine ait olan 1/5.000 ölçekli Nazım İmar Planı yapma yetkisini ilçe ve ilk kademe Belediye Başkanlarına devretmesinin mümkün olmadığı mütalaa edilerek Esenyurt Belediyesi'ne bildirilmiştir. Ayrıca Danıştay 6. Daire Başkanlığı, 1980 onanlı 1/50.000 ölçekli İstanbul Metropolitan Alan Nazım İmar Planı yerine, 1995 yılında İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nce onanarak yürürlüğe konmak istenen 1/50.000 ölçekli İstanbul Metropolitan Alan Nazım İmar Planı yetkisizlik nedeni ile iptal etmiştir. Karara gerekçe olarak plan yapma, yaptırma ve onama yetkisinin devredilemeyeceği gösterilmiştir. Yukarıda açıklanan nedenlerle söz konusu plan hazırlanarak onaya sunma açısından 5216 sayılı Büyükşehir Belediye yasasına aykırıdır.

Esenyurt Revizyon Nazım İmar Planı halen yürürlükte bulunan 1980 Tasdik tarihli ve 1/50.000 ölçekli İstanbul Metropolitan Alan Nazım İmar Planı kapsamında planlanan alan ağaçlandırılacak alanda yer almaktadır. Dolayısıyla 03.04.2005 Tasdik tarihli Esenyurt Revizyon Nazım İmar Planı ile yapılaşmaya açılan alanlar, 1/50.000 ölçekli planda ağaçlandırılacak alan olarak görüldüğünden söz konusu planlar üst ölçekli planlara aykırı olarak onanmıştır.

3194 sayılı İmar Kanununun İmar Planlarının yapımı ve onayı ile ilgili maddeler, imar planlarının varsa üst ölçekli planlara uygun olarak, en son onaylı halihazır haritalar üzerine çizilmesi gerektiği belirtilmesine rağmen söz konusu plan onaylı ve güncel halihazır haritaların üzerine çizilerek hazırlanmamıştır. Bu konu İstanbul Büyükşehir Belediye meclisinin planların kabulüne ilişkin 18.03.2005 tarih ve 651 sayılı meclis kararının “teklifin evveliyatı” ve “sonuç” bölümünde de belirtilmektedir.

3194 sayılı İmar Kanunu ve Plan Yapımına ait esaslara Yapılmasına Dair Yönetmelik kapsamında hangi ölçekte olursa olsun imar planlarının hazırlanması aşamasında görüşleri alınması gereken kamu kurum ve kuruluşlarının listesi belirtilmiştir. Ayrıca İstanbul Büyükşehir Belediyesi kendi yayınladığı genelge ile de her türlü imar planı ve değişikliklerinin hazırlanmasında görüşü alınması gereken kurum ve müdürlüklerin listesini yayınlamıştır.

Söz konusu planlar hazırlanırken gerek yasa ve yönetmeliklerde geçen gerekse İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin genelgesinde geçen kurumların tamamının görüşleri alınmamış, alınan görüşlere de uyulmamıştır.

Planlama alanında sanayi tesisleri ve depolama tesisleri olmasına rağmen Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın, İl Sağlık Müdürlüğü'nün, ayrıca Milli Eğitim İl Müdürlüğü ve Yatırım Planlama Müdürlüğü gibi kurumların görüşleri alınmamışken İSKİ Genel Müdürlüğü'nün 1/5.000 ölçekli Esenyurt Revizyon Nazım İmar Planı; 08.06.1990 tasdik tarihli 1/5.000 ölçekli Esenyurt Nazım İmar Planı hükümleri çerçevesinde yoğunluk artırıcı ve yer değişikliği ve/veya yoğunluk azaltıcı olmaması kaydıyla uygundur” görüşü varken 19.03.2005 tasdik tarihli 1/5.000 ölçekli Esenyurt Revizyon Nazım İmar Planı ile 08.06.1990 tasdik tarihli 1/5.000 ölçekli Esenyurt Nazım İmar Planı fonksiyon değerlerinin farklılık arz ettiği, yerleşim ve buna koşut olarak ulaşım şemaları değişmiştir. Bu durum yine 18.03.2005 tarih ve 651 sayılı Meclis kararında tespit edilmiştir.

21.02.2004 tarihli İSKİ yönergesi Koruma Kontrol Yönetmeliğinin Küçükçekmece Koruma Havzasıyla ilgili 21. maddesi, bu havza içinde oluşturulan teknolojik koruma koşullarının İSKİ tarafından uygulanmaya başlanmış olması gerekçeleriyle diğer havzalardan farklı statüde yer alması ve şartlar belirleninceye kadar mutlak mesafeli koruma alanları hariç planlı alanlarda mevcut planlar uygulanır hükmündedir.

10.04.2003 tarihli yönergede 1934 sayılı İSKİ İçme Suyu Havzaları Koruma ve Kontrol Yönergesinin 16.5 maddesine göre yukarıda zikredilen (21. maddede) mevcut planlar tabiri içerisinde bu yönetmeliğin yürürlüğe giriş tarihinde (21.02.2003) mevcut olan (ilgili ve yetkili makamlar tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiş bulunan) her ölçekteki imar planları gitmektedir. Dolayısıyla söz konusu plan sahasının ihtiva eden 08.06.1990 tasdik tarihli 1/5.000 ölçekli Esenyurt Nazım İmar Planı hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.

10.04.2003 tarih ve 1934 sayılı İSKİ İçmesuyu Havzaları Koruma ve Kontrol Yönergesinin 16.1 maddesinde belirtildiği üzere plan bütününde yoğunluk (yapı, nüfus vb.) arttırıcı tadilat yapılamamakta ancak yoğunlukların sabit tutulması veya azaltılması şartıyla tadilat yapılabilmektedir.” Bu çerçevede söz konusu planların onaması aşamasında İSKİ Yönetmeliğine aykırı bir onama yapmamak için İmar Komisyonunca İSKİ İçme Suyu Havzaları Kararname ve Kontrol Yönergesi gereği orta mesafeli ve uzun mesafeli koruma alanlarında kalan alanlarda 06.06.1990 tasdik tarihli Nazım İmar Planında belirlenen yoğunluklar uygulanacaktır” Plan notunun ilavesi ile plan ve plan notları tadilen uygun görülmüş ve meclis imar komisyonu raporunu oybirliği ile kabul etmiştir.

03.04.2005 tasdik tarihli Esenyurt Nazım İmar Planının İSKİ Yönetmeliği ile koruma mesafeleri kapsamında kalan alanların yoğunluklarının 28.06.1990 tasdik tarihli 1/5.000 ölçekli Esenyurt Nazım İmar Planlarındaki gibi kalması kararı ile tadilen onanması plan bütünlüğünü bozmuştur. Herhangi bir planda bu büyüklükte bir değişiklik söz konusu olması durumunda mecliste tadilen değil planların tekrar elden geçirilerek fonksiyon dağılımları, ulaşım şeması ve donatı alanlarının yeni nüfus yapısına göre yeniden düzenlenmesi, plan değerlerinin tekrar kontrol edilmesinin sağlanması açısından iade edilmesi gerekir.

Planların tadilen onanarak yürürlüğe girmesi hukuka uygun olmayan bir karardır. 03.04.2005 tasdik tarih 1/5.000 ölçekli Esenyurt Nazım İmar Planı ve raporu incelendiğinde planlama alanında, plan verilerine göre yaklaşık 278.000 kişinin yaşayacağı hesaplanmaktadır. Ancak 3194 sayılı İmar Kanunu ile Plan Yapımına ait Esaslara Dair Yönetmelikte belirtilen donatı alanlarının gerekli oranda ayrılmadığı görülmektedir.

İSTANBUL ŞUBESİ

HAYDARPAŞA GARI VE LİMANININ YENİ YÜZÜ “DÜNYA TİCARET MERKEZİ VE KRUVAZİYER LİMANI”

Haydarpaşa Garı ve çevresindeki yaklaşık 1.000.000 m²'yi kapsayan alan “Dünya Ticaret Merkezi ve Kruvaziyer Limanı” olarak planlanmış olup Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca onaylanma aşamasındadır. Yap-işlet-devret modeli ile yatırımcılara 49 yıllığına kiralanacak olan alan ile ilgili olarak hazırlanan ve 7 tepeli İstanbul'u simgeleyecek unsurlarla donatıldığı belirtilen projede; 7 gökdelen, 7 adet 5 yıldızlı otel, spor ve eğlence merkezleri, konferans salonları, rezidanslar ve yat limanları yer almaktadır.

Halen Haydarpaşa Garı ve devamındaki kullanımların yer aldığı alanda sözkonusu projeyi gerçekleştirmek amacıyla; 17.09.2004 tarihli ve 5234 sayılı kanunun geçici 5. maddesi ile düzenleme getirilmiştir. Bu kanun maddesine göre “Mülkiyeti Hazineye ait İstanbul İli, Üsküdar İlçesi, Selimiye ve İhsaniye mahallelerinde bulunan ve Haydarpaşa Limanı olarak kullanılan taşınmazları, üzerindeki mukdesatı ile birlikte ödenmiş sermayesine ilave edilmek üzere, Ulaştırma Bakanlığı'nın ilgili kuruluşu olan Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü'ne bedelsiz olarak devretmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Bu taşınmaz mallarla ilgili olarak imar mevzuatındaki kısıtlamalar ile plân ve parselasyon işlemlerindeki askı, ilân ve itirazlara dair sürelerle ilişkin hükümlere tâbi olmaksızın, her ölçekteki imar plânını yapmaya, yaptırmaya, değiştirmeye, re'sen onaylamaya ve her türlü ruhsatı vermeye Bayındırlık ve İskân Bakanlığı yetkilidir. Plân hazırlama ve onaylama işlemleri Bayındırlık ve İskân Bakanlığının uygun görülen birimince, ruhsat ve plân uygulama işlemleri ise Bayındırlık ve İskân Bakanlığı İl Teşkilatınca yerine getirilir. Kesinleşen plânlar ilgili belediyelere tebliğ edilir. Bu plânların uygulanması zorunludur.

Bu maddenin birinci fıkrasının uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye ve Ulaştırma Bakanlıkları, ikinci fıkrasının uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ise Bayındırlık ve İskân Bakanlığı yetkilidir.” denmektedir.

5234 sayılı kanunun geçici 5. maddesi incelendiğinde; İmar Mevzuatı’nın tamamen devre dışı bırakıldığı; plan proje ve düzenlemeleri ile İmar Kanunu, Büyükşehir Belediyeler Kanunu, Belediye Kanunu, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, Kıyı Kanunu gibi yasaların yanısıra, Anayasanın 10., 43. ve 125. maddelerine de aykırı olduğu görülmektedir.

Bu kanun maddesine dayanılarak hazırlanan “Dünya Ticaret Merkezi ve Kruvazör Limanı Nazım İmar Planı Teklifi”, kent makroformunu, silüet ve vizyonunu doğrudan etkileyecek niteliktedir. Dolayısıyla; ulaşım, altyapı, kara ve deniz trafiği, merkezi iş alanlarının konumlanması, kentin önemli silüet alanları, kentsel gelişme aks ve yönlerini etkilemesi nedeniyle bütüncül bir planlama anlayışı içinde ele alınması gerekmektedir. Oysa tamamen noktasal kararlarla, çevre verileri ve kentsel ilişkileri gözönünde tutulmadan İstanbul kent bütününden kopuk olarak hazırlanmıştır.

Plan teknik açıdan ele alındığında;

- Proje alanının çoğunluğunun yerleşime uygun olmayan alanda kaldığı ve detaylı jeolojik etüd raporunun olmadığı,
- ÇED Raporunun gerekliliğinden bahsedilmediği,
- Böylesi büyük ve konu açısından kapsamlı bir proje çalışması için analitik çalışmaların yapılmamış olduğu,
- İmar planı değişikliği tekliflerinin imar planı çizim ve sunumu açısından imar planı yapım yönetmelik standartlarına uygun olmadığı,
- Altlık halihazır haritalarının onaylı olmadığı, kıyı kenar çizgisinin tam olarak işlenmediği,
- Nazım Plan Açıklama Raporu’nda belirtilen, öngörülen fonksiyonların imar planlarında nasıl yer aldığı belirtilmediği ve bu nedenle anlaşılır olmadığı,
- Plan notları ile plan kararları arasında çelişkiler bulunduğu,
- Kıyı kanununa aykırı olarak kıyının kamu kullanımını engelleyecek şekilde tasarlanarak yeni marina ve dolgu alanı önerilerinin getirildiği,

- Mevcut ulaşım sistemleri ile entegrasyonun sağlanmadığı ve çevre verilerinin dikkate alınmadığı ve 240 bin kişiye iş imkanı sağlayan projede “bölgeye ilave trafik getirmeyecek çözümler aranmıştır” denmekle beraber bunun dayandığı ulaşım raporu ve etüdü bulunmadığı, teklif plan kararları ile getirilen nüfus yoğunluğu ve ulaşım taleplerini karşılayacak değerlendirme ve çözümleri içeren ulaşım planı ve etüdlerinin yapılmadığı,
- H (yükseklik) serbest yapılaşmanın tanımlanarak projenin üçüncü boyutunun belirsiz ve daha sonra yapılabilecek müdahalelere ve kentsel karakteri bozacak risklere açık olduğu,
- İstanbul’da en yüksek yapı kullanım değeri olan 3 emsalin yapılaşma katsayısı olarak verildiği ve tüm alanın kullanılmak istendiği, büyük bir bölümü yerleşime uygun olmayan alana yüksek yapı ve nüfus yoğunluğu sonucunu doğuracak binalar ve 7 adet gökdelen kararının getirildiği ve kentsel silüetini olumsuz etkileneceği,
- “Mülkiyet sınırı içinde bina yerleştirilirken bu alanlar dışındaki park, oyun alanı, spor alanı, yol vb. sosyal donatı alanlarının kamuya terk edilmeyeceği,” plan notunun tanımlandığı,
- 1/1.000 Uygulama İmar Planı değişikliği teklifinin lejant, plan notu ve plan açıklama raporunun bulunmadığı, hukuken ve teknik olarak değerlendirilmesinin mümkün olmadığı,
- Paftalar arasında uyumsuzluklar olduğu kiminde E:2.5 iken kiminde E:3.0 olduğu,
- Dünya Ticaret Merkezi olarak planlanan alanın üzerine TCDD yazılarak çelişki yaratıldığı,
- Bölgede nüfus ve araç artışı olacakken önemli caddelerin sürekliliğinin olmadığı,

görülmektedir.

Projede teknik olarak görülen bu olumsuzlukların yanısıra; Tarihi Haydarpaşa Gar Binası’nın yapıldığı son Osmanlı Dönemi’nde oluşmuş ve yüksek su kesimli gemilerin yanaşmasına müsait olarak inşa edilmiş tarihi rıhtım ve mendirek hatlarının etrafında çok derin ve teknik açıdan uygulanması çok zor ve yüksek maliyetli dolgu ve düzenlemeleri içermesi, bu dolgu alanlarının mendirek ve kıyı arasında halen varolan derin deniz alanını kapatarak kıyı ekolojisinde tehlike olabilecek ve Kadıköy Körfezi kirliliğini arttıracak düzeyde olması kaçınılmaz olacaktır.

Ayrıca; bölge ile ilgili olarak İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nce 2001 yılında yapılan “Kadıköy Meydanı-Haydarpaşa-Harem ve Yakın Çevresi Kentsel Tasarım Proje Yarışması” sonucunda hazırlanan projeler bulunmaktadır. Yapılan çalışmalarda bu projeler de bir kenara itilmiş ve dikkate alınmamıştır.

Sonuçta yukarıda kısaca tanımlanan olumsuzluk ve belirsizlikleri içeren proje hayata geçirildiği takdirde;

- Kültürel değerlerimizin ve kamu kullanımları açısından önem arz eden alanların kaybedilmesi ile karşı karşıya kalınacaktır.
- Anadolu Yakası'nın silüetini oluşturan Selimiye Kışlası, Marmara Üniversitesi vb tarihi binalar bu proje ile görünmez olacak ve silüet tamamen değişecektir.
- Yok olan Kültür ve Tabiat Varlıklarımıza bir yenisi daha eklenecektir ki; bir bakıma Haydarpaşa Garı Anadolu'nun İstanbul'a açılan kapısı niteliğinde olup kültürel ve simgesel değerleri ile tüm İstanbullulara ve gelecek kuşaklara mal olması gereken bir kimlik ögesidir. Bir yandan da Haydarpaşa Garı hem şehirlerarası hem şehiriçi ulaşımında önemli bir aktarma noktasıdır. UKOME'nin gündeme getirdiği ulaşım projeleri bağlamında Haydarpaşa Garı'nın işlevinin Söğütlüçeşme İstasyonu'na aktarılması ve Marmaray Tüpegeçişiyile karşıya bağlanması öngörülmektedir. Harem limanının işlevini yitirdiği ve taşınması konuları gündemdedir.

Bu konu bağlamında; Haydarpaşa Garı, müştemilatları ve gerisindeki değerlendirmeye açık taşınmazlar ile liman bölgesi dahil bu alanın ciddi, verimli ve getirisi olan bir düzenlemeye ve dönüşüme tabi tutulması gerekmektedir.

Ancak; sözkonusu proje ile böyle bir alanın dönüşümünde gözönünde bulundurulması gereken kamu alanının kamu yararına düzenlenerek kullanılması ilkesi gözardı edilmektedir.

ANTALYA ŞUBESİ

ANTALYA ŞUBESİ MAYIS AYI ETKİNLİKLERİ

05 Mayıs 2005: Antalya Kent Konseyi İmar ve Planlama Çalışma Grubu toplantısına Şube Başkanı Rasim Avcı katılmıştır.

11 Mayıs 2005: Antalya Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği Danışma Teknik Kurulu toplantısına şubemizi temsilen Orhan Ermergen ve Y. Alper Gökçay katılmıştır.

11 Mayıs 2005: Antalya Büyükşehir Belediyesi Kent Estetiği Kurulu toplantısına şubemizi temsilen Melike Gül katılmıştır.

11 Mayıs 2005: Antalya Muratpaşa Belediyesi'nin parselasyon planlarıyla ilgili komisyon toplantısına şubemizi temsilen Yasemin Öney katılmıştır.

17 Mayıs 2005: Antalya Kent Konseyi İmar ve Planlama Çalışma Grubu toplantısına Şube Başkanı Rasim Avcı katılmıştır.

27 Mayıs 2005: Antalya Kent Konseyi Altyapı Çalışma Grubu toplantısına Şube Başkanı Rasim Avcı katılmıştır.

İZMİR ŞUBESİ

FOÇA DAVASINDAKİ İPTAL KARARINA KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞINCA YAPILAN İTİRAZ DANIŞTAY 6. DAİRESİNCE REDDEDİLDİ

Şehir Plancıları Odası İzmir şubesinde açılan, İzmir Foça ilçesi Atatürk Mahallesi, 1201 Ada, 3 parselde kayıtlı olan ve 1.derece arkeolojik sit alanında kalan taşınmazla ilişkin 1.derece arkeolojik sit alanı kararının 3.derece arkeolojik sit olarak değiştirilmesine yönelik olarak İzmir 2 No'lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 28.5.2003 günlü ve 11646 sayılı kararının iptali istemiyle açılan davada İzmir 1.İdare Mahkemesinin verdiği iptal kararına, Kültür ve Turizm Bakanlığınca yapılan yürütmeyi durdurma istemi reddedildi.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Hukuk Müşavirliği 09.03.2005 tarihinde İzmir I. İdare Mahkemesi'nin vermiş olduğu iptal kararının temyizen incelenerek, yürütmenin durdurulmasına ve bozulmasına ilişkin Danıştay Başkanlığı'na yaptığı başvuru, Danıştay 6. Dairesince incelenerek 15.4.2005 tarihinde "Temyiz edilen İdare Mahkemesi kararının yürütmesinin durdurulmasını gerektirecek bir neden bulunmadığından, bu konudaki istemin reddine" görüşü ile oy birliğiyle verilen bir kararla reddedildi.

Bilindiği üzere; İzmir I. İdare Mahkemesi'nce 19.10.2004 tarihinde "sonuç olarak dava konusu parselde ve çevresinde yapılan kazı çalışmalarında ortaya çıkarılan kalıntıların antik Phokaia kentinin en azından mezarlık alanının dava konusu parselin bulunduğu alana kadar yayıldığı ortaya koyduğu, antik Phokaia kentinin 3. derece arkeolojik sit sınırında yer alan parselin aynı zamanda modern yerleşim merkezi sınırında da konumlanmış olduğu ve bu nedenle çevre parsellerin bir bölümünde yapılaşmanın tamamlandığı, ancak antik kent ve kalıntıların çevreleriyle birlikte korunmaları gerektiği, bu nedenle dava konusu parselin 3.derece arkeolojik sit olarak tesciline ilişkin İzmir 2. no'lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu kararının yerinde olmadığı, parselin 2.derece arkeolojik sit olarak tescili gerektiği kanısına ulaşıldığı belirtilmiştir. Bilirkişi raporu taraflara tebliğ edilmiş, davalı idarece yapılan itirazlar rapordaki açıklamalar karşısında yerinde görülmemiştir.... Parseldeki uygulamaların 16.1.2002 gün ve 10376 sayılı karar doğrultusunda yapılacağına ilişkin dava konusu işleminde koruma mevzuatına uyarlık bulunmamaktadır" görüşüyle dava konusu işlemin iptaline oy birliğiyle karar verilmişti.

İZMİR ŞUBESİ

KONAK MEYDANI KÖPRÜLÜ KAVŞAK GEÇİŞİNE İLİŞKİN DAVA HAZIRLIKLARINA BAŞLANDI

Konak Meydanında ulaşımaya ilişkin bir ihtiyacın ve sorunun karşılığı olmadığı halde Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca geçmiş dönemde projelendirilen ve inşaata ilişkin onay süreçleri tamamlanmadığı halde inşaatına başlanan ve bu nedenle mahkeme kararıyla durdurulan Konak Meydanı Köprülü Kavşağı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca, 02.05.2005 tarihinde onaylanarak uygulamanın devam ettirilmek istenmesine ilişkin İzmir'de, Şehir Plancıları Odası İzmir Şubemizin de içinde olduğu ilgili meslek odaları ve duyarlı çevrelerce dava açılması hazırlıklarına başlandı.

Bilindiği üzere Konak Meydanı Varyant bölgesinde böylesi bir köprülü kavşağı gerektirecek, ulaşımaya ilişkin bir ihtiyaç ve sorun bulunmadığı halde, Konak Meydanının tarihsel değerlerini ve yayalara yönelik meydan kimliğini temel almayan, planlama değerlerine aykırı olan bu proje, Kordon Otoyolu Projesinin bir devamı olarak projelendirilip, dönemin otoyol şirketine ihalesiz biçimde verilerek yasadışı olarak uygulamasına başlanmış ve İzmir'in gündemine dayatılmıştı.

Projenin yeniden gündeme getirilmesinin ve uygulanmak istenmesinin, Kordon Otoyol Projesinin yeniden İzmir'in gündemine dayatılmasının bir ön adımı olması nedeniyle, açılacak olan davaya birçok meslek ve ilgi alanı temsilcileri dahil olmaktadır.

İZMİR ŞUBESİ

SULAK ALAN YÖNETİM PLANI ÇALIŞTAYINA KATILDIK

Şehir Plancıları Odası İzmir Şubemizin de katıldığı 25 – 28 Mayıs 2005 tarihleri arasında Çevre ve Orman Bakanlığı'nca düzenlenen “Sulak Alanlar Yönetim Planı Çalıştayı” İzmir’de yapıldı. 4 gün süren çalıştaya Şehir Plancıları Odası İzmir Şubemiz ile birlikte Çevre ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, İzmir Valiliği, Doğa Derneği, Ege Doğal Yaşamı Koruma Derneği, TourDu Valat Institute/Fransa, RSPB (İngiltire Kraliyet Kuşları Koruma Derneği), Çevre ve Orman Bakanlığı ÇED Planlama Genel Müdürlüğü, Çevre ve Orman Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, Çevre ve Orman Bakanlığı Samsun, Afyon, Konya, Denizli, Burdur ve Edirne İl Müdürlükleri, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, İzmir İl Çevre ve Orman Müdürlüğü, İzmir Büyükşehir Belediyesi, İzmir Kuşçeneti Koruma ve Geliştirme Birliği, İzmir Ticaret Odası, İZSU, DSİ II. Bölge, İzmir İl Koordinasyon Kurulu, Kültür ve Turizm Bakanlığı I ve II No’lu Koruma Kurulu, 9 Eylül Üniversitesi, Ege Üniversitesi, Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Enstitüsü, Kuş Araştırmaları Derneği, WWF Türkiye/Doğal Hayatı Koruma Vakfı ve Sivil Toplum Geliştirme Merkezi katıldı.

Çalıştayın 1. gününde Ramsar sözleşmesinin Türkiye’deki durumu kurumsal çatısı ve yönetmeliği, Türkiye’nin uluslararası öneme sahip sulak alanlarının son durumu, Ramsar Sözleşmesinin değerlendirilmesi, Ramsar alanları ve diğer sulak alanları için yönetim planlaması rehberi, Türkiye’de yönetim planlarının uygulama süreci, Ulubat Gölü Yönetim Planı, Gediz Deltasının tanıtımı, İzmir Kuş Cenneti koruma ve Geliştirme Birliğinin tanıtım projesi, Bir Yönetim Planının Getirdikleri – Minsmere örneği, Entegre Havza Planlaması – Konya Havzası örneği ve Yönetim Planı Sürecinde Uzaktan Algılama ve GIS Uygulamaları alanlarında sunumlar yapıldı.

Çalıştayın 2. gününde ise Sulakalan Yönetim Planlaması Basamakları, Süreç – Belge İlişkisi ve Yönetim Planı Geliştirirken Merkezi Yönetim, Müdürler ve Uzmanlar Arasındaki Rol Dağılımı, Entegre Sulakalan Yönetimi ve Planlaması, Katılımcı Planlama Kavramları ve Mevcut Yönetim Planı Yaklaşımını, Basamaklarını Tanıma konularında katılımcılardan oluşan toplulukların yer aldığı çalışmalar yapıldı.

Çalıştayın 3. gününde Gediz Deltası gezisi yapılırken, çalıştayın son gününde “Türkiye ve Dünyadan farklı Sulakalan Yönetim Örneklerinden Kazanılan Dersler Nelerdir?” konulu yuvarlak masa tartışması, Gediz Deltası Problem Analizi ve genel değerlendirme yapıldı.

İZMİR ŞUBESİ

İZMİR LİMAN ÇALIŞTAYINA KATILDIK

8 Haziran 2005 tarihinde, İzmir Atatürk İl Halk Kütüphanesi’nde düzenlenen İzmir Liman Çalıştayına Şehir Plancıları Odası İzmir Şubemiz de katıldı. Çalıştaya, Şehir Plancıları Odası İzmir Şubemiz ile birlikte TMMOB Mimarlar Odası İzmir Şubesi, TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi, TMMOB Gemi Mühendisleri Odası İzmir Şubesi, DEÜ Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, YTE Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, DEÜ Deniz İşletmeciliği ve Yönetimi Yüksek Okulu, DLH Genel Müdürlüğü, İzmir Ticaret Odası, İzmir Deniz Ticaret Odası, Deniz Nakliyecileri Derneği ve Deniz İhracatçıları Birliği çağrılı katılımcı kurumlardı.

Çalıştayda, İzmir Limanı yerleşimi sorununun öncelikli olarak planlamanın konusu olduğu, İzmir Limanındaki yükleme ve boşaltma kapasitelerinin yakın bir gelecekte dolacağı düşünülerek yeni bir bölge limanına ilişkin planlama çalışmalarının hızla tamamlanması, yeni limanın gelecekteki genişleme olanakları düşünülerek her türlü liman çalışmasına olanak sağlayacak rıhtımların içinde yer aldığı bir bölge limanı olması konularına vurgular yapıldı.

İZMİR ŞUBESİ

“İZMİR KENT GELİŞİMİ VE DÖNÜŞÜMÜ ÇALIŞTAYI”NIN 3. TOPLANTISI YAPILDI

Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi, Mimarlar Odası İzmir Şubesi ve Konak Belediyesi'nin temsilcilerinin katılımıyla oluşturulan “İzmir Kent Gelişimi ve Dönüşümü Çalıştayı Toplantıları”nın üçüncüsü 1 Nisan 2005 tarihinde Şehir Plancıları Odası İzmir Şubemizde gerçekleştirildi.

Konuya ilişkin İzmir, İstanbul ve Ankara deneyimleri ile son yasal ve yönetsel düzenlemelerin değerlendirildiği çalıştayı 3. toplantısına meslek odalarının temsilcileri, Konak Belediyesinde çalışan şehir plancıları, mimarlar, harita mühendisleri, ilgili bürokratlar, Konak Belediye Meclisi İmar Komisyonu Üyeleri, Konak Belediye Başkanı, Büyükşehir Belediyesi temsilcileri ve çağrılı konuşmacı konuklar, YTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Başkanı Prof. Dr. Zekai Görgülü ve Faruk Göksu katıldılar. Konak Belediyesi deneyimlerine ilişkin sunumun ardından Prof. Dr. Zekai Görgülü İstanbul deneyimlerine ve şehir plancısı Faruk Göksu da Ankara Portakal Çiçeği ve Dikmen Vadisi projeleri deneyimlerine yönelik sunumlarını yaptılar.

Aktarılan İzmir, İstanbul ve Ankara deneyimlerine ilişkin değerlendirmelerin ardından son yasal ve yönetsel düzenlemelere ilişkin yapılan tartışmalarla çalıştayı 3. toplantısı son buldu.

İZMİR ŞUBESİ

HAZİNE ARAZİLERİ İMAR RANTLARINA TESLİM EDİLEMEZ

Son aylarda yerel bir gazete tarafından gündeme getirilen ve hazine arazilerinin çok düşük bedellerle özel kişilere ayrıcalıklı devrini dayatan kampanyaya yönelik TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu'nu oluşturan 18 meslek odasının İzmir birimleri tarafından 1 Nisan 2005 tarihinde bir basın açıklaması yapıldı. Hazırlık çalışmalarında İzmir şubemizin etkin olarak yer aldığı “Hazine arazileri imar rantlarına teslim edilemez” başlıklı basın açıklamasında aşağıdaki görüşlere yer verildi:

“Son günlerde gündeme getirilen ve hazineye ait alanların zeytin alanı yaratmak aldatmacasıyla devredilmesini dayatan girişimler tarım alanlarımızın imar rantlarına teslimini hedefleyen tehlikeli girişimlerdir. İlk olarak kentimizin binlerce yıllık tarihsel arkeolojik mirasımızın bulunduğu Urla’dan Çeşme’ye doğru uzanan 37 bin dönüm tarım alanının devredilmesinin kampanyası ile başlatılan, daha sonra birçok özel kişiler de gündeme getirilerek kentimizin geleceğindeki doğal alanların bu özelliğini yok etmeyi hedefleyen çabalar, İzmir Büyükşehir bütününde yer alan kamusal alanlarımızı haksız ve yanlış inşaat rantlarına teslim etmekten başka bir şey değildir. Bu alanlarımızın tarımsal alan olarak kazanılmasının yolu, köylerimizi ve köylülerimizi tarımsal girişim çevrelerini de içine alan bir yapılanma içerisinde değerlendirilmesini sağlamaktır.

Bölgemizin zeytinciliğine hizmet yaratan alanlarla, zeytine elverişli kamunun mülkiyetinde olmayan arazilerin verimli kılınması olanaklı iken kamu arazilerini bu aldatmaca ile devralmak, satın almak uzun yıllara yayılan dönemler için kiralamak haksız ve yanlış imar rantı yaratmanın yeni bir örneğidir. Kentimizin nazım planına ilişkin çalışmaların yürütüldüğü bu dönemde bu dayatmacı girişimler, kentimiz için sağlıklı bir nazım plan çalışmalarının yürütülmesini engellemektedir. İzmir Büyükşehir Belediyesi’nin yeni sınırları bütünüdeki planlama kararlarını geçersiz kılacak medya kampanyaları ile çarpık yerleşim çevreleri yaratmak ve zaten az olan doğal, kültürel ve tarımsal alanlarımızı yok etmek amaçlı bilim ve toplumsal yarar düşmanı yönetime artık son verilmeli, bu yerel gazete merkezli kentimizi ve bölgemizi, çevre felaketlerine taşıyacak girişim yöntemine karşı dikkatli olunmalıdır. TMMOB’ni oluşturan meslek odalarının İzmir birimlerinin bu çarpık girişim yöntemine yönelik kararlılığı artarak sürecektir.”

İZMİR ŞUBESİ

DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ VE BERGAMA

İzmir Bergama Ovacık'ta siyanür liçi yöntemiyle altın madenciliğine yönelik Danıştay'ın 1997 yılında verdiği ve anayasal bir hüküm kazanan kesin karara ve AİHM kararına rağmen yasadışı onaylarla yeniden madenin işletmeye açılmasına yönelik Bergama köylülerinin ve onlara destek veren İzmir, Bergama, Eşme, Sivrihisar El Ele Hareketi tarafından gerçekleştirilen tüm girişim ve etkinliklerde Şehir Plancıları Odası İzmir Şubemiz de aktif olarak yer alırken, bu yönde duyarlılıklarını paylaşmak üzere Bergama köylülerinin Çamköy Meydanında düzenledikleri 5 Haziran Dünya Çevre Günü etkinliklerine ve bu etkinliklerin düzenlenmesini engellemek isteyen maden şirketinin bu girişimine yönelik olarak İzmir Valiliği önünde düzenlenen basın toplantısına da İzmir şubemizce katılım gösterildi. 7 Haziran 2005 tarihinde yapılan basın toplantısında özellikle şu görüşlere yer verildi:

Elele Hareketi dün olduğu gibi bugün de hukuk kuralları içinde siyanürlü liç yöntemiyle altın madenciliğine karşı mücadelesini kararlılıkla sürdürecektir. Şirkete verilen son ruhsat da hukuka aykırıdır. Yaşanan olaylar, İl Genel Meclisi devre dışı bırakılarak, hukuka aykırı olarak verilen bu ruhsat nedeniyle çıkmıştır. Yöre halkı işe alınma vaadiyle bölünerek birbirine kırdırılmaya çalışılmaktadır. Bu çok daha ciddi güvenlik sorunudur. Sorumluları uyarıyor ve göreve çağırıyoruz. Bugüne kadar da bu görevlerini yapmadıkları için kınıyoruz. Altın Madeni Şirketi'nin, şiddet politikasını yaşama geçirmesine olanak vermeyeceğimizi bir kez daha kararlılıkla yineleriz.”

İZMİR ŞUBESİ

8. MİMARLIK HAFTASI ETKİNLİKLERİNDE İZMİR ŞUBEMİZ DE YER ALDI

Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama ve Mimarlık bölümlerinin ortak çalışmalarıyla düzenlenen ve 2 – 6 Mayıs tarihleri arasında gerçekleştirilen 8. Mimarlık Haftası etkinliklerinde İzmir Şubemiz de yer aldı. Şubemiz etkinliklerde, 4 Mayıs 2005 tarihinde gerçekleştirilen Buca Tarihi Kent Bölgesi gezisinin düzenlenmesini sağlarken, aynı gün gerçekleştirilen “Buca ve Koruma Sorunları” panelinin de katılımcısı oldu.

İZMİR ŞUBESİ

ŞUBE ARŞİVİMİZ ZENGİNLEŞİYOR

Araştırmacı ve gazeteci yazar Bülent Habora, son 10 yılın birikimi olan ve çeşitli yayınlarda yer alan kentleşmeye ilişkin alanlardaki belge ve dökümanları Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi arşivimize bağışladı. Şube arşivimize eklenen bu son belge ve dökümanlar, meslek alanımıza ilişkin farklı konulardaki çalışmalara yeni bir kaynak olacaktır.

İZMİR ŞUBESİ

ŞEHİR PLANCILARI ODASI İZMİR ŞUBESİ HAZİRAN-TEMMUZ AYLARI ETKİNLİKLERİ

* Toplantı

“İzmir Nazım Plan Çalışmalarının, Bilgi Toplama ve Karar Oluşumlarının, Yeni Yasal Düzenlemeler ve Yeni Sınırlar Açısından Değerlendirilmesi”

Tarih: 14 Temmuz 2005 Perşembe

Saat: 18.00

Yer: ŞPO İzmir Şubesi Toplantı Salonu

* Gezi

“Allianoi-Ayvalık-Cunda Gezisi”

Tarih: 17 Temmuz 2005 Pazar

“Kaş-Kalkan Gezisi”

Tarih: 2-3 Temmuz 2005

* Forum

“Son Yasal Düzenlemelerin Planlama ve Plancı Açısından Değerlendirilmesi”

Tarih: 8 Temmuz 2005 Cuma

Saat: 13.30

Yer: İzmir Büyükşehir Belediyesi

*** Danışma Kurulu**

Tarih: 9 Temmuz 2005 Cumartesi

Yer: ŞPO İzmir Şubesi Toplantı Salonu

Saat: 13.00

*** Söyleşi**

“Kent İçi Açık Pazar Yerleri ve Planlama”

Düzenleyen: Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi ve Peyzaj Mimarları Odası İzmir Şubesi

Tarih: 28 Temmuz 2005 Perşembe

Saat: 18.00

Yer: Konak Belediyesi Kültür Sanat Merkezi Büyük Salonu

*** Sunum**

“Gediz Havzası Kıyı Yönetim Planı”

Konuk: Ortaç Onmuş, Ege Doğa Derneği Sulakalan Koruma Koordinatörü

Tarih: 21 Temmuz 2005 Perşembe

Saat: 18.00

Yer: Konak Belediyesi Kültür Sanat Merkezi Büyük Salonu